

ГРАДСКА КОМУНАЛНА ПРЕДУЗЕЋА

Или промене, или банкрот

ПРОДУЖЕН ОПСТАНАК ПРЕДУЗЕЋА У РЕСТРУКТУРИРАЊУ

Куповина времена – за оне са шансом

СТРАНА 6

БИВШИ ДИРЕКТОР СЦ „МЛАДОСТ“ НАЈАВЉУЈЕ ТУЖБУ

Политичка игранка или пословна политика

СТРАНА 12

УБИСТВО И САМОУБИСТВО У СЕЛУ ГРИВАЦ

Трагедија због љубави – или новца

СТРАНА 15

АЛЕКСА БУРИЋ, АРХИТЕКТА

Дражи му Корман од Америке

СТРАНА 16

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO 833 €/m² + PDV

GRATIS garancija mesno

SMALLVILLE
Kragujevac
Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО – СРЕБРО

ЗНАТСКО ДВОРИШТЕ – ПЕШАЧКА ЗОНА – КРАГУЈЕВАЦ

AUSPUH SERVIS

PRODAJA I UGRADNJA ORIGINALNIH IZDUVNIH SISTEMA

IMASAF

KeleceAuto

M. BLAGOJEVIĆA 55
362 557, 064 122 9 240

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž mir u kući

RefillM

Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 64

OLYMPIC TRAVEL

034/33 57 37
www.olympic.rs

SPECIJALNE PONUDE
JEDAN PLAĆA,
DVOJEPUTUJU!!!

Сви у приватни сектор

Медијска транзиција у Србији почела је пре око двадесет година и - још није завршена. Мењали су се закони, Владе и друга државна тела задужена за приватизацију, друштвене околности, спољни утицаји и резултат свега је да српско новинарство никада није било у тежој ситуацији, нити медији и њихови издавачи у већем хаосу.

Напредњачко-социјалистичка Влада у претходне две године, ако се овим сектором и бавила, ништа опипљиво није урадила, информативни систем је по инерцији тонуо, да би тек недавно нови премијер Александар Вучић, категорички и ауторитативно, изјавио: „Ма, не занима ме, сви у приватни сектор”. Претходно је рекао „да се држава повлачи из медија, апсолутно. То је мој концепт. Ја видим сад притисак, сви хоће да држава остане у медијима зато што нису способни да иду на тржиште”.

Руку на срце, Вучић има практичних искустава у домену система јавног информисања, не само зато што се нешто мало и бавио новинарством, већ је био и министар информисања током 1988 и 1989. године. Печат том времену дао је медијски закон кога су, истина, звали по другој маркантној личности („Шешељев закон”) и који је упамћен по „брзопотезним” драконским казнама за све који би чачнули у режим и његове експоненте - све до најнижег нивоа. Толико због оних који су, можда, то заборавили, или чак и опростили.

Међутим, све што нису „довршили” изворни радикали и Милошеви-

ћеви социјалисти урадили су њихови наследници који су сами себе легитимисали као „нову демократску власт”. Спровели су приватизацију, а боље је рећи сатанизацију, тако да је до 2010. године већина ТВ и радио станица и новина, посебно регионалних и локалних, које су добиле нове „газде” - и сахрањено, и опевано, и оплакано.

Медијске приватизације које су спроведене под „надзором” Кошћуничине и Цветковићеве владе личиле су на велику распродају у којој нису биле катастрофалне само (срозане) аукцијске цене, већ и то што је власник сваке телевизије, радија или листа могла да постане свака шуша са нешто пара, без провере чије су и одакле потичу. Информативне куће (са све новинарима, техником, традицијом, угледом, утицајем) продаване су као канате кромпира на кванташу и углавном су тако и завршиле - сатрунуле као лањски кромпир.

Онда је „неко” рекао - стоп. Приватизације медија су заустављене, где се ко затекао, ту је и остао, а држава је с времена на време окупљала разне „мудраце” да пишу неке нове стратегије, боље и праведније законе, наводна правила по европским стандардима. Узгред су се мало свађали ти државни стратези и представници медија који су још имали мотива и снаге да докажу да је „црно - црно, а бело - бело” и то траје и дан данас.

Сумирање последица таквог вишегодишњег тумарања изгледа овако - гро приватизованих медија је пропао, нарочито ван Београда, неки који су претекли или су на „иви-

Карикатура: Горан Миленковић

ци”, или су толико комерцијализовани да и не „познају” новинарску информацију, код неких се не зна тзв. власничка структура, дакле под чијим су доминантним утицајем, у великим новинским кућама („Политика”, „Вечерње новости”) помешани са државно и приватно (опет чије) власништво, док су оснивачи и финансијери оних неприва-

тизованих и даље држава и локалне самоуправе, од агенције Танјуг, преко Студија Б, до низа локалних гласила.

Шта значе најновије најаве да ће држава „изаћи из медија, апсолутно”? Прво, она само што је поново „ушла” и то у најзначајнији, јавни сервис РТС, тако што је вратила буџетско финансирање ове нацио-

налне ТВ мреже. Како ће сад изаћи из ње и ко ће те паре надоместити - још нисмо чули. А када је реч о „изласку” из власништва над информативним кућама, нема друге него да се настави приватизација тамо где је пре неколико година стала.

Из ресорног министарства саопштено је да ће се „тражити” власници за 79 медија и да ће то почети чим се усвоје нови закони из ове области. То „чим” траје већ три-четири године, сада ће свакако доћи, уз озбиљне стрепње да ће тиме почети нови помор јавних гласила која су до сада претекла. Кренула су и жестока упозорења неких организација и асоцијација (видети у оквирен текст), мада званичници из државе кажу да ће се „трудити да избегну грешке које су чињене у прошлости”.

Слична обећања стизала су и раније, говорило се, на пример, да ће нове медијске газде моћи да буду само „квалификовани купци”, уз гаранцију да ће одржати делатност и још инвестирати у њу, одржати социјалну и радну сигурност запослених и бла-бла-бла, а шта се дешавало - познато је. Вучић је рекао „ма, не занима ме, сви у приватни сектор”, па ком’ обојци, ком’ опанци.

Увођење медијског мрака

Синдикат новинара Србије (СИНОС), Крагујевачка иницијатива и Коалиција запослених у медијима (Коалиција ЗУМ), чији је члан и Синдикат Студија Б, упутили су премијеру Србије Александру Вучићу отворено писмо у коме га упознају са следећим чињеницама:

1. Нацрти медијских закона који предвиђају потпуни излазак државе из медија у супротности су са највишим правним актом, Уставом Републике Србије.
2. Нацрти медијских закона припремани су у недемократској и незаконитој атмосфери, с обзиром да у њиховој изради нису учествовали представници медија чији су оснивачи локалне самоуправе, а да су се од Нацрта оградиле

и чланови радне групе чија се имена налазе у решењима о формирању Радне групе.

3. Имајући у виду досадашње резултате приватизације медија јасно је да је овакав концепт у директном интересу моћног лобија који окупља тајкуне. Грађанима ће бити ускраћено право да буду објективно информисани чиме ће директно бити угрожен јавни интерес.
4. Бескомпромисним концептом приватизације медија биће ограничена и права мањинских заједница, што је такође супротно Уставу и пракси европских држава.
5. Неспорна је чињеница да у Европској унији (ЕУ) постоје медији чији су оснивачи локалне самоуправе, као и регионални јавни сервиси. Такву могућност предвиђа и важећа Медијска стратегија која је добила позитивно мишљење Европске уније.

6. Синдикат новинара Србије, Крагујевачка иницијатива и Коалиција запослених у медијима инсистирају да се пре усвајања медијских закона успостави демократски дијалог и да се отвори извештај Верице Бараћ. Поједини људи који воде медије прозване у овом Извештају, били су део тима који је креирао сет медијских закона. Под њиховим директним притиском припремана су решења која штите интересе крупног капитала, и која ће, уколико буду усвојена, водити у даљу тајкунизацију и таблоидизацију медија. Јавност ће оставити без непристрасних информација, а више од 4.000 људи без посла.

У супротном, позваћемо грађане да се супротставе увођењу медијског мрака и да одбране јавни интерес и Уставом загарантовано право на објективно и правовремено информисање.

energetski efikasna
stolarija

 SUNCE

Da li ćete i naredne
zime grejati ulicu?

aplikacija za obračun
uštete energije i novca

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

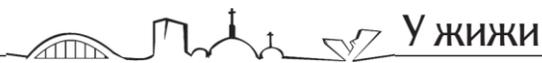

ЖИТОПРОДУКТ

Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене,
гарантовани квалитет
белог, лиснатог,
печеног, замрзнутог
пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

МЕРЕ ЗА ПРЕПОРОД ГРАЂЕВИНСКЕ ИНДУСТРИЈЕ

Може и 400 евра по квадрату, али...

Најаву премијера да ће се, разним државним мерама и повластицама, цена квадрата чак 100.000 станова који ће се градити оборити на свега 380 евра, крагујевачки неимари оцењују с резервом – као изводљиву, али са питањем какав ће бити квалитет те градње и на којим локацијама

Међу обећањима премијера Вучића усмереним ка подизању оптимизма грађана Србије посебну пажњу је изазвала најаву градње станова који би коштали мање од 400 евра по квадрату и које би, уз кредите које би субвенционисала држава, могли да купе сви који месечно зарађују бар 230 евра. Осим помоћи бескућницима, креатори овог предлога сматрају да би обарање цене и планирана градња 100 хиљада станова дали замајац грађевинској индустрији која последњих година бележи озбиљан пад.

Да би показао да на делу није још један популистички пуцањ у празно, премијер је рекао да је арапска грађевинска компанија „Араптек“ нашла рачуницу по којој је градња квадрата који би се продавао за 380 евра за њу прихватљива и да је спремна одмах да уђе у посао. Математика помоћу које су Арапи дошли од исплативости производње станова по цени која је и троструко нижа од оне коју нуде домаћи грађевински инвеститори подразумева, међутим, значајне олакшице које би држава требало да обезбеди будућим градитељима.

Свакако најзначајнија је она која предвиђа да би се јефтини станови градили на земљишту које би инвеститори добили на поклон од државе, уз смањење цена такси и дозвола и каматну стопу на кредите намењене куповини ових станова од само 3,2 одсто. То практично значи да би, уз месечну рату од 120-130 евра, свако ко има сигурна месечна примања која су тек нешто виша од просечне плате могао да постане власник стана од 80 квадрата. Зграде би се градили на периферији градова, а први станари би могли да се уселе већ крајем наредне године.

Међутим, многим је могућност значајно јефтиније станоградње стала на жуљ. Пошто је замишљена као начин да се, стварањем конкуренције, делимично уреди тржиште некретности које функционише на принципу да нешто вреди онолико колико је купац спреман да плати, понуда јефтиних квадрата могла би озбиљно да угрози профит који домаћи грађевинари све теже извлаче из некада врло уносног бизниса.

■ Шта све „зида“ цену

Пошто је премијер најавио да ће услови важити и за домаће градитеље који нађу рачуницу да граде по истој цени као Арапи, основно питање је могу ли српски инвеститори да издрже конкуренцију?

Петар Зарић, директор Стамбене задруге „Напредак“, сматра да су мере Владе добре, али да је питање њихове реализације много озбиљније него што на први поглед изгледа. Овај искусни грађевинар, наиме, сматра да није спорно да се станови могу производити за мање од 400 евра по квадрату, али уз услов да се зна ко ће плати све остало што мора да се узиди у цену:

- Ако радите легално и ако радите у вишем квалитету, вредност квадратног метра, у коју не улази цена плаца, је 617 евра. Од тога на грубе радове отпада 270, треба додати још 100-150 евра за уређивање земљишта, пројекте, склоништа, прикључке и њихово извођење, паркинге, надзор... Са остатком морате да опремите стан столаријом и санитаријама, да поставите подове, инсталације... Значи, ако радите све како је прописано и ако хоћете да имате задовољног купца, уз плаћање свих дажбина и нашу минималну зарату која не прелази 100 евра по квадрату, квадрат у другој зони где су плацеви нешто јефтиније не може се продавати испод 850 евра.

Зарић, међутим, не тврди да се цена не би могла довести на ниво о коме је говорио премијер. За то су, ка-

ШАНСЕ ЗА ПРОДАЈУ МНОГО ВЕЋЕ АКО ЈЕ ЗГРАДА У ЦЕНТРУ

же, потребни бројни предуслови у које, уз промене многих законских одредби и мањкавости, спада и стварање услова за поштenu тржишну утакмицу у којој сви актери крећу са истих стартних позиција.

- Ми и данас имамо инвеститоре који могу да производе јефтиније, јер им је омогућено да раде мимо зако-

тетан ламинат уместо паркета, али ипак продају скупо. Они нису тема о којој овде треба расправљати, јер би њима требало да се баве државни органи.

Главно питање је може ли се појефтинити квалитетна градња, а ја не верујем да би се тако ниска цена могла исплатити онима који граде солидније станове на бољим локацијама. Али, ако се мало спусте стандарди и смање дажбине за администрацију и прикључке, уз бесплатне плацеове, мислим да је цена од 400 евра по квадрату достижна. Цена се може прилично смањити изостављањем неких ставки које не утичу битно на квалитет становања. Само подруми и гараже покупују градњу за 50 евра по квадрату, лифт додаје још 30 до 40. Ако овом додатоку уштеде које се могу остварити на столарији, подовима, санитаријама и ако енергетски пасош који се добија за изолацију не мора бити А него су дозвољени и они слабијег квалитета, онда је јасно да би се и градитељима исплатило да уђу у овај посао, каже Зарић.

■ Стан продаје локација

Ипак, директор Стамбене задруге „Напредак“ не зна да ли би његова фирма прихватила да гради јефтине станове о којима је говорио премијер, јер још увек има превише непознаница које треба решити. Зарић би најпре желео да зна где би се налазили плацеви који се уступају потенцијалним градитељима, као и на који начин би држава у Крагујевцу, у коме локална и републичка власт нису усклађене, могла да утиче на смањење такси и надокнада, од којих приходује градска каса.

Док чека да се обелодане детаљи математике по којој ће се на позитивној страни наћи инвеститори, извођачи, држава и купци, Зарић, попут већине колега, стрепи да ли ће у тржишној утакмици, чија правила се вештачки кроје, успети да уђе у игру, или ће остати на клупи резервисаној за оне којима нико не дува ветар у леђа.

- Суштина приче није како направити стан од 400 евра по квадрату са

делмично плаћеним трошковима, него шта са осталим инвеститорима, јер не могу сви добити повлашћен статус. Нарочито је важно шта са већ изграђеним становима који су имали високе улазне параметре. Због тога бих радије предложио мере које су ближе тржишној економији где се сви боре да придобију купце, а држава, дугорочним мерама, ствара услове да се снизи цена и онима који граде и онима који купују, сматра наш саговорник.

Најава да ће јефтини станови бити грађени на јефтним локацијама на градској периферији навела је неке инвеститоре на сумњу да би такви станови у Крагујевцу тешко пронашли купце. Милован Максимовић Макса, власник фирме „Стан Комерц“, која се определила за градњу у најужем градском језгру, није забринут, јер сматра да у градитељима јефтних станова неће добити озбиљну конкуренцију.

- Зна се да стан продаје локација. Тако је свуда у свету, али је у мањим градовима, попут Крагујевца, то још израженије. Због тога у Крагујевцу имамо станове на периферији који се продају по 500 евра по квадрату и који, упркос ниској цени, годинама не могу да нађу купца. Зато мислим да је најављена јефтина станоградња усмерена првенствено на Београд у коме је проблем мањка стамбеног простора најизраженији и у коме постоји и тржиште на коме може да се прода велики број станова у приградским насељима која су одлично повезана са центром града. То у Крагујевцу није случај и због тога моја фирма не страхује да ће изгубити муштерије, каже Максимовић.

Онима којима обећања станова за свачији џеп миришу на посткомунистичке идеје усклађивања жеља и могућности, поново пробуђеним зарад стицања политичких поена остаје да се надају да су они који данас говоре језиком који мирише на популизам научили лекцију о цени коју плаћају они који обећавају јефтин хлеб од скупог брашна. Народ који се најео багателних векни из радикалске кухиње може једино још да верује да власт коју је изабрао и која се декларативно определила за тржишну економију, па и послова станоградње, неће правити изузетке, нити пристајати на решење од данас до сутра, зарад рејтинга и избора.

Јаворка СТАНОЈЕВИЋ

СОЛИДНИ СТАНОВИ НА ДОБРИМ ЛОКАЦИЈАМА НЕ МОГУ БИТИ ЈЕФТИНИ:
ПЕТАР ЗАРИЋ, ДИРЕКТОР СТАМБЕНЕ ЗАДРУГЕ „НАПРЕДАК“

ПРОБЛЕМИ У ФУНКЦИОНИСАЊУ КОМУНАЛНИХ ПРЕДУЗЕЋА

Или промене, или банкрот

Договорили смо се да не буде отпуштања радника, али зато за вишак запослених, који је евидентан, треба припремити озбиљан социјални програм, како би се лакше одлучили да на добровољној основи напусте предузећа. Инвестиције треба свести на минимум, јер пара у буџету нема, а менаџмент мора да се окрене тржишном пословању. У супротном, нашим комуналним предузећима прети банкрот, упозорава Предраг Џајевић, председник Социјално-економског савета града

Пише Гордана Божић

У Србији послује више од 350 јавних комуналних предузећа у 154 локалне самоуправе и запошљавају, безмало, 50.000 радника. Већина комуналних предузећа једва обезбеђује „просту“ репродукцију, раде са губицима и задужују се, а нема улагања чак ни у замену дотрајалих возних капацитета или друге опреме. Последње веће инвестиције у објекте комуналне инфраструктуре датирају, најчешће, још из 80-тих година прошлог века, све теже се обезбеђује квантитет и квалитет у пружању комуналних услуга, а у неким комуналним предузећима проблеми су ескалирали до те мере да су радници, као рецимо у „Чистоћи“ најавили генерални штрајк за 16. мај.

Одавно више није тајна да су комунална предузећа, не само у Крагујевцу, него по читавој Србији, права мека за намиривање партијских рачуна према истомнишљеницима владајућих странака, али су у последње две деценије, отако је на снази политички плурализам, ова предузећа постала до те мере пренатрпана, да су почела да гуше сама себе. Проблем вишка радника који су запошљавани, углавном, по партијском кључу постао је велики терет свим комуналним предузећима у граду, који би, уколико се тако настави, могао да их одвуче у пропаст, а економска криза у земљи директно је утицала на функционисање комуналне привреде у граду и њено финансијско пословање.

■ Преусмеравање новца из буџета

Штрајк упозорења и најави генералног штрајка запослених у „Чистоћи“ који два месеца нису примили плате поново су отворили питање даљег функционисања комуналних предузећа у граду. Годинама нагомилани проблеми прете да потпуно обуставе њихов рад, а директори муку мучу да скупе паре за плате и бар делимично намирне остала потраживања. Уз све ово, проценат наплате комуналних услуга је све мањи, а неки су у ситуацији да отписују дугове због застарелости. Приходи им често једва подмирују платни фонд, а о инвестицима више нико и не говори.

Поводом тешког стања у комуналној привреди још пре месец дана одржана је ванредна седница Социјално-економског савета (СЕС) града чија је главна тема била финансијско и материјално пословање комуналних предузећа и решавање проблема у функционисању комуналне привреде у граду. Присутствовали су сви директори, градоначелник, чланови Савета, као и одборници Скупштине града запослени у тим предузећима, а закључено је да је неопходно „хитно“ предузимати мера за консолидацију укупног стања и решавање нагомиланих проблема.

Председник овог саветодавног тела Предраг Џајевић каже да је ситуација изузетно тешка и наглашава да опстанак комуналног сектора више не зависи од неке дугорочне стратегије, већ од потеза који се морају повући у неколико наредних недеља.

Договорили смо се да не буде отпуштања радника, али зато за вишак запослених, који је евидентан, треба припремити озбиљан социјални програм, како би се лакше одлучили да на добровољној основи напусте предузећа. Инвестиције треба свести на минимум, јер пара у буџету нема, а менаџмент мора да се окрене тржишном пословању. У супротном, нашим комуналним предузећима прети банкрот, упозорава Џајевић, подсећајући на крах „Нискоградње“, предузећа које данас постоји само на папиру

Осим генералног проблема који се односи на мањак посла и пара, који је присутан у читавој земљи, последице запошљавања и негативне селекције кадрова очигледне су у свим градским предузећима. Сви директори су признали да више не могу да се изборе са вишком запослених, углавном, у администрацији, док у највећој мери недостаје радна снага на терену.

Мада тренутно нема пара да се спроведе социјални програм и смањи број радника у ЈКП, решења која би донео нови Закон о раду омогућила би повољније услове за послодавце, мисли Џајевић.

Он тврди да је један од начина да се превазиђу тешкоће и приватизација или партнерство јавног и

МЕРЕ ЗА ХИТНУ КОНСОЛИДАЦИЈУ: ПРЕДРАГ ЏАЈЕВИЋ

ЧЕТИРИ ДЕЛАТНОСТИ У ЈЕДНОМ ПРЕДУЗЕЋУ: БРАНКО ПЕТРАШИНОВИЋ

приватног сектора, што је неизбежна будућност за сва ЈКП и један од начина спасавања градских фирми које су, очигледно, пренатрпане.

■ Синдикат није запошљавао

У Крагујевцу постоји седам комуналних предузећа са око 1.800 запослених. У сваком предузећу је најмање 20 одсто више запослених него што је потребно.

На изузетно тешку ситуацију у комуналној привреди упозорава и председник синдиката запослених у комуналној делатности Бранко Петрашиновић, који указује на све тежи положај запослених у тим предузећима. Он је, поводом најаве штрајка у „Чистоћи“, рекао да редовне зараде имају једино запослени у „Водоводу“ и „Градским тржницама“, с тим да су у „Тржницама“ примили нешто ниже плате за један месец. Од седам комуналних предузећа тренутно је најтежа ситуација у ЈКП „Градска гробља“ и „Чистоћи“.

Свесни смо ситуације, али није синдикат запошљавао све те људе. Зато сада мора да се направи озбиљан социјални програм, јер комуналци нису радници другог реда. Ако су колеге из металског сектора, који је доминантан у Крагујевцу, добијали 300 евра по години стажа, сматрамо да и запослени у комуналном сектору треба да добију бар толико. Они су свих ових година кроз ниже, нетржишне цене комуналних услуга, трпели последице политике одржавања социјалног мира у граду, а уредбом Владе из 2004. у комуналном сектору је забрањено повећавање плата, осим за проценат раста трошкова на мало. Кућни буџети наших радника су испражњени, а плате касне у просеку два месеца. Уколико се у наредних месец дана не направил план консолидације, бићемо принуђени да организујемо штрајкове, поручио је Петрашиновић.

Истина је, каже он, да има већи број запослених, али у једном тренутку када су се многе фирме угасиле и читаве породице остале без посла, једина шанса била су јавна комунална предузећа чији је оснивач град. Град је збрињавањем незапослених избегао већи број социјалних проблема. Синдикат никада није био против запошљавања, али сигурно је да сада трпимо последице тога.

Решење проблема Петрашиновић види у томе што би се четири најзначајније делатности обављале у оквиру једног предузећа, а то су водоснабдевање, извођење смећа, превоз покојника и сахрањивање и грејање. Он сматра да би ове делатности требало изузети од приватизације и именовати једног генералног директора за све њих. То би подразумевало једну набавку, један синдикат, једну цену рада, а овакво пословање било би далеко јефтиније. Све остало требало би да послује тржишно кроз јавно приватно партнерство или концесије. Синдикат би и даље штитио интересе радника, али прихватљиво би било да се вишак реши социјалним програмом.

Извесно је да би многи проблеми били решени оваквом организацијом рада комуналне привреде, само је питање да ли постоји политичка воља да овај начин и практично заживи. Наиме, последица тога је мањи број генералних директора, заменика и њихових помоћника, администрације и слично што је за политичку елиту, још увек, неприхватљиво.

„ЧИСТОЋА“

Решења треба да буду економска, а не политичка

На ивици ликвидности је и „Чистоћа“. Осим прекобројних радника, ово предузеће има проблем због огромних дугова, али и великих потраживања која, углавном, не успева да наплати. Директор Дејан Раонић објашњава да је финансијска ситуација прилично тешка из више разлога. Један од главних проблема је, тврди, што су прошле године практично добијали још једну делатност одржавање улица и путева и преузели на одређено време 117 радника од „Нискоградње“. Ова ситуација додатно је оптеретила пословање фирме, нарочито у ситуацији када нема посла за те људе.

Читаве зиме, рецимо, није било снега и они нису имали шта да раде. Са друге стране, не могу да се крпе ударне рупе, не ради асфалтна база и ти људи нису имали посла. Шта више, и када их распоредимо на пословима које обавља „Чистоћа“, то је опет велики број јер овом предузећу није толико потребно. Због тога имамо фиксни трошак који на месечном нивоу износи око 5,5 милиона динара, што значи, пошто три месеца није било посла, да је он достигао 16,5 милиона, а то је врло тешко надоместити када нема посла и што и те

питању, инкасантска служба „Чистоће“ наплати се све што је могуће. Дуговања привреде су достигла износ од 180 милиона динара, али добар део је ненаплатив. Тако, на пример, предузећа у реструктурирању дугују преко 35 милиона динара за одвожење смећа, школе и сто тако, а овај дуг не може се наплатити судским путем. Ангажовани су и приватни судски извршитељи, али све то је недовољно за потребе предузећа.

Раонић напомиње да је још пре две године тражио да изађу из СОН-а, али то није било могуће остварити. У ситуацији када Јавно стамбено предузеће које врши плату за грејање, могу да буду само економска, јер проблеми јавних комуналних предузећа јесу економске природе. Међутим, ово је генерални проблем у свим оваквим предузећима у Србији и то се, пре свега, односи на број запослених, каже Раонић, наглашавајући да је неопходна рационализација броја запослених, док други аспект реше-

не може се проблем решавати парцијално, него свеобухватно. Евентуална решења не могу да буду политичка, могу да буду само економска, јер проблеми јавних комуналних предузећа јесу економске природе. Међутим, ово је генерални проблем у свим оваквим предузећима у Србији и то се, пре свега, односи на број запослених, каже Раонић, наглашавајући да је неопходна рационализација броја запослених, док други аспект реше-

ЗА ВЕЛИКИ БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ НЕМА ПОСЛА

НЕ МОЖЕ СЕ ПРОБЛЕМ РЕШАВАТИ ПАРЦИЈАЛНО: ДЕЈАН РАОНИЋ

како оптерећује фирму, каже Раонић. Осим тога, веома су велики и трошкови за гориво. Чистоћа ради 24 сата непрекидно, бави се прикупљањем и одвожењем смећа, па су горива и мазива за камионе огроман издатак. Такође, ту су и обавезе према банкама и добављачима и мада потраживања превазилазе дуговања, она су већим делом фиктивна, јер нема начина да их „Чистоћа“ наплати.

У овом тренутку грађани дугују 220 милиона динара, а наплату врши Јавно стамбено предузеће, што значи да проценат наплате зависи од њих. Када је привреда у

ња види у јавно приватном партнерству. Он мисли да би локалне самоуправе требало да иду са поверавањем комуналних делатности путем јавно приватног партнерства или концесија.

Приватне фирме које би добиле послове, рецимо, одржавање улица и путева, имале би могућност да ангажују раднике по потреби, чиме би фиксни трошкови били елиминисани.

Осим тога, неопходна је сасвим другачија, ефикаснија организација комуналног система, где би се тачно знало шта ко ради и које су квалификације потребне да би се неко бавио тим послом, као и трансформација система наплате.

Иначе, „Чистоћа“ месечно одради послове у вредности од 24 милиона динара, али и када би се све наплатило, било би недовољно, јер платни фонд износи 22 милиона. Велики проблем су и возила која су прилично стара и за чије одржавање је потребно много новца. Уз све проблеме, кашњење плата изазвало је оправдано незадовољство запослених, јер они квалитетно раде свој посао.

Раонић закључује да је ситуација веома тешка и да ће све учинити да до генералног штрајка не дође.

ГРАДСКА ГРОБЉА

Половина запослених – администрација

Најтежа ситуација је у ЈКП „Градска гробља“, а мањак пара одразио се и на зараде запослених, које касне два месеца. Нови директор Милун Петковић, који је на ову дужност ступио у септембру прошле године, каже да рачун предузећа није блокиран, а да је разлог што су се нашли у овој ситуацији наслеђено стање.

- Када сам преузео дужност директора, ни најмање нисам очекивао да ћу наићи на тако лоше пословање у претходном периоду. Кредитна задуженост била је око 29 милиона динара, обавезе према добављачима преко 30 милиона, обавезе према запосленима за порезе и доприносе исто толико, док су потраживања овог предузећа од 65 милиона динара у највећој мери била спорна и ненаплатива, јер датирају од пре десет и више година. По закону о рачуноводству били смо дужни да извршимо отпис, што смо и урадили и индиректно отписали 20 милиона, тако да је на крају пословне године ово предузеће исказало губитак од 70 милиона динара, објашњава Петковић.

Ни планирани приходи нису остварени у предвиђеном износу, од 135 остварено је 88 милиона динара. Уз све тешкоће у пословању предузеће је, напомиње директор, у приличној мери изгубило на угледу када је кажњено за монополско пословање, а та казна коштала је 5,6 милиона динара. Највећи проблем је неповерење грађана, а потребно је неко време да се оно поново задобије.

У ЈКП „Градска гробља“ има 123 запослена радника, што је према признању директора више него што је потребно. Ово стање је додатно погоршано чињеницом да је ве-

ЛОШЕ ПОСЛОВАЊЕ У ПРЕТХОДНОМ ПЕРИОДУ: МИЛУН ПЕТКОВИЋ

ома лоша структура радне снаге, јер 50 људи ради административне послове. То се, међутим, не може променити преко ноћи.

- Потребна је нова систематизација радних места и колективни уговор, што захтева одређени временски период. Има око 30 одсто вишка радника на административним пословима, а да би се то реши-

ТРЕБА ВРАТИТИ И ПОВЕРЕЊЕ ГРАЂАНА

ло потребан је социјални програм и новац кога сада нема, каже Петковић.

Осим што плате касне, претходне године нису плаћени порези и доприноси, нити су запосленима биле оверене здравствене књижице. У међувремену је потписан уговор о репрограму са Пореском управом и сада се ове обавезе измирују на време.

Директор предузећа види решење проблема, пре свега, у ослобађању од вишка радне снаге и увећању прихода, што је, напомиње, већ учињено у првом кварталу ове године. Враћање угледа предузећа, подизање квалитета услуга и поштовање уговорених рокова једини је начин да се то и постигне.

Иначе, програмом пословања за ову годину предвиђено је да предузеће добије свега три милиона динара из буџета града, што је много мање него у другим градовима у Србији, па су рационализација и боља организација једини начин да се изађе из ове ситуације.

„ПАРКИНГ СЕРВИС“

Проблеми због ненаплативих потраживања

Нешто боља ситуација, мада не и лакша, је у ЈКП „Паркинг сервис“. Мада је предузеће завршило прошлу пословну годину позитивно, а такви су показатељи и након тромесечног извештаја, постоје проблеми у наплати потраживања за послова која су реализовани.

- У том делу има одређених проблема, али уз помоћ приватних извршитеља ствари су кренуле на боље, мада није онако како би требало да буде. Потраживања су достигла износ од 36 милиона динара. Дугују грађани за паркирање, а ту су и потраживања која се односе на послове које ради служба хоризонталне и вертикалне сигнализације, каже директор „Паркинг сервиса“ Ненад Васиљевић. Он напомиње да је највећи проблем кре-

дит који је наменски подигнут за измирење ПДВ-а и који је са каматама око 80 милиона динара. Месечна рата од два милиона за ову обавезу представљала је велики баласт за ово предузеће, али током 2014. биће у потпуности исплаћен, па ће запослени тек тада моћи да одахну. Иначе, поводом овакве одлуке Пореске управе „Парки-

ОЈАДИЛИ ИХ ПОРЕЗНИЦИ: НЕНАД ВАСИЉЕВИЋ

нг сервис“ је покренуо и судски процес, али ни после три године спор није окончан.

- Баш због овог потраживања „Паркинг сервис“ је дошао у ситуацију да се бори са проблемом текуће ликвидности. Али ми ове године излазимо из те приче и надамо се да ћемо почети постепено да се опорављамо, мада ће требати времена, пошто је реч о великој цифри, коју смо, упркос свему, успели да издржимо, каже Васиљевић. Он подсећа да је непосредно пре блокаде рачуна „Паркинг сервису“ био одобрен кредит за изградњу јавне гараже у Улици Кнеза Милоша, али су због ове обавезе морали да пониште уговор.

Запосленима у овом предузећу исплаћене су мартовске аконтације, што сматрају да и није велико кашњење, док се остале обавезе, као што је превоз, редовно измирују.

Остатак прихода од градских паркиралишта у овој ситуацији био је довољан једино за модернизацију посебних, а ове године део новца биће уложен и у општа паркиралишта. Иначе, „Паркинг сервис“ наплаћује паркирање на 4.200 обележених места, од којих су 3.200 општа, а око хиљаду затворена паркиралишта. Месечно се од од ове наплате, која је основни извор прихода, убере око 8,5 милиона динара. Међутим, оператери са којима „Паркинг сервис“ има уговор о наплати паркирања не пребацују редовно новац на рачун овог предузећа, што ствара велике проблеме предузећу, пре свега због обавеза које има према држави.

Што се тиче броја запослених, Васиљевић каже да их има 142, са 19 који су дошли из „Нискоградње“. Нешто више радника има у управи и мада образовна структура није свим задовољавајућа, ово не представља велики проблем, мисли директор „Паркинг сервиса“.

НАПЛАЋУЈЕ СЕ ПАРКИРАЊЕ НА 4.200 МЕСТА

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЊЕ
«КРАГУЈЕВАЦ»
ОБЈАВЉУЈЕ

О Г Л А С

О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНОВА на одређено време до 3 године

- Љубише Богдановића бр.15, површина 59,35 м²
- Јосипа Шнерсона бр.4, површина 28,16 м²

Почетна месечна цена за станове износи 289,00 дин/м².

Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП»Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнине по м²
- број закупнина које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред.

Станови који се оглашавају користе закупци и биће усељиви по њиховом иселењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам, и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање на основу члана 63. Закона о планирању и изградњи («Службени гласник РС» бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-Одлука УС, 24/11 и 121/12)

О Б Ј А В Љ У Ј Е

Јавну презентацију Урбанистичког пројекта

1. Урбанистички пројекат за изградњу породичног стамбеног објекта на кп.бр.11175 КО Крагујевац 1

Јавна презентација се организује у периоду од 22.05.2014. до 28.05.2014. године у просторијама Града Крагујевца, Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам, и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање у периоду од 09-14 часова.

Позивају се сва заинтересована физичка и правна лица да изврше увид у урбанистички пројекат, као и да у току трајања јавне презентације доставе своје примедбе и сугестије у писаном облику Градској управи за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам, и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање Трг Слободе 3. 34000 Крагујевац.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложени урбанистички пројекат, Томислав Спасенић, начелник Одељења за просторно планирање, пружиће потребне информације и обавештења о садржају јавне презентације.

ПРОДУЖЕН ОПСТАНАК ПРЕДУЗЕЋА У РЕСТРУКТУРИРАЊУ

Куповина времена – за оне са шансом

Изменама закона неприватизоване фирме под „патронатом државе” су на још пет месеци заштићене од принудне наплате дугова, али се процењује да ће то спасити од стечаја само оне које су нашле заинтересоване партнере за приватизацију. Једно од тих предузећа су „Застава камиони”, који очекују потписивање уговора са водећим кинеским произвођачем „Јак”

У последњи час, само два дана пре примене одлуке Уставног суда да се 156 српска предузећа у реструктурирању више не могу штитити од принудне наплате дугова, Скупштина Србије је одлучила да им продужи живот за још пет месеци. Изменама Закона о приватизацији овим фирмама је на тај рок обновљено право да им се дугови не могу принудно наплатити.

Одлука је била изнуђена, јер да се није овако реаговало 153 предузећа са оваквим статусом врло брзо би отишла у стечај, пошто имају велике наслеђене дугове, а преко 53.000 радника добило би отказ. Одмах након измене закона у јавности се почело са проценама за колико фирми са списка ће ових додатних пет месеци заштите значити опстанак, а који је број оних којима ни ова мере неће бити од помоћи.

Процене су врло песимистичне, па тако из Министарства привреде долазе претпоставке да чак 100 предузећа неће видети вајде од куповине времена, јер им је производња на минимуму и немају заинтересоване партнере за приватизацију. На другој страни се као фирме које имају шансу за опстанак помињу „Застава камиони”, за коју је заинтересован водећи кинески произвођач камиона „Јак”, а од крагујевачких фирми перспективу имају и делови „Метал система”, као јединог произвођача галових ланаца у Србији, као и „21. октобар”, који већ увелико сарађује са словеначким „Горењем”.

■ Реална шанса

На листи перспективних за опстанак су још „Каблови” из Јагодине, РТБ „Бор”, „ФАП”, „Икарбус” и Индустрија трактора и машина. Ако се зна да има 156 предузећа у реструктурирању, онда би по процени из Министарства привреде око 30 фирми остало „ни на небу, ни на земљи”, односно њихов опстанак је крајње неизвесан.

У тој групи би се, по свему судећи, нашле и преостале крагујевачке фирме са овим статусом, а то су „Енергетика”, „Застава безбедност”, „Аутосаобраћај”, „Шумадија ДЕС” и „Застава – медицина рада”. Ова последња установа је према ранијим најавама била предвиђена да се укључи у државни здравствени систем, али то још није спеведено у дело.

За Ђорђа Несторовића, директора крагујевачке Фабрике камиона „Застава”, измена закона је била очекивана јер би моментално гашење 156 предузећа и опстанак преко 50.000 људи без посла било велики удар за земљу. Он подсећа да је у овим предузећима практично изгубљено последњих девет месеци од реконструкције претходне Владе.

Бивши министар привреде Саша Радуловић имао је своје идеје како ре-

АКО ДОЂУ КИНЕЗИ, „КАМИОНИ” ЋЕ ПРОБАТИ ДА ЗАДРЖЕ И СВОЈ ПРОГРАМ

шавати проблем фирми у реструктурирању, где је акценат био на томе да се њихови дугови према државним повериоцима претворе у васнички улог у фирмама.

Тај концепт није спеведен, али није искључено да ће се нешто од тога уградити у нова законска решења. Према измењеном Закону о приватизацији повериоци ће сада имати месец дана да Агенцији за приватизацију предају списак својих потраживања. Након тога Агенција ће у року од три месеца доставити повериоцима како ће се дугови намирити, а требало би да се измире из продајне цене предузећа.

Повериоци тада имају рок опет од месец дана да одговоре да ли се слажу са предлогом за намирење. Овде треба додати да потраживања државних поверилаца настала до краја 2007. године не могу да се наплаћују, а како ће се она решавати вероватно ће накнадно бити одлучивано.

■ Нови партнер на јесен

На питање шта нове законске мере значе за „Фабрику камиона”, директор Несторовић каже да су оне омогућиле да фирма преживи, а самим тим и да се наставе преговори са кинеским партнером, компанијом „ЈАК”, која је заинтересована да у првој фази у крагујевачкој фабрици започне монтажу лаког камиона од две и по до осам тона носивости. У каснијим фазама предвиђа се и стратешко партнерство, односно улазак Кине за у власништво фабрике.

Да није било измена закона, све то би пало у воду, јер би због великих дугова био проглашен стечај. Несторовић каже да је претезни део дуговања предузећа, као и свих осталих из ове групе, према државним повериоцима. Дугови према банкама, приватним фирмама и запосленима за део регреса нису такви да би довели фирму у тешкоће и онемогућили пословање.

Несторовић наводи да се преговори са кинеским партнером одвијају добро и према плану, те да је реално очекивати да прва серија кинеских камиона сиђе са монтажних трака у Крагујевцу најкасније у четвртном кварталу ове године. Како се тај рок уклапа са роком одлагања принудне наплате дугова, а то је половина октобра месеца, питање је може ли почетак овог намирења искомпликовати посао са страним партнером.

– Не верујем да може, јер висина дугова није толика, а са друге стране верујем да ће у предузећима која имају заинтересоване партнере и шансу за опстанак бити uveden неки вид реорганизације. То би значило и договарање са повериоцима о року отплате дугова, сматра Несторовић.

Он каже да ће крагујевачка фабрика и после доласка кинеског произвођача настојати да задржи домаћи програм производње лаких камиона, као и програм војних возила, како би омогућила запошљавање свих 396 радника, колико их је у фирми остало. Но, привредни амбијент им не иде на ру-

ку јер држава не штити своје произвођаче, пошто је са отварањем преговора са ЕУ укинута царина, па се тако сада из Европе увозе половни камиони и од 13 година старости.

Несторовић напомиње да се код нас, за разлику од европских земаља, не штите домаћи произвођачи тако што се за потребе државног сектора набављају искључиво домаћа возила, па им и то отежава пословање.

Да фирме у реструктурирању највећи део дугова имају према државним повериоцима потврђује и пример предузећа „21. октобар”, које је нагомилало дугове од око 10 милиона евра, али је само два до три посто тог износа дуг приватним фирмама. Чињеница је да ове фирме опстају захваљујући директним субвенцијама из државног буџета, које су до ове године износили око четири милијарде динара годишње. Држава је, како наводи лист „Данас”, тим фирмама плаћала рачуне, повезивала радни стаж запослених и толерисала неплаћање пореза и доприноса.

Предузећа у реструктурирању, према неким подацима, дужна су чак пет милијарди евра, а према процени Светске банке годишње створе нове обавезе од око 750 милиона евра, које не могу да плаћају. Све ове нагомилане обавезе и годинама одлагани проблеми мораће да се решавају од половине октобра, када престаје привремена заштита ових предузећа.

М. ПАНТИЋ

„Ђорђе Несторовић: Реално је очекивати да прва серија кинеских камиона сиђе са монтажних трака у Крагујевцу у четвртном кварталу ове године, а то се поклапа са роком одлагања принудне наплате дугова

ОТВОРЕНО ПИСМО МИНИСТРУ АЛЕКСАНДРУ ВУЛИНУ

Заштитите раднике Јуре у Рачи

Злостављање и понижавање радника у Србији достиже границу која постаје неиздржљива.

Држава, већ годинама, креира такву политику у којој се радници нуде као јефтина и незаштићена роба. Вођени таквим позивом у Србију су дошле и компаније ко-

је су на интернационалном плану познате по лошем и незаконитом поступању према радницима.

Након борбе радника за поништавање приватизације фабрике „Застава електро” у Рачи, која је једна од 24 приватизације чије преиспитивање је тражила ЕУ, држава уз подстицај од 4.500 евра по запосленом раднику доводи корпорацију „Јура”. Компанију која запослене плаћа мало, а тражи много. Сиромашна општина Рача даје им и земљиште за изградњу зграде за њихов меанмент.

Од самог почетка у јавности се појављују информације о нецивилизованом и незаконитом поступању руководства „Јуре” према радницима. Наши претходни покушаји да се у „Јури” формира синдикат и та-

ко уреде односи и заштите права радника, завршавали су отказима појединцима или групама радника. „Јура” не дозвољава формирање синдиката и тиме грубо крши уставно право о организовању.

Однос према људима, а посебно према женама, вређа национални понос.

Уобичајна је појава да радници након боловања добију отказ или након породилског одсуства премештај из Раче Крагујевачке у Ниш.

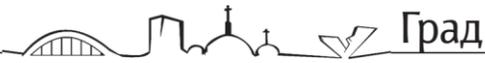
Недавно, Саша Мићковић, човек који је био пословођа у фабрици и обучавао раднике за другу фабрику ове компаније у Србији, после вишесатних разговора, бива смењен са руководећег места, да би већ следећег дана добио упозорење о отказу уговора о раду, због наводног изношења неистина о компа-

нији. Менаџмент „Јура” корпорације сазнао је да је он носилац идеје новог покушаја синдикалног организовања у овој компанији, а данас и председник синдикалне организације Самосталног синдиката.

Позивамо Вас, као човека који се залагао за обавезно синдикално организовање, да дођете у Рачу и заштитите Сашу Мићковића, а тиме и Устав и грађане Србије од људи из ове и оваквих компанија.

Молимо Вас да не упућујете Инспекцију рада, посебно не крагујевачку, да реши овај случај, јер због степена бирократизације и корупције која тамо влада, у њихову делотворност верујемо само наивни.

Јурослав Ристић, председник Савеза самосталних синдиката Крагујевца

РЕЧ СТРУКЕ

Пруга одређује судбину Милошевог венца

Транзитни путни и железнички саобраћај пресеца и разара Милошев венац, па се мора наћи кључно решење, али постоји опасност да, претходно, текуће интервенције не фиксирају постојеће стање

У АПРИЛУ се створила нова ситуација. Објављено је да се припрема кинеска инвестиција/концесија на пругама Србије. Прва међу поменутиим позицијама је ЕЛЕКТРИФИКАЦИЈА ПРУГЕ ЛАПОВО - КРАЉЕВО. Подржи, Боже! Надајмо се да ће до реализације да дође. Сећамо се да је о електрификацији ове пруге још средином деведесетих година прошлог века био донет закон. Није спроведен.

Постављају се питања: Ко припрема техничку документацију? Да ли Крагујевац активно доприноси решењима? Има ли град урбанистичке услове за велику предстојећу интервенцију?

Пруга Лапово - Крагујевац изграђена је 1887. године завршава се у Војнотехничком заводу. Од Главне станице према Краљеву трасирана је 1912. године. У ратним условима. Прошла је кроз градски центар, пресецајући престонички Милошев венац и стављајући источна насеља

у подређен положај, па је раздвајала фабрику од града. Тако је и саграђена 1926-1929 године. Још 1931. професор Михаило Радовановић је констатовао да пруга неће бити измештена следећих пола века.

Међутим, прошло је много више. До сада није нађено ново решење за измештање железничке пруге из градског центра. Још од 1950. решење је тражено обиласком фабрике по падинама Метиног и Господаревог брда. При изради првог послератног ГУП-а архитекта Јованка Јефтановић је предвидела тунел испод Завода „Црвена застава“.

Важећим Генералним урбанистичким планом „Крагујевац 2015“ планирана је нова станица у Великом пољу у Грошници, а потом нова траса јужно од фабрике аутомобила и укључење у Главну станицу по садашњем индустријском колосеку. Онда план детаљне регулације

Фабрике аутомобила из 2006. године измешта пројектовану трасу железнице источно, изван круга ФАС-а, и води је паралелно са Јужном обилазницом до Метиног брда, а потом- посебним тунелом до Главне станице. Изградњом зоне кооператива ФАС-а у Грошници 2010. године, отпала је и ова варијанта.

Зато држава и град треба што пре да се одреде о одрживом решењу крагујевачког железничког чвора.

Ако се не предвиди нова реална траса од Главне станице кроз град-

ски центар, електрификација ће бити извршена по постојећој прузи. То би значило фиксирање њеног положаја у непредвидиво дугом наредном периоду. Кроз средину Милошевог венца остала би железница на високом насипу. Туда би журили све бројнији и све бржи возови. Портали за електричне инсталације би појачали вертикални габарит пруге. Дугорочно би остале рампе на пружним прелазима у улицама Косовској и Стојана Протића. Железница би трајно била препрека спајању два дела историјског центра на обе обале Лепенице и спречавала би укључење градитељског индустријског наслеђа Војнотехничког завода у језгро Крагујевца. Градско подручје јужно од железничке пруге остало би саобраћајно изоловано.

Раст индустријске производње у ФАС-у, Фабрици привредних вози-

ла и Фабрици наменских производа неминовно ће изазивати повећавање саобраћаја на прузи. Пруга која долином Ибра спаја Србију са Митровицом, Приштином и Скопљем биће знатно оптерећенија после нормализације геополитичких односа. Тиме ће железница све више ометати уређење историјског градског језгра Крагујевца.

Са друге стране, у предстојећем периоду генералног планирања Крагујевца треба са великом извесношћу рачунати на повратак града у престонички простор Милошевог Венца и у индустријско наслеђе Војнотехничког завода. На тим просторима мора да се потражи амалгам градитељских вредности 19. и 20. века са новим садржајима двадесет-првог столећа. Идентитет Крагујевца треба да се искаже управо ту. Главна препрека је транзитни пут-

ни и железнички саобраћај који пресеца и разара Милошев венац. Нови ГУП ће морати да нађе кључно саобраћајно решење, али постоји опасност да, претходно, текуће интервенције не фиксирају постојеће стање.

СВИ наведени разлози указују на потребу да се што хитније приступи планирању решења деонице пруге Лапово - Краљево која пролази кроз Милошев венац. Најгора је варијанта да се електрификацији железнице приступи механички по постојећој траси. Пре одлуке мора да се упореде и вреднују неколико алтернатива:

- Варијанта са тунелом (по Плану детаљне регулације ФАС-а);
- Коригована варијанта по ГУП-у (Генералном урбанистичком плану);
- Варијанте проласка кроз матичну локацију
- Постојећа траса

При вредновању требало би узети у обзир урбанистичке, саобраћајне, имовинско-правне, економске и еколошке чиниоце. За реализацију изабране варијанте мора се обезбедити сарадња државних железница са саобраћајним институцијама, локалном самоуправом и урбанистичким институцијама, као и са индустријским компанијама на терену.

Ради се о пресудном инфраструктурном подухвату. Како се интервенише у подручју историјског престоничког центра, посебну тежину треба да има став институција за заштиту културних добара.

Др Верољуб Трифуновић, дилмирали инжењер архитектуре

ПОНОВО КРЕНУЛО КЛИЗИШТЕ У СТАНОВУ

Отишло пола улице

Нерешавање проблема клизишта за које је одговорна градска власт представља велику опасност по грађане који живе у Улици Милана Рагетића, наглашава се у саопштењу Савета грађана МЗ Станово. Како се наводи у писму медијима, временске прилике протеклих дана утицале су да се постојеће клизиште прошири и тиме повећа ризик за све учеснике у саобраћају, како за пешаке, тако и за возаче, а нарочито за децу која пролазе овом улицом идући ка школи.

Такође, угрожена је и безбедност околних кућа и онемогућено свакодневно функционисање становника те улице. Клизаште је поприлило толике размере да је практично једна страна улице нестала и на том месту може проћи само путничко возило. Саобраћај камиона је немогућ. Куће које се налазе око клизишта у великој су опасности, па њихови власници свакога дана страхују од могућег исхода.

Савет грађана МЗ Станово у саопштењу подсећа да је захтев за решавање овог проблема предат 22. јула 2013. године Предузећу за изградњу града.

„Након нашег вишемесечног позивања радник овог предузећа Драгослав Илић изашао је на терен почетком септембра и констатовао да је ситуација забрињавајућа. При томе је позвао надлежне службе да изврше обезбеђење терена ради спречавања евантуалних трагичних догађаја. Дат је и приоритет за са-

Савет грађана оптужује град да готово годину дана, од првог кретања тла у Улици Милана Рагетића, ништа није предузето, док надлежни објашњавају да законске обавезе око испитивања земљишта и јавне набавке одлажу радове. До сада је око 300.000 динара уложено у хитно одводњавање терена, а око 850.000 динара издвојено је за израду студије која ће бити готова у јуну

нирање ове улице. Међутим, све је остало само на речима“, пише у саопштењу.

■ Незадовољни мештани

„Градоначелник града Крагујевца Верољуб Стевановић је, такође, долазио да види клизиште, али и ту се помоћ око решавања овог проблема завршила само на речима.

С обзиром да су тренутни временски услови знатно утицали да се клизиште прошири и направи већу штету, чиме се повећала опасност за становнике ове улице, као и за све оне који

њом пролазе, а градска власт није ни дан данас нашла за сходно да се коначно реши овај проблем и тиме спречи да дође до материјалне и нематеријалне штете, које могу бити и са трагичним последицама, Савет месне заједнице још једном апелује да се што пре нешто уради поводом овог проблема“, стоји у саопштењу.

Мештанин Миљан Милић објашњава да су за годину дана од када се проблем појавио добили само саобраћајну сигнализацију, која упозорава на опасни одрон, и да је улица у том делу затворена за саобраћај. Да пре неколико дана земљиште додатно није кренуло, вероватно је ни сада не би било, сматра он.

- Говоре о процедурама и да нико не може тек тако да започне санацију клизишта. И тако прође годину дана. Верујте, колико знам, ово и није клизиште. Ранијих година је ту насуту стотину камиона земље и то је кренуло. Да су урадили било какав потпорни зид не би било овако, а улица из дана у дан тоне, каже Милић.

Остале комшије видно негодују. Неко од њих гради кућу у подружјку улице, па кроз зону одрона ручним колицима превозе пакете црепа. На лице места стиже и стручна екипа „БХЛ Пројекта“ из Београда.

■ Наше нарави

Од начелника Одељења за превентивну заштиту од елементарних и других непогода града Крагујевца Драгоша Радовановића сазна-

КЛИЗИШТЕ СЕ ПРОШИРИЛО ЗБОГ ОБИЛНИХ КИША

јемо да је са поменутом београдском фирмом 4. априла ове године потписан уговор о изради пројектне документације за санирање клизишта.

- Излазили су на терен и раније, али изненађен сам наравима наших људи. Власник парцеле која је у подножју клизишта није дозволио да приђу са савременом механизацијом па су, да тако кажем, старим ручним методама започели испитивање тла. Наравно, то неће онемогућити израду пројекта, али свакако отежава. Са друге стране, основни аргумент грађана је да су предали захтеве за легализацију објекта. Град ће им изаћи у сусрет, финансијски се помаже приликом разних природних непогода, али морам да нагласим да, уколико је реч о клизишту, легализација не би требало да буде могућа. Верујем да ће доћи време када ће град прихватити одговорност само за објекте који су изграђени са грађевинском дозволом. Но, град свакако чини све што може у оквиру законских могућности. Стрели смо да ће због кише доћи до

кретања тла, а како смо сазнали, неко од житеља гради кућу па су претходних дана овуда пролазили камиони натоварени грађевинским материјалом. То је допринело да се одрон прошири, објашњава Радовановић.

Рок за доставу пројектне документације коју ће израдити „БХЛ Пројект“ је 4. јун. Само пројекат кошта 850.000 динара, а осим тога одлуком Градског већа пре неколико месеци дато је 300.000 динара за хитно одводњавање терена око зоне клизишта.

- У овом тренутку не може ни да се претпостави колико ће коштати сама санација, али град је свакако спреман да издвоји средства. Чињеница је да законске обавезе, испитивање земљишта, јер нико и не може да уђе у радове без пројектне документације, као и тендер и јавна набавка одлажу све. Ми тек у јуну по добијању пројекта, поштујући закон, пошто нема могућности за хитне интервенције, можемо расписати тендер за извођача радова, закључује Радовановић.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

МОРА СЕ ПОШТОВАТИ ЗАКОНСКА ПРОЦЕДУРА: ДРАГОШ РАДОВАНОВИЋ

САЈАМ УЧЕНИЧКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

Ђаци представили своје комп

Сајам је завршна активност програма, који траје једну школску годину, у току које ученици, организовани у предузећа, пролазе кроз све фазе рада једне компаније. Ове године на сајму је учествовало девет општина и 40 ученичких компанија

Пише Виолета Глишић

У Крагујевцу је одржан први Национални сајам ученичког предузетништва. Ова манифестација до сада је била регионалног карактера, па се од 2002. године паралелно одржавала и у Београду, док је ове године организација Бусинес иновацион програм поверење да буде домаћин указала само Крагујевцу.

Сајам је завршна активност ученика средњих школа, који учествују у програму „Ученичког предузетништва“. Програм траје једну школску годину, у току које ученици, организовани у предузећа пролазе кроз све фазе рада једне компаније. Учесће на сајму узело је девет општина, а посетиоцима се представило 40 ученичких компанија.

Ученици у својим школама, са менторима, уче како да испитују тржиште, смисле пословну идеју и направе бизнис план, а на крају своје производе и услуге представљају на завршном сајму. Ове године имамо компаније из Јагодине, Шида, Београда, Краљева, а учествују и Друга гимназија, Политехничка и ТУШ „Тоза Драговић“ из Крагујевца. Такмичења су организована у три категорије – за најбољи бизнис план, најинновативнији производ или услугу и најбољи лого, штанд и имиџ предузећа, објашњава Маријана Станковић, координатор програма.

Сваке године идеју су веома различите. Из техничких и електротехничких школа долазе увек неке нове технологије које су посетиоцима занимљиве. Са друге стране, ту су и фантастични производи, сапуни, шампони од природног материјала, али и велики број агенција које пружају најразличитије услуге. Сајам се већ једанаесту годину организује уз подршку амбасаде краљевине Норвешке, чији је амбасадор истакао велики значај иновација и предузетништва.

У свим успешним економијама иновација је један од најважнијих начина приступања тржишту. Проналажење нових производа је кључно у ситуацији у којој се технологија и друштво мења веома брзо. У северној Европи три пута је већа вероватноћа да ће млади људи успети у бизнису него на југу Европе. Велики број људи ослања се на државу да им она обезбеди посао, а управо супротно – фокус треба да буде на приватном сектору. Да би у томе успели морате да имате омладину која размишља предузетнички и која жели сама да започне своје послове, истакао је Нилс Рагнар Камсвог, амбасадор Норвешке.

Истраживања које је БИП спровео показују да је велики број ученика који је учествовао у овом програму по завршетку факултета започео сопствени посао. Било је и оних чије су идеје толико профитабилне да су их пласирали на тржиште одмах по завршетку сајма, а у томе су им помогле новчане награде које су ове године за сваку категорију износили четири, седам и девет хиљада динара.

НАЈБОЉА КОМПАНИЈА НА САЈМУ

Туристички водич на соларну енергију

Како се уз помоћ алтернативне енергије може направити иновативни уређај најбоље су показали ученици Електротехничке школе „Нико-

ла Тесла“ из Београда. Четворица младића желела је да олакша живот туристима тако што је направила туристички водич на соларну и механичку енергију.

На идеју су дошли јер су и сами били у прилици да не знају где су добра места за изласке, пристојни ресторани и хотели у иностранству, па су све што би госте наше земље могло да занима уврстили у своју понуду. Пре него што су се упустили у овај подухват консултовали су туристичке агенције и сазнали шта је то што туристе највише интересује.

Наше предузеће се зове „Турист инфо“. Ми производимо тури-

„ТЕСЛИНИ“ УЧЕНИЦИ ИЗ БЕОГРАДА ПОНОСНИ НА ШТО СУ НАЈБОЉИ

НАГРАДА ЗА НАЈБОЉИ ШТАНД

Заслађивач на бази стериде

Штанд ученичке компаније „Хербехелт“ из Параћина заиста је привукао највише пажње пролазика на сајму, због којих, али складно уклопљених боја. Ђаци Технолошке школе из Параћина показали су да брину и о здрављу становништва, па је тако њихов производ био природни заслађивач на бази биљке стериде.

На идеју да промовишу здрав живот дошли су, како кажу, због поражavajuће статистике да се сваке године у Србији број оболелих од шећерне болести повећава.

Наш природни заслађивач се добија естраховањем биљке стериде, а одлична је замена за шећер, јер је слађи од њега 200 до 300 пута, а има нула калорија. Најбољи је за дијабетичаре, али могу да га користе и деца и старије особе, јер је потпуно природан. Од давнина је познато да стерида има многа лековита дејства, да чува функцију

јетре и бубрега, а по неким новим истраживањима чак и смањује ризик и успорава развијање рака, истиче Стефан Гајић, из „Хербехелта“.

У овом ученичком предузећу желели су да укажу становништу да се граница дозвољеног шећера у крви повећава сваке године, јер нас бомбардују слаткишима који су штетни за наше здравље.

Сахарин и аспартин су као за-

слађивачи лоши и давно забрањени, али се код нас и даље користе, па смо ми зато развили овај производ са нула калорија за целу популацију, односно оне који желе да воде здрав живот. Први пут учествујемо на сајму, очекивали смо да се лепо проведемо, едукујемо људе, а како смо и награду освојили презадогољни смо својим учешћем, објашњава Стефан.

„ХЕРБАХЕЛТ“ ИЗ ПАРАЋИНА БРИНЕ О ЗДРАВЉУ

ИЗРАДА КОСТИМА И НАРОДНЕ НОШЊЕ

Са њима је лако бити било ко

Ученице које су привукле посебну пажњу посетилаца сајма, иако нису освојиле награду, били су обучене у народну ношњу и костиме пингвина, војника и мађионичара. То су Јована, Александра, Катарина и Кристина, окупљене у ученичко предузеће „Шарада“ из Краљева.

Ове занимљиве девојке баве се производњом, продајом и изнајмљивањем костима за маскембале, позоришне представе, али и народне ношње за културно-уметничка

друштва. На идеју су дошле јер у Краљеву не постоји ниједна продавница или друштво које се тиме бави, па су сматрали да ће њихове предузеће представљати иновацију у том погледу.

Свака од нас је прошла кроз неки вид позоришта, глуме и играња и схватиле смо да немамо где да набавимо костиме да би то сценски изгледало онако како смо замислили. Тако смо одлучиле да их саме сашијемо, јер смо све вичне за шивањем машином. Требало нам је доста времена да све креирамо и сашијемо, али када имамо вољу и елан ништа није тешко, кроз смех прича Јована.

„Шарада“ је једно од ретких предузећа које је своје производе пласирало и на тржиште, па девојке поносно истичу да им се људи често јављају и наручују костиме за своје представе. На сајам су понеле око 40 готових костима и ношњи, а сада углавном раде по поруцини. Поред кројења и шивења, проширивале су своје услуге, па заинтересовани могу и да се фотографују у њиховом студију, професионалном опремом у неком од костима или ношњи које су саме направиле.

ВЕСЕЛА „ШАРАДА“ ИЗ КРАЉЕВА

НАЈБОЉИ ПРОИЗВОД СТИЖЕ ИЗ НОВОГ САДА

Направили роботску руку

Награду за најбољи и најинновативнији производ потпуно заслужено освојили су ученици Електротехничке школе „Михајло Пупин“ из Новог Сада. Техничари мехатронике основали су предузеће „Роботикс“, а на сајму представили роботску руку – аутоматизовану машину, која служи за разврставање артикала од различитих материјала.

Наш производ ради помоћу сензора који детектују када и који артикал је дошао. У зависности од тога да ли је од дрвета, гуме, метала, машина га разврстава на различиту страну. Ова роботска рука може да се користи у погонима различитих фабрика, а у потпуности замењује рад човека, објашњава Немања Китић.

Ови надарени мехатронци истичу да су сајмом јако задовољни, би-

стички водич који ради на зелену енергију. Уређај је, уствари, апликација на таблету и све ради кликом. Таблет ради на акумулатор који се пуни преко соларних панела или ако нема сунца окретањем педала на бициклу. Ако је сунчан дан, није обавезно окретати педале, а наши корисници могу сазнати где да одседну, коју храну да пробају или које локалитете вреди обићи, односно све важне информације за град, објашњава Урош Јаковљевић, један од твораца овог уређаја.

Дејан, Урош и двојица Лука радили су на овом пројекту више од месец дана, а посебно су поносни што су све делове ове комплексне машине сами склопили и пустили у рад. Изгледа да је и жири сајма био веома задовољан, јер је овом предузећу припала награда за најбољи бизнис план и укупно најбољу ученичку компанију.

Очекивали смо успех, али не на овом пољу, надали смо се награди за најинновативнији производ, али и прво место у категорији бизнис плана је значајно јер показује да смо све добро испланирали. Планирамо да наш туристички водич пласирамо на тржиште, прво у Београду, а затим и у другим градовима Србије и иностранству. Први уређај ћемо сами финансирати, а надамо се да ће касније производ сам себе да исплаћује, весело прогнозира Урош Јаковљевић.

аније

И „ТОЗА ДРАГОВИЋ“
ОСВОЈИ НАГРАДУ

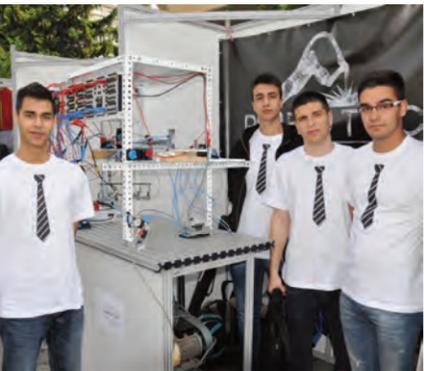
Уметност аранжирања хране

Иако су на сајму учествовале три средње школе из Крагујевца, једина која је успела да освоји неку награду је „Тоза Драговић“, чије је предузеће „Покондирена тиква“ добило другу награду за најбољи штанд. Млади кувари и конобари су још једном показали своје умеће у аранжирању хране, а на њиховом штанду преовлађивали су производи од воћа и поврћа.

Иако је ту било много јужног воћа, ананаса, поморанџи и кивија, млади Крагујевчани су се потрудили да у аранжирање убаце и нашу традицију, а осмишљавање идеја је трајало око месец дана.

Ми представљамо нов начин кетеринга и аранжирања хране. Са нама је радио наш професор ментор, који нам је давао идеје и показао како би то најбоље изгледало, а ми смо његове замисли спровели у дело. Очекивали смо неку награду јер се нико на сајму није представио сличном идејом, а људи су застајали да науче од нас како да и њихова трпеза слично изгледа или да пробају наше укусне специјалитет, објашњава Аранђел Павловић, један од чланова овог тима.

Иако је иза њих много сати вежбања на пракси, кухињски мајстори кажу да им није тешко да храну представе на овакав начин, али да за то треба имати уметничког дара и мирну руку. Чланови „Покондирене тикве“ су на сајму имали и кратку презентацију украшавања и аранжирања воћа и поврћа, а њихово умеће се очигледно допало и жирију.

МЕХАНОТРОНИЧАРИ ИЗ „РОБОТИКСА“

ло је доста људи који су показали интересовање за њихов производ и зато планирају да га, ако то финансије дозвољавају, пласирају на тржиште. Скромно кажу да успех и јесу и нису очекивали јер је њихова идеја веома иновативна, али да су сви учесници имали добре производе. Рад на овом техничком достигнућу трајао је неколико месеци, али није им било претерано тешко јер овакве или сличне ствари већ месецима праве на пракси.

СЛЕДЕ ЈАНКОВЕ
ПРИПРЕМЕ ЗА
ТАКМИЧЕЊЕ У
КАЗАХСТАЊУ

ЈАНКО ШУШТЕРШИЧ НА МЕЂУНАРОДНОЈ ОЛИМПИЈАДИ ИЗ ФИЗИКЕ

Крагујевчанин у српском олимпијском тиму

Колико се добро ради у Првој крагујевачкој гимназији у одељењу обдарених ученика за математику најбоље показује најновији успех Јанка Шуштершича, ученика трећег разреда, који је успео да се пласира у српски олимпијски тим из области физике. Јанко је једини крагујевачки средњошколац који је преко општинског, окружног и републичког такмичења успео да се домогне српске Олимпијаде и борбе за пут у Казахстан на међународно такмичење од 13. до 21. јула.

И управо је једино њему из целе Србије изван Београда успело да се пласира међу пет

ЗАДОВОЉНА И ПОНОСНА
ПРОФЕСОРКА АНА ЖЛИБАР

Ученик Прве крагујевачке гимназије освојио је пето место на домаћој Олимпијади из физике и тако, са још четири Београђанина, обезбедио себи пут у Казахстан на међународно такмичење

најталентованијих ђака, па ће тако, са тројицом момака из Математичке и једним из Тринаесте београдске гимназије, представљати земљу на овом међународном такмичењу.

Конкуренија је била огромна. Двадесет пет ђака из целе Србије, а било је места само за петоро. Задаци су били веома тешки, практично на истом нивоу као што ће бити на међународној

Олимпијади. Посебно је било тешко јер се после првог дана само половина учесника пласира у други дан такмичења и потребно је одржати концентрацију све време, коментарише Јанко.

Систем такмичења је такав да се првог дана, током пет сати, проверава теоријско знање кроз решавање задатака, док тринаесторо најбољих следећег дана добијају експерименталне проблеме. У том делу сви имају исту апаратуру, врше мерења и истраживања, откривају непознате и обављају сложене прорачуне. Бодови се после оба дана сабирају и петоро најбољих улази у олимпијски тим. Ове године учествовало је 25 ученика, махом из Београда, а Јанко је, будући да је

тек трећа година Гимназије, морао да савлада комплетно знање из физике и математике за трећи, али и четврти разред.

Припремао сам се од првог септембра, а пред свако такмичење интензивно по две недеље. Сада имам два месеца, па се надмам да ћу у Казахстану бити још бољи. Вежбање и задатке не видим као обавезу, већ као уживање јер се такмичим из физике још од шестог разреда. Волим природне науке, а физику нарочито, јер сам знатижељан, а она ми пружа простор за истраживање и експериментисање, прича овај гимназијалац.

Поред физике, учествовао је и на републичким такмичењима из програмирања и математике, а полазник је и Петнице. Професорка Ана Жлибар, која му већ трећу годину предаје физику, веома је поносна на свог ученика и каже да је ово први пут у њеној каријери да се неки њен ђак пласирао на светску Олимпијаду.

Његов таленат је дошао до изражаја још у септембру у првој години. Сада је он потпуно самосталан, више је мој рад менторски него што му ја предајем физику. Ово је велики успех и сваки професор чији ђак постигне овакве резултате је презадовољан. Било је напетост док смо чекали резултате и када су саопштили листу, врло тешко је било остати смирен, а у Казахстану очекујем само да он буде задовољан оним што је урадио, поносно истиче професорка физике.

Јанко ће наставити своје припреме као и до сада, самостално и у школи, а биће му организоване и двонедељне припреме у Београду, код професора са којима ће кренути пут Казахстана. Све задатке на светској Олимпијади тимови раде на матичном језику, како нико не би имао предност, а Јанко не зна шта да очекује.

Једино могу да кажем да ћу дати све од себе и потрудити се да освојим медаљу, а шта ће на крају бити видећемо. Иако сви појединачно радимо задатке и боримо се за себе, ипак представљамо своју земљу и то је веома важно. Надмам се да ће Србија бити добро рангирана јер ће то значити да смо сви појединачно добро урадили задатке, поручује на крају млади физичар.

В. ГЛИШИЋ

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Српски софтвер награђен у Лас Вегасу

Захваљујући решењу за управљање документима у јавном сектору корисници могу брзо и једноставно путем интернета да приступе свим услугама, а награђени софтвер дело је и инжењера у одељењу „Асека“ у Крагујевцу

Софтвер који су развили српски инжењери компаније „Асеко СЕЕ“ добио је награду на сајму у Лас Вегасу који организује водећа светска компанија за чување података ЕМЦ. Софтвер АСЕПА, системско решење за управљање документима у јавном сектору, у Србији се већ успешно примењује у Републичкој агенцији за телекомуникације (РАТЕЛ).

Владан Атанасијевић, члан Управног одбора „Асеко СЕЕ Србија“, каже да се иновативност решења базира на чињеници да смешта јавну управу у центар промена које доносе до сада највеће трансформације државне управе.

Награђени софтвер могуће је применити у свим органима локалне и државне управе. Захваљујући њему сви корисници могу брзо и једноставно да путем интернета приступе свим услугама, а комуникација са институцијом јавног сектора је олакшана без обзира на канал комуникације. Понуђени су нови сервиси уз пуну интеграцију и старих начина комуникације, као што су шалтер и писарница.

Радни процеси у потпуности су аутоматизовани, захтевају мање људског рада и самим тим су и јефтинији, уз истовремено подизање обима и квалитета услуге. Ефикасност и безбедност чувања докумената такође су значајно

повећани употребом овог решења, каже Атанасијевић и додаје да је награда велико признање, како за инжењере који су радили на развоју софтвера, тако и целокупној српској ИТ индустрији, чији је допринос домаћој економији све већи.

Иначе, српски огранак „Асека“ има 450 запослених, а на развоју награђеног софтвера радили су инжењери у одељењу у Крагујевцу. Решење је у потпуности усклађено са европским принципима, чији су главни циљеви брже и ефикасније функционисање јавне управе. Процењује се да тренутно 840.000 наших грађана користи електронске сервисе. Као једино мерило да је нека институција направила напредак према светским стандардима јесте свакодневна употреба електронских сервиса.

Традиционални приступ који се ослања на процесе базиране на папирима и наслеђеним системима које је тешко интегрисати не може да прати растућу количину нових предмета и пружа услуге које се од јавне управе очекују. Папирни акт представља процедурални камен спотицања и такво вођење докумената не дозвољава

ВЛАДАН АТАНАСИЈЕВИЋ И ЈЕДАН ОД ДИРЕКТОРА
КОМПАНИЈЕ КОЈА ЈЕ ОРГАНИЗОВАЛА САЈАМ

прегледност података, повећава ризик од грешака и губљења документације, а доношење одлука је крајње неефикасно, указује Атанасијевић, који је у Лас Вегасу примио награду.

Компанија „Асеко СЕЕ“ запошљава више од 1.300 људи у 12 земаља. Чланица је „Асеко“ групе, једне од највећих европских компанија у области информационо-комуникационих технологија. У Србији од државних институција његова решења се користе у Министарству финансија (Пореска управа, Управа за царину), Министарству рада и социјалне политике, Министарству спољних послова... Такође, скоро све банке користе њихова решења за пословање, мрежу банкомата и ПОС терминала.

МЕДИЦИНСКИ АДРЕСАР

www.paradont.rs

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT

Prim. M. sci.
SIMIĆ Dr. MOMČILO
specijalista za bolesti usta i zuba

Popravka zuba
Beljenje zuba po Beyond sistemu
Ultrazvučno uklanjanje naslaga sa zuba
Vađenje zuba

Ordinacija: Miloja Pavlovića 10/II-3
Tel: 034/ 333-506, 034/ 388-700; Fax: 034/ 36-04-36
Mobilni: 063/ 631-486; e-mail: paradont@eunet.rs

www.beo-lab.rs

beo-lab laboratorije

SVE LABORATORIJSKE ANALIZE NA JEDNOM MESTU

Iuja Pastera 24, 34000 Kragujevac
Tel: 034 205 901
e-mail: lab.kragujevac@beolab.rs

www.fizioandric.com

Andrić
Ambulanta
FIZIOTERAPIJA

* Trauma * Manuelna terapija
* Reuma * Celulit
* Neurologix * Vakusak

TC Šumadija, Miloja Pavlovića 9
Telefoni: 361-203, 063 605-447
E-mail: andrickg@gmail.com

www.ambulantajokovic.rs

INTERNISTIČKA AMBULANTA
JKOVIĆ

* ULTRAZVUČNA DIJAGNOSTIKA
* ENDOSKOPSKA DIJAGNOSTIKA
* HOLTER EKG-a I PRITISKA
* ERGOMETRIJA
* PREGLEDI SPECIJALISTA

Ulica Glavna 132, Tel: 331 691
E-mail: vesnay@eunet.rs

AUDIOLAB
Za vaš bolji sluh.

SLUŠNI APARATI
034 562 120
Karadorđeva 47, 34000 Kragujevac
www.audiolab.co.rs

SPECIJALISTIČKA - ONKOLOŠKA
ORDINACIJA

JOVANOVIĆ

BOLESTI DOJKE
ONKOLOGIJA
TIROIDNA ŽLEZDA
ULTRAZVUK
KOLOR DOPLER

34000 Kragujevac, Ul. Glavna 124
034/338-461, 063/434-14-93

WWW.GINEKOLOGIJAPAVICEVIC.CO.RS

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKO - AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/fax:
034/ 461 339
034/ 463 333
Mob: 063 / 619 436

ТОАЛЕТИ У ШКОЛАМА

Стисни и трпи

Изваљена врата на кабинама, ишарани зидови и неисправни водокотлићи слика су стања у тоалетима већине крагујевачких средњих школа. У основним су мало пристојнији, али истурена одељења по селима још увек кубуре са пољским ве-це-има

Застарели наставни планови, реформа која је тек негде на пола пута, велики број одликаша са мало функционалног знања, неуспех ђака на ПИСА тестирањима, увођење инклузије на пречац, лоша уписна политика и тако редом. Питање је да ли би читава страна новина била довољна да се наведу сви проблеми српске просвете. На један горући, који се често заборавља, подсетиле су прошле недеље нашу редакцију ученице крагујевачке Економске школе.

Сви ђаци којима су учионице на првом и другом спрату користе један тоалет – женски. Кабине у мушком немају врата, а у женском који се налази на другом спрату само једна може да се користе, пошто у осталима не ради казанче. Тај један, међутим, због велике навале убрзо постане неупотребљив. Тако смо сви принуђени да користимо једини преостали на првом спрату или да силазимо у

приземље, или да трпимо. У приземљу је све у реду. Кад год дође инспекција у школу одведу их тамо, па зато сви и мисле да је у читавој школи тако. Мислим да се нико до сада није пео на први и други спрат, иначе би се сигурно нешто променило, причају ове ученице. Гордана Ивковић, директорка Економске школе, потврдила нам је причу својих ученица, али није дозволила нашој екипи да је документујемо фотографијама. Није, уосталом, ни морала, јер ко год жели да се увери у стање школских тоалета може да сврати до било које средње школе, пошто ситуација у већини није ништа боља.

■ Новац у ветар

Ишарани зидови, водокотлићи који не функционишу, врата кабина која су поломљена или их уопште нема – тако, по речима Горана Јоксимовића, саветника у Школ-

ској управи, изгледају тоалети у мање-више свим средњим школама у граду.

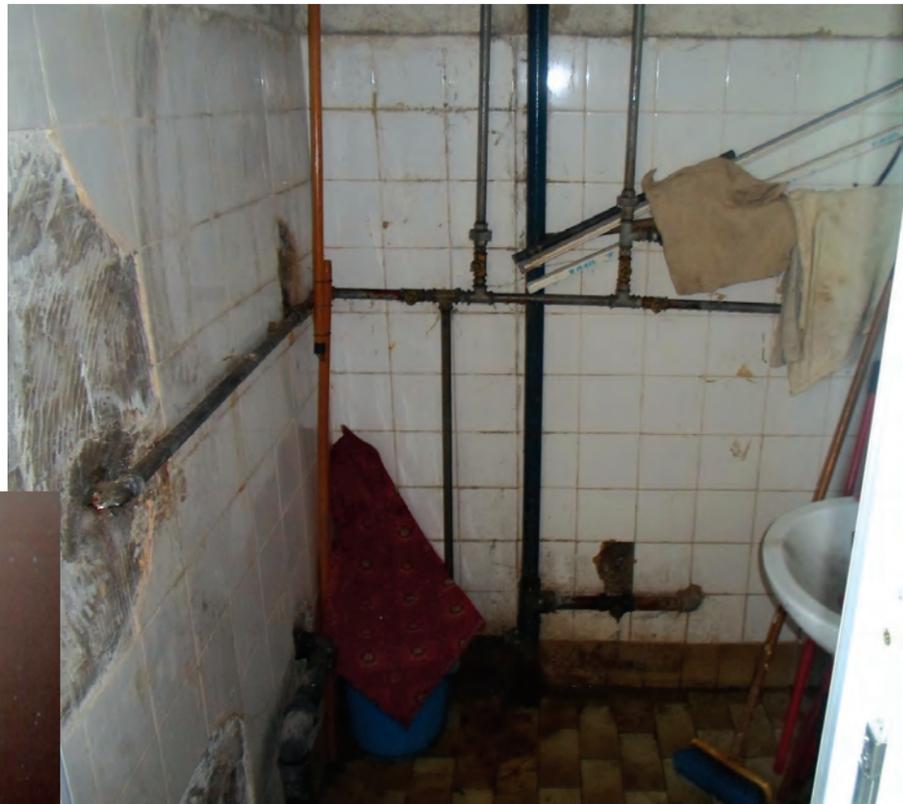
Исто је и у Политехничкој и у Туристичко угоститељској школи, па и у Првој крагујевачкој гимназији. На мушким тоалетима углавном недостају врата, питање је и где шта функционише од санитарија, а сви листом су ижврљани. Једино је хигијена, барем када ми долазимо у посету школи, на завидном нивоу. У основним школама је ситуација мало боља, док је у средњим, ако се изузме Медицинска, готово свуда исто. Уколико се то не промени тешко да ћемо куда стићи, коментарише Јоксимовић.

У Економској школи, по речима Гордана Ивковић, тоалети су комплетно реновирани пре само седам година.

На жалост, ситуација је сада таква каква јесте. Ми смо конкурисали код Министарства просвете за средства која би требало да стигну преко ДИЛС пројекта. Последња

Анализа Министарства просвете каже да чак 200 школа нема воду, а 823 уопште немају тоалет или је у таквом стању да је неопходна хитна поправка. За њихово сређивање, као и за текуће одржавање, задужене су по закону локалне самоуправе. Међутим, по речима Драгослава Милошевића, члана Градског већа задуженог за образоване, ове године ни једна крагујевачка школа није послала било какав захтев за реконструкцију тоалета.

Ако су тоалети заиста у таквом стању, не знам чиме да правдам такву ситуацију. То је рушење достојанства ученика. Ни једна крагујевачка средња школа није нам се обратила са таквим проблемом иако већ годинама имамо својеврсну кампању уређивања санитарних чворова. У последњих неколико година увели смо тоалете у десетине истурених одељења, а паралелно су сређивани и у градским и приградским школама. Циљ који

ТОАЛЕТИ У ВЕЋИНИ ШКОЛА ЗА ИЗБЕГАВАЊЕ

информација коју имам је да је наш пројекат прошао и надам се да ћемо ускоро започети са реконструкцијом, каже наша саговорница.

Питање је, међутим, да ли ће крагујевачка Економска школа заиста добити тај новац. У новембру прошле године у медијима се појавила информација да ће држава морати да врати део новца Светској банци пошто сума намењена сређивању школских тоалета није утрошена на време. Посао је преко ДИЛС пројекта требало да буде завршен још у септембру прошле године. Према писању дневног листа „Новости“ све школе су послале захтеве, чак и предрачунае трошкова, али су онда заказали људи који је требало да се баве документацијом, правдају кредитна средства, организују тендере, извођење радова... Посао вредан два милиона евра је извесно пропао, а држава неће морати само да врати неискоришћен новац већ и да плаћа пенале. Бивши министар просвете Томислав Јовановић је на све то чак лаконски одговорио да то неће имати никакве последице за државу, већ ће се она, напротив, ослободити дела дуга.

смо поставили је да ни у једној школи на територији града и околине више не буде пољских тоалета, каже Милошевић уз обећање да ће већ ове недеље кренути у инспекцију по школама.

■ Проблем и у центру

Током претходне две године тоалети су сређени у школама у Букуровцу, Поскурицама, Маслошеву, Голочелу, Трмбасу... Велике Пчелице, Добрача, Дреновац, нека су од села у којима ђаци још увек користе пољске ве-це. Осим у Дреновцу, где је тешко решити проблем недостатка воде, остале

Зграда у Гушићевој је под заштитом па није било лако доћи до свих дозвола. Прва идеја била је доградња, али то није било могуће, па смо зато одлучили да чајну кухињу преуредимо. Тендер је отворен у уторак и надамо се да ће до 1. септембра посао бити завршен, објашњава Милан Вукашиновић, директор Основне школе „Радоје Домановић“.

На проблем школских тоалета скренута је пажња и новом министру просвете Срђану Вербићу. На жалост, чини се да није желео да разуме о чему се говори. Ако ипак реши да се позабави овим питањем успут може да баца поглед и на податке из истарживања Народне канцеларије урађеног пре неколико година. Оно, наима, каже да је свака четврта школа у Србији старија од 60 година. Просечна старост школске опреме и училиа износи чак 42 године. У 25 одсто школа не постоји грејање, а само 30 одсто има библиотеку. Све то је далеко тежа невоља од недостатка електронских уџбеника за који се „Ѓак Петнице“ ухватио првог дана министровања.

Марија ОБРЕНОВИЋ

КОНКУРИСАЛИ ЗА ПОПРАВКУ ПРЕКО МИНИСТАРСТВА: ГОРДАНА ИВКОВИЋ

НИКО НЕ ШАЉЕ ЗАХТЕВ ЗА ПОПРАВКУ ТОАЛЕТА: ДРАГОСЛАВ МИЛОШЕВИЋ

УПИСНЕ КВОТЕ НА ФАКУЛТЕТИМА

Шта студирати - питање је сад

Шансу да стекне диплому неког од 12 факултета Универзитета у Крагујевцу ове године добиће 3.262 матуранта. Највише места има на Економском и Правном, најскупље је на ФИЛУМ-у, а неки факултети неће ни уписивати самофинансирајуће студенте

Иако пријављивање за упис на факултете почиње тек крајем јуна, уписна грозница увелико тресе крагујевачке матуранте и њихове родитеље. Пред младима који се спремају да закораче на академску образовну стазу у овом тренутку стоји тешко бреме одлуке која мора да задовољи бројне критеријуме. Најпре ваља одабрати факултет који ће задовољити жеље и склоности, па загрејати столицу да се положи пријемни. Прелазак црте, међутим, није најважнији услов, јер многе породице неће моћи да финансирају школовање студента који не уђу на буџет. На крају, велико је питање да ли ће труд и новац уложен у стицање дипломе резултирати запослењем.

Шансу да стекне диплому неког од 12 факултета из заједнице Универзитета у Крагујевцу ове године добиће 3.262 матуранта. Свршени средњошколци имају највише шанси да постану економисти, јер Економски факултет планира да упише 600 бруцоша. Међутим, само 250 ће моћи да се школује о трошку државе док ће остали, ако влада одобри повећање школарине за три хиљаде, морати да плате 80.000 динара.

Правни факултет, који је лани уписао нових 440 студената, ове године ће понудити 500 индекса. Свих 60 додатних места предвиђено за самофинансирајуће високошколце, па би њих 265 требало да плаћају школарине од 70.000 динара, односно четири хиљаде динара мање ако тражено поспушење не добије зелено светло.

На Филолошко-уметничком факултету биће места за 326 студената прве године - 205 за буџетска и 121 за бруцоше који ће се школовати о свом трошку. Међу новоуписаним требало би да се нађе 20 студената италијанског језика и књижевности који ће студирати на студијском програму који још увек није званично акредитован. Кандидати који се нађу испод црте која гарантује улазак на буџет морају рачунати на трошак који се, у зависности да ли се одреде за језичке или уметничке студије, креће у распону од 90.000 до чак 170.000 динара.

Факултет инжењерских наука, који је годинама кубурио са попуном уписне квоте, одредио се да школује само студенте које финансира држава, па би у октобру у

СТУДИЈЕ ТЕШКЕ, ДО ПОСЛА ЈОШ ТЕЖЕ

амфитеатре ове високе школе требало да уђе 360 нових академаца. Факултет медицинских наука ће наставити праксу неуписивања самофинансирајућих студената, али и тенденцију рестриктивног уписа којом желе да побољшају квалитет студирања и спречи хиперпродукцију лекара и стоматолога који све теже налазе посао. Због тога ће индекс овог факултета добити само 196 свршених средњошколаца. Њих 88 ће се школовати за докторе медицине, 84 за стоматологе, док ће студије фармације моћи да упишу 24 кандидата.

Ни Агрономски факултет у Чачку, на коме има места за 120 бруцоша, не планира да школује студенте који сами плаћају студије. Иако је овај факултет тражио повећање школарине за читавих 50 процена, тако би да сада уместо 26.000

требало да износи 39.000 динара, трошкове ће имати само академци који не остваре довољно бодова за школовање на терет буџета.

Друга висока школа стационарана у Чачку, Факултет техничких наука, планира да школује 255 студената прве године. На бесплатно школовање ће моћи да рачуна њих 200, док ће остали морати да плате по 75.000 динара, односно 13.000 више него што су плаћане раније генерације.

Школску годину без бруцоша који сами финансирају школовање планира да почне и Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву. Овде има места за 160 студената прве године, међу којима би требало да се нађе 60 студената грађевине која од скоро може да се студира у на крагујевачком Универзитету.

Крагујевачки ПМФ, који није предложио повећање школарине, расписаће конкурс за упис 275 бруцоша. Школовање, које овде кошта 60.000 динара плаћаће само пет од 65 студената који би требало да буду уписани на одсек за хемију.

Факултет педагошких наука у Јагодини понудиће 210 бруцошких индекса, а школарину од 70.000 динара требало би да плаћа њих 90. На ужичком Учитељском факултету има места за 160 студената прве године. О трошку државе овде ће моћи да студира 120 нових академаца, а остали ће годину студија морати да плате 10.000 динара више од колега који студирају у Јагодини.

Најмлађи у породици Универзитета у Крагујевцу, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, за упис студената прве године резервисао је стотину места. На плаћено школовање моћи ће да рачуна 60 најбоље пласираних после пријемног испита, док ће остали, да би добили индекс, морати да издвоје 80.000 динара.

Будући високошколци, који при одлуци желе да се позабаве бројкама, морају најпре знати да на евиденцији крагујевачке Филијале Националне службе запошљавања од скоро 22.000 незапослених 4.144 има диплому факултета или више школе. Високе академске студије завршило је 2.479 тражилаца запослења, 1.646 је дипломирао на струковним студијама и вишим школама, а без посла је 15 магистара и четири доктора наука.

Ј. СТАНОЈЕВИЋ

ЕДУКАЦИЈА МЛАДИХ О ОДГОВОРНОЈ УПОТРЕБИ МОБИЛНИХ ТЕЛЕФОНА

Без телефонирања за време ВОЖЊЕ

Ученици Прве крагујевачке гимназије прошле седмице имали су прилике да присуствују предавању о одговорној употреби мобилних телефона за време вожње. То је део кампање о одговорној употреби мобилног телефона током вожње „Када возиш, паркирај телефон!“ компаније „Телеком Србија“, коју спроводи у сарадњи са Управом саобраћајне полиције МУП-а Србије, Српским комитетом за безбедност саобраћаја као и прослављеним ватерполистом Филипом Филиповићем.

По речима Иване Филиповић, пи-ара „Телекома“, циљ ове презентације крагујевачким средњошколцима био је да што више ученика и будућих младих возача спозна колико је небезбедно користити мобилни телефон током вожње.

- Често смо несвесни сасвим очигледних опасности, као што је коришћења телефона током вожње. Овом кампањом желимо да управо пробудимо свест о могућим опасностима, пре свега код младих људи који тек почињу да возе и да формирају своје навике. Уверени смо, такође, да је боље деловати превентивно, односно упућивати будуће возаче у оно што је исправно и безбедно, како не би морали да исправљају погрешне навике, каже Ивана Филиповић, додајући да се надају да ће полазници предавања пренети ове поруке другима, школским друговима, пријатељима и старијима, а то ће бити и највећи успех ове кампање, која је већ спроведена међу средњошколцима Новог Сада, Београда и Пожаревца.

Према истраживањима, разговор телефоном током вожње повећава ризик од настанка незгоде четири, а писање и читање СМС порука чак осам пута, јер је пажња возача преусмерена, а време потребно да возач реагује на одређене ситуације у саобраћају повећано. Неки истраживачи у овој области поред коришћења мобилног телефона са дејством алкохола од најмање 0,8 промила. Осим што реагују спорије, возачи који користе телефон током вожње не

запајају велики број детаља и ситуација из окружења, што за последицу има настанак саобраћајне незгоде.

- Млади људи су најугроженији, али и најопаснија категорија учесника у саобраћају. Управо зато, али и из разлога што су они у животном добу у којем стичу ставове које задржавају целог живота, едукација младих о значају безбедне употребе мобилног телефона током вожње од изузетног је значаја, сматра Дамир Окановић, директор Српског комитета за безбедност саобраћаја.

Зато им је потребно усадити у свест да се придржавају прописа, не због тога што то пише у неком закону, што је за то забрањено нека новчана казна, већ зато што ако се понашају другачије угрожавају свој живот и слободу, али и других учесника у саобраћају. Циљ ове кампање је да на пластичан начин се објасни ђацима које опасности вребају због употребе телефона, због чега је забрањена употреба мобилних телефона без „хендфри“ опреме и шта то ружно може да им се догоди уколико користе такав телефон током вожње. Тај уређај се на нашем тржишту може купити за 1.000 динара.

Бранисав Тончић из Управе саобраћајне полиције, уз краткотметражни филм и статистичке податке тешких саобраћајних несрећа, уверљиво је показао овдашњим гимназијалцима шта се све дешавало услед брзе и непажљиве вожње. Анализиран је период од 1981. године, од када је почела да се води ова статистика код нас. Испоставило се да је 2013. била једна од најбољих. У тој години најмање је било пострадалих у саобраћајним незгодама - 650, у поређењу са свим осталим годинама. По Тончићу, и тај број је превелики, чак и када се пореди са жртвама саобраћајних незгода у другим државама. Он је то илустровао примером из 2002. године,

ДАМИР ОКАНОВИЋ ИЗ КОМИТЕТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА У ПРВОГ ГИМНАЗИЈИ

И КРАТАК РАЗГОВОР МОЖЕ ДА БУДЕ КОБАН

када је у земљама Европске уније број погинулих на милион становника био 109, а данас - 52. У исто време, код нас је број погинулих на милион становника 2002. био 115, с тим што смо ми и даље остали са високом стопом смртности - 92, што нас са Румунијом сврстава на зачеље листе. Разлог тог смањења у последњих пет година је утицај репресивних мера.

И саобраћајна полиција улаже велике напоре како би едуковала возаче да се држе прописа и да им није циљ само санкционисање. Током 2013. године кажњено је 25.557 возача са по 5.000 динара због телефонирања за време вожње, али је, изгледа, то за неке безначајна сума. Зато је потребно подићи ниво свести да возачи морају одустати од мобилних телефона током вожње, јер због једне секунде непажње док се гледа у дисплеј телефона оде нечији живот.

- Колико сте пута чули да је неко возило прешло на леву страну из непознатих разлога, а било је технички исправно, алкохолисаност или поспаност возача није била у питању, шта би друго могло да буде до разговор мобилним телефоном, каже Тончић.

Скоро пуна сала гимназијалаца, који су с пажњом одслушали предавање, добар је знак да ће кампања „Када возиш, паркирај телефон!“, наићи на подршку и да ће се онога што су чули млади и сетити када седну за волан.

Е. ЈОВАНОВИЋ

БИВШИ ДИРЕКТОР СПОРТСКОГ ЦЕНТРА „МЛАДОСТ“ НАЈАВЉУЈЕ ТУЖБУ

Политичка игранка или пословна политика

„За годину и по дана отворио сам девет комерцијалних објеката, умањило губитак предузећа, увећао приход, од посрнулог СЦ „Младост“ створио једно од најуспешнијих градских предузећа. Да ли је то домаћинско пословање“, пита недавно смењени директор Миролуб Новаковић

Пише Александар Јокићевич

На седници Скупштине града крајем априла смењен је директор Спортског центра „Младост“ Миролуб Новаковић, а његово место заузела је вршилац дужности Сузана Дољаница, до окончања јавног конкурса и избора новог директора. И вероватно би смена са чела градског предузећа прошла без велике помпе и била још једна у низу по принципу - политички дошао, политички отишао. Међутим, смењени Новаковић наглашава да је након политичког постављења као кадар Јединствене Србије, јуна 2012. године, почетком децембра прошле године потврдио мандат на јавном конкурсном.

Ипак, најбитније је што је, како наглашава, имао добре пословне резултате. Из тог разлога најављује судску тужбу против људи из Надзорног одбора СЦ „Младост“ који су изгласали његову смену.

- Образложење Надзорног одбора приликом моје смене, попут домаћинског пословања, потпуно је супротно записницима са седнице Управног одбора, а касније Надзорног, за период док сам био директор предузећа. За годину и по дана отворио сам девет комерцијалних објеката, умањило губитак предузећа, увећао реалну добит, од посрнулог СЦ „Младост“ створио једно од најуспешнијих градских предузећа, иако смо у том периоду остали без ресторана, градских базена и језера у Шумарицама који су дати на управљање другим предузећима. Да ли је то домаћинско пословање, пита Миролуб Новаковић.

Коалиционо раскусуравање

Па, чији је сада политички плен СЦ „Младост“? Бивши директор Новаковић открива да предузеће и даље по коалиционом договору припада Палминој Јединственој Србији. Но, тајна је у томе што је он, како загонетно и уздржано каже, 25. марта ове године искључен из странке јер није желео да у предузећу спроводи страначку политику, шта год то значило. Ипак, пристаје да донекле и ближе прокоментарише.

- Тражили су да поднесем оставку. Нисам желео, јер немам разлога. Између осталог, две године сам био кандидат за Бурђевданску награду града Крагујевца. Једноставније речено, ја више нисам у странци и Јединствене Србије захтева оно што јој припада, место директора. Вршилац дужности је члан странке. Али, све се зна у Крагујевцу. То је, у ствари, услов да два одборника Јединствене Србије и даље подржавају градску власт и припрема терена да неко други,

њима близак, буде изабран за директора СЦ „Младост“, каже Новаковић.

Према његовим речима, по новом Закону о јавним предузећима, који је усвојен јуна прошле године, сменом директора смењују се и његови помоћници, као и Надзорни одбор.

- То се није догодило! Има много аргумената за суд, али кључан је финансијски резултат који сам постигао за годину и по дана. Он је мерљив и зато и нећу дозволити да

Миролуб Новаковић: Питам се шта се лоше по предузеће догодило од новембра прошле године, када је позитивно оцењен мој рад, до фебруара ове, када су кренули напади на мене. За скупштинском говорницом у новембру је изречено да сам један од најбољих директора

неко олако девалвира мој рад, каже бивши директор.

Према његовим речима, у образложењу разрешења са места директора наведено је да је предузеће исказало губитак од 22 милиона динара, као и да је Надзорни одбор у више наврата указивао на неопходност промене начина руковођења. „Утврђено је да је Миролуб Новаковић дужност директора С.Ц. „Младост“ обављао нестручно и несавесно поступајући супротно пажњи доброг привредника, чиниће озбиљне пропусте у доношењу одлука“, гласи реченица из образложења.

- Надзорни одбор је заседао 24. априла 2014. и наведено је шта је наведено, али ја сам спремио записнике са свих предходних седница где није стављена ниједна примедба на мој рад. Наравно, усвојен је и извештај о финансијском пословању за 2013. годину од истог тог Надзорног одбора, који је потписао председник Борис Херман. Извештај је прихватило и Градско веће. Губитак, на основу амортизације, у 2012. години је био 30 милиона динара, у 2013. долазимо до цифре од 22 милиона, што значи да је губитак смањен, а гледано из реалног пословања, приход предузећа је 2,6 милиона динара. Подсетићу, када сам дошао у СЦ „Младост“ губитак по билансима је био 40 милиона динара. Откуд, онда, да сам радио нестручно и несавесно, пита Новаковић.

Смењени директор не сумња да грађани Крагујевца добро знају како је изгледала хала „Језеро“ пре 2012. године. Након тога је споља окречена, по први пут од отварања 1978. године, са офарбаном столаријом, замењеним стаклима, уређеним зеленим површинама, јарболима са рекламним заставама. Ентеријер је од самог улаза доведен у ред, уведен је закупљени рекламни простор и напакон су сређени тоалети на западној страни хале. Уређен је и потпуно запуштени простор са јужне стране, који је издат у закуп за рекреацију школама плеса и борилачких вештина.

Ко је стручан, ко нестручан?

- Питам шта се то лоше по предузеће догодило од новембра прошле године, када је позитивно оцењен мој рад, до фебруара ове када су кренули напади на мене. Такође, Скупштина града је усвојила програм пословања за ову годину без једне замерке. За скупштинском говорницом управо у новембру је изречено да сам један од најбољих директора. Сам ћу рећи шта се догодило у међувремену - из прихода предузећа отворена је теретана у хали „Језеро“ која је коштала 30.000 евра, прва од њеног отварања, јер је раније била приватна. СЦ „Младост“ је добио нове пословне просторије после 40 година. По први пут у услугама имамо физикалну терапију, корективну гимнастику, а како бисмо упослили људе оформили смо Спортску академију, организовали смо велики број турнира. Ми смо једино предузеће које је инвестирало у нове објекте, у најсавременију куглану у Другој крагујевачкој

гимназији која је коштала је 100.000 евра, од чега је 70 одсто уложио СЦ „Младост“, као и стрељану. Поново је, како бисмо повећали приходе, отворен проширени „Спорт кафе“. Пословање у 2013. години је реализовано са 93 одсто, што је, такође, Надзорни одбор прихватио на једној од претходних седница. Предузеће ни дана није било у блокади, није оптерећено кредитима, открива Новаковић.

Иначе, како он додаје, две трећине запослених је потписало писмо које је прослеђено градоначелнику Веролубу Стевановићу, у коме подржавају свог директора јер је доста доброг урађено „на побољшању услова рада запослених, исплатама зарада, а његовим (Новаковићевим) ангажовањем СЦ „Младост“ је постао препознатљив по реформама у јавном градском сектору. Сматрамо да не треба прекидати континуитет успона и да треба да му омогућите да постигне још боље резултате“, пише у том писму.

- Обратићу се суду, нанета ми је увреда и лична штета. Девалвирају мене, постигнуте резултате, оно што види цео град. На седници Скупштине града приликом разрешења са места директора комплетна опозиција је била против, хвалили су мој рад, а ни Либерално демократска партија није била за смену. Свега 44 одборника је било за смену - намакнуто је, закључује Новаковић.

МИЛАН НИКИТОВИЋ „ТЕРА“ ПРАВДУ ВЕЋ ДЕЦЕНИЈАМА

Седмдесетдеветогодишњи Крагујевчанин Милан Никитовић тврди да је његовој породици у прошлом веку држава одузела скоро хектар и 20 ари земљишта без надокнаде, на три различите локације у центру града, а да до данас нису успели да сведу рачуне са државом. Поред земље, одузели су им, а потом срушили, и кућу од 72 квадрата и помоћни објекат у Улици Светозара Марковића 74, коју су делом наследили, а остатак откупили његов отац Светомир и стриц Богољуб далеке 1953. године, са окућницом од пола хектара. Њихову имовину је, каже наш саговорник, град после препродао различитим корисницима - војсци, „Застави“ за станоградњу и за инфраструктуру, а све то на потезу од Улице Светозара Марковића до Варошког гробља (данас је то у Улици града Сирена). Држава је од свега тога, тврди наш саговорник, платила само пола хектара кроз национализацију његовом оцу за део уступљен „Застави“, од чега су могли да купе једва пет ари плаца, на коме су саградили кућу у којој и сада живи. То је, практично, све што им је остало од толике имовине у Крагујевцу.

Међутим, та мука, иако далека више од пола века, има и свој наставак приче данас, јер је Никитовић затражио да путем реституције исправи нанету неправду. Нису седели скрштених руку ни његови претходници, гањали су се са државом по суду од момента рушења куће. Милан је наставио њихову борбу, али је питање хоће ли и он за живота добити сатисфакцију. Њему, иначе, уредно стижу пореска решења и за непокретност коју је насилним путем порушена далеких шездесетих година да би се просекла Змај Јовину улици и подигло насеље.

Основ подржављења

Милан је прошле године предао захтев, тражећи повраћај за парцелу бр. 1061 од 50,24 ари у Светозара Марковића, где је била кућа, и за друга парцелу исте величине до гробља, која је национализована. Он наводи да је спорно земљиште са

кућом било власништво његовог оца и стрица Богољуба по основу наслеђа, од њихове мајке Росе. У њој је Милан живео са супругом до 1961-1962 године, не може тачно да се сети. Само зна да је једног дана, када је дошао кући с посла, кућа већ била срушена.

- Никада ништа није било надокнађено ни за плац ни за кућу, као ни за земљиште на другој парцели у Града Сирена. Када нам је порушена кућа нисмо ни мом оцу ни мени нису уручили никакво решење. Тврде да су мој отац и стриц наводно саслушани, али нису пристали на понуду, па су подigli тужбу против општине. Судили су се пар година. Ја сам добио пресуду Среског суда после очеве смрти и књижио сам се на ту парцелу у Светозара Марковића, по пресуди. После тога покренуо сам спор и суд досуђује мени и, сада већ покојном, брату од стрица Живку да нам општина изврши надокнаду. Међутим, општина се жалила Окружном суду на то решење и тај суд решава да земљиште није национализовано, конфисковано, нити експроприсано и констатује да немам никаква права на надокнаду, објашњава Никитовић.

Када је почела реституција сву документацију је послао за Београд, али му је враћена на допуну за парцелу 1061, како би се видео основ подржављења имовине. Нису му вратили папире све док нису проверили да ли је покренуо спор за парцелу и кућу. Накнадно је придружио уверење из Архива да је извршена експропријација без накнаде, које нема у пресуди, упркос чињеници да је судија наложио да се доставе докумената о изумимању земљишта и о наплати.

- Нисам био дужан да Окружном суду доставим тај докуменат, нити ме је тај суд обавезивао да га приложим, јер би га највероватне нашао као сада, а они доносе пресуду да губим сва права, наводно због застарелости потраживања, иако имовинско право не застарева никада, каже Никитовић.

После такве пресуде, Милан више није имао права жалбе и ту је

ОБАВЕШТЕЊЕ „ЕНЕРГЕТИКЕ“

Грешка у обрачуну биће исправљена

Привредно друштво „Енергетика“ д.о.о. у реструктурирању обавештава своје кориснике да је приликом израде рачуна за утрошену топлотну енергију за април дошло до техничке грешке, тако да је фиксни део увећан за 1,70 динара по м3. Због направљене техничке грешке и подељених уплатница Јавног стамбеног „Енергетика“ саопштава да ће већ у обрачуну топлотне енергије за мај извршити исправку и фиксни део умањити за наведени износ, тако да ће он уместо 10,21 динара по м3 износити 8,51 динара по м3. „Енергетика“ се извињава својим корисницима и моли за разумевање.

МОЖЕ ЛИ СЕ ИКАДА НАПЛАТИТИ ОДУЗЕТА ИМОВИНА ПОРОДИЦИ НИКИТОВИЋ

Нада после пола века

По оцени суда, Милан Никитовић није имао право да наплати имовину одузету још од његових предака, а питање је да ли ће успети путем реституције, јер Окружни суд тврди да им држава ништа није одузела, а самим тим ни платила, а он је, ипак, у Архиву пронашао документ да је њихова имовина била експроприсана, што је основ за повраћај имовине или надокнаду

налаже да Богољубу и Светомиру Никитовићу, власницима куће и једне споредне просторије на КП 1061 уписане у земљишним књигама, призна то право и да им дозволи да се упишу као власници у земљишним књигама. У образложењу се наводи и да општина никада није била у поседу спорних грађевина, а постала је власник земљишта на којој се ова зграда налази зато што је ово земљиште

било предвиђено за продужење Змај Јовине улице и због тога се као власници укњижили на земљишту, а истовремено и на спорним зградама.

Заступник општине признао је чињеницу да је предметна парцела укњижена заједно са објектима који се на њој налазе као општенародна имовина на основу наведеног акта, зато што је приликом парцелације земљишта које се

налази око спорне парцеле, а коме је придодата и парцела са зградама, остављено за улицу и служи у ту сврху. На основу захтева општине 1954. године, а то је једини документ, извршена је укњижба у корист општине и на земљишту и на зградама. Општина је сматрала да је тако њихова породична зграда постала друштвена својина. Истовремено је и општина признала чињеницу да зграда није ни конфискована ни национализована по неком другом основу нити њеним садашњим, нити бившим власнику исплаћена каква надокнада. Град је то укњижио 1956. Године као општенародну имовину, заједно са свим објектима које су се налазиле на њој.

Суд је такође нашао да је неоспорно да је земљиште постало општинско када је трасирана улица Змај Јовина, а не и зграде. У пресуди Општинског суда из 1995. године град се обавезује да Милану и његовом брату од стрица Живку плати на име надокнаде порушену кућу, шупу и бунар у износу од по 28.738 динара са затезном каматом, али је одбијено да се плати вредност грађевинског земљишта за две спорне парцеле. Међутим, ту пресуду је побио Окружни суд, налазећи да је потраживање за накнаду застарело.

То је супротно од оног што је навео у образложењу Основи суд - да су Никитовићи приликом изузимања земљишта имали право на надокнаду за експроприсану непокретност. Никитовић објашњава да се држава нигде није укњижила, што се да видети из поседовног листа, она се само, заједно са њим, води као сукорисник парцеле.

- Ми само папиролошки постојимо и плаћамо порез, иако ништа не користимо јер су изграђени неки нови објекти на тој парцели, закључује Никитовић, полагајући све наде у реституцију.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ДЕО САДАШЊЕ УЛИЦЕ ГРАДА СИРЕНА, ГДЕ ЈЕ БИО ПЛАЦ И КУЋА ПОРОДИЦЕ НИКИТОВИЋ

стао, јер тада није било суда у Стразбуру.

- Није ми јасно зашто општина није изашла на суд са уверењем да је моје земљиште експроприсано, да је извршена надокнада. Ја познајем и признајем потпис мог оца. Не да ми се никакво право, а знају данас да ме дуже порезом за кућу коју су ми порушили пре 50 година.

■ Општенародна имовина

Суд је општинским заступницима поверовао на реч да је била експропријација 1939. године и да је плаћено. Ако је заиста било тако, како сам онда добио пресуду Среског суда 1971. године, на основу које се књижим на пола куће и пола плаца од 50,24 ара и добијам наследно решење? Тужбу сам поднео тек када сам добио то решење, а мој брат од стрица Живко и његов син такође су на суду потврдили да није надокнађена ни кућа ни плац, па чак ни оно ресто земље што су војсци продали, прича Никитовић.

У пресуди Среског суда јасно се види да се општини Крагујевац

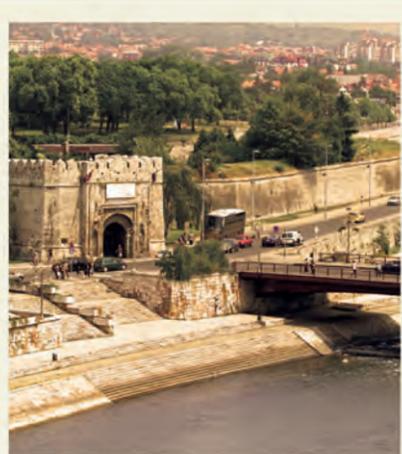
371.166 STANOVNIKA ISTOČNE I JUŽNE SRBIJE

JE POKLONILO
POVERENJE
AIK BANCI

Hvala!

AIK **Banka**
domaća i jaka

Kontakt centar: 011 785 99 99, www.aikbanka.rs

ЗА УБИСТВО ВЛАСНИКА МЕЊАЧНИЦЕ РАДМИЛА ТОШИЋА 90 ГОДИНА РОБИЈЕ

Протест породица осуђених

Родитељи тројице младића осуђених на по 30 година затвора данима протестују због те пресуде, иако није правоснажна, али и због тога што се окривљени пет и по година налазе у истражном притвору. Представници правосуђа такво њихово понашање оцењују као својеврсни притисак на суд и најављују да ће ускоро стићи образложење пресуде

Због убиства Радмила Тошића - Буце (54), власника мењачнице „Центар“ које се догодило 17. марта 2008. године у Крагујевцу, у поновљеном поступку пред Вишим судом на по 30 година затвора неправоснажно су осуђени Здравко Рамић (28) из Ђуприје и Милош Солунац (28) и Слађан Божиновић (39) из Лапова. Одлуку је донело судско веће којим је председавала судија Наница Јовановић 5. маја ове године.

Првобитно им је судија Ђорђе Ристић одваго казну 26. септембра 2012. од по 15 година затвора, док је четвртоопужени Борис Милошевић (24) из Бресја код Велике Плана тада добио шест месеци због прикривања, односно непријављивања тешког кривичног дела, што је у међувремену и застарело. Међутим, због жалбе тужилаштва и заступника осуђених Апелационом суду та пресуда је поништена 17. априла прошле године због битних повреда кривичног поступка. Апелациони суд је наложио да мора да се суди у новом, измењеном судијском већу.

■ Нестали докази

Иако нова пресуда од 5. маја није правоснажна, породице осуђених од момента изрицања данима протестују пред крагујевачком палатом правде сматрајући да њихова деца нису одговорна за Тошићево убиство, већ нека друга група. Тврде да нема нових доказа који их додатно терете, па по њиховом мишљењу уместо да буду ослобођени дуплирана им је казна. Осим тога, указали су и на чињеницу да су неки кључни докази у међувремену нестали из судског депоа, попут јакне покојника и нарезаног диска ЕФГ банке, која је снимила дешавања тог кобног дана.

Проверили смо у суду и потврђено нам је да заиста нема јакне, а диск са снимком скинутим из поменуте банке постоји, али је грешком послат други диск БИА. По речима Светлане Симоновић, портпаролке Вишег суда, јакна је била на вештачењу, достављен је налаз и није било никаквих примедби на њега. Суд је покушао да утврди како је нестала јакна и одакле, али још увек није успео.

- Разлоге којима се судија руководила за пресуду не

ПОРОДИЦЕ ОСУЂЕНИХ ИСПРЕД ЗГРАДЕ СУДА

могу да кажем. Судија ће то образложење дати у пресуди, како у погледу чињеница, тако и у погледу казне. Судија чињенице и доказе цени према свом слободном судијском уверењу и даје образложење за своју одлуку у пресуди. Ранија одлука не обавезује ново веће, каже портпаролка Симоновић.

Она напомиње да је након укидања првостепене пресуде и враћања на поновно суђење од стране Апелационог суда било наложено да се суђење одвија пред потпуно измењеним већем.

Родбини окривљених највише смета што њих тројица већ пет и по година у континуитету леже у притвору, који им је продужен до нове пресуде, иако су поједини тражили да их пусти уз јемство, тврдећи да је ово други притвор по дужини у Србији.

- Тачно је да се Солунац, Рамић и Божиновић од 2009. године налазе у притвору као неправоснажно осуђени. Суд је у том периоду, у законским роковима, преиспитивао одређивање притвора и доносио је више одлука о продужавању притвора, које су разматране по жалбама од стране Апелационог суда, каже портпаролка Вишег суда.

РАДМИЛО ТОШИЋ, ЖРТВА ОРУЖАНЕ ПЛЉАЧКЕ

ТЕЛО УБИЈЕНОГ ВЛАСНИКА МЕЊАЧНИЦЕ ПОРЕД АУТОМОБИЛА

Она потврђује да је било доста жалби окривљених и на свака два месеца од ступања на правну снагу оптужнице продужава им се притвор. Породице окривљених су подносиле предлоге да мера притвора буде замењена блажом мером за обезбеђивање присуства окривљених - на пример, јемство, али је те предлоге суд одбио и оне су потврђене од стране Апелационог суда.

По оцени Божиновићевих, Солунчевих и Рамићевих родитеља то је само због притиска полиције на суд да они „морају“ бити осуђени уместо „правих“ убица. Са друге стране, делιοци правде сматрају да је њихово окупљање са транспарентима најразличитије садржине својеврсни притисак на суд, не само на Виши него и Апелациони, јер је смештен у истој згради, а он одлучује по жалбама.

■ Траже образложење

Суд ће свакако морати да се држи доказа, без обзира што су притрасни родитељи уверења да њихова деца нису могла да учине дело за које се терете. У прилог им не иде последњи полиграф на коме је „пао“ Милош Солунац, чиме је практично помогао тужилаштву у процесу доказивања. Родитељи окривљених тврде да ће уколико овај њихов протест не буде имао ефекта ићи за Београд и тамо наставити своју борбу. Није их омела ни киша и стајали су мирно испод кишобрана у парку испред зграде суда, добили су по којој реч, понешто прокоментаришали са знатижељним пролазници-

ма, по којом новинарском екипом... И тако из дана у дан.

- Протестујемо због пресуде без доказа. Никакво образложење нисмо добили. Ми знамо да су наша деца невинна. Мој син је у време убиства био у Лапову, што је и судски вештак доказао, мобилни телефон то потврђује. За четири минута није могао да стигне отуда у Крагујевец, почиње своју причу Слађанов отац Борисав Божиновић, који у рукама држи два транспарента са натписима: „Пресуда од 5. маја без доказа“, „Ко штити праве убице“, „Зашто полиција у Крагујевцу врши притисак на суд“.

Питали смо га да појасни о каквом притиску полиције се ради, али је одбио и уместо тога рекао да за то треба да питамо суд, а не њих. И други транспаренти су били сличне садржине „Где су вам докази“, „Наница Јовановић, изађите и образложите пресуду коју сте дали“, „Зашто притвор траје више од пет година“ и „Објасните шта ради полицијски инспектор за време изрицања пресуде“, „Зашто изјава инспектора Чедомира Јовановића није узета у обзир“...

Једна од главних замерки Милутина Солунца, Милошевог оца, и мајке Мирјане Здравковић је што је више инспектора било присутно на свим суђењима.

- Инспектор Чедомир Јовановић је рекао све, и ко су убице, какве је боје ауто који је нађен на Бубњу, све је испречио и то нису узели у обзир, него су рекли да је то службена тајна која не може да се открива. Ако

је то службена тајна, ми ту не можемо ништа јер је она јача од правде, каже помало иронично Милутин Солунац.

Напомиње, позивајући се на међународни закон да следеће поглавље 23. Међународног закона за полицију и поглавље 24. за суд, који ће ступити на снагу ове године, па ће да се реши питање и полиције и судства и сви ће морати да се склопе.

- Ако су заиста они криви, зашто нису одмах осуђени него их држе у истрази пет и по година? Осуђени су на 15 година, па је пресуда одмах оборена, а сада је Наница Јовановић дала по 30 година без икаквог образложења, па смо је зато прозвали да изађе и да нам образложи. Од доказа нема ни ДНК, нема ни комуникације између тројице притворених, нема ничега што би указивало на њих. Они су претучени када су притворени, постоји лекарско уверење и с полицијом се судимо већ пет година због тога, и та пресуда још увек није донета, каже Мирјана Здравковић.

На њене речи надовезује се супруг Милутин који каже да су им син отерали на полиграф у Београд где је наводно „пао“ на испитивању да је и он директно умешан у Тошићево убиство, а без икаквих доказа. Каже нема полиграфске траке, него само један допис.

Драган Рамић, Здравков отац, сматра да не постоји ни један доказ да је његов син тог дана уопште био у Крагујевцу, те да се све ради да се прави убица заштити.

- Шта вам говори то када доказне ствари нестале из депоа, да их нема када их вештачи траже, као што је одећа од покојника, неки дискови који су снимљени са банке, који узгред речено за пет година нису могли да се отворе, него да се ради о манипулацији, каже Драган Рамић из Ђуприје.

Он објашњава да је један диск нестала, а други скроз избрисан. Пре три суђења дошло се до сазнања да су се појавиле неке фотографије с тог дедеа, а како су оне могле да се појаве ако није могао диск да се отвори, пита се Рамић. Испоставило се да је на отварање отишао погрешан диск са реконструкције догађаја, а не од критичног дана.

Родитељи сумњају да је свесно нестала јакна да се не би открило шта се заиста дешавало унутар покојниковог возила. Вештачи су тражили одећу да би могли да раде нека друга вештачења.

- Да неког осудиш на основу „рекла казала“ на 30 година, ја с тим не могу да се помириш, каже Драган Рамић, додајући да му није јасно како је за непуних 40 минута његов син могао да стигне из Пожаревца у Крагујевец и да почини убиство.

Подсетимо, убиство се догодило 17. марта 2008. године, нешто после 18 сати, када су двојица нападача маскирани фантомкама возилом „рено клио“ код зграде суда препречили пут Тошићу док је возио „шкоду фабија“. Нападачу су, како је током поступка утврђено, у Тошића пуцали из пиштоља кроз стакла на колима, пошто се заклиучао у ауто, а затим отворили врата, поново пуцали у жртву и однели торбу са пленом од 50.000 евра.

Потрага за њима је трајала дужу од 10 месеци. Рамића, Солунца, Божиновића и Милошевића полиција је ухапсила у фебруару 2009. године, од када се прва тројица налазе у притвору. Те године је и отпочео кривични поступак у Окружном суду да би, у складу са реформом правосуђа, био настављен пред Вишим судом наредне године, када је и окончан изрицањем првостепене пресуде судије Ристића.

Иначе, за то кривично дело запрећена је казна од 10 до максималних 40 година затвора

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

megabelt

Kneza Mihaila 106, Kragujevac

7h
do
19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)

klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v/PJ/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)

Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

УБИСТВО И САМОУБИСТВО У СЕЛУ ГРИВАЦ

Трагедија због љубави – или новца

„Снежана и ја били смо заједно 15 година. Волели смо се. Њен муж Владан открио је нашу везу, али је прећутно одобравао, пошто су им требале моје паре”, написао је у писму шездесетједногодишњи млекација који је усмротио 26 година млађу жену, а затим се и сам убио

Радоња Мићаковић (61) из Гривца прошлог петка сатаром је убио дугогодишњи љубавницу Снежану Мирковић (35), а потом себи пресудио ловачким карабином. Злочин се одиграо у тоалету локалне продавнице, коју је убица издавао под закуп Снежани и њеном супругу Владану. Тела је пронашао син убијене, ученик шестог разреда основне школе.

Полиција и форензичари затекли су два тела у тоалету величине око пет квадратних метара и претпоставља се да се убиство одиграло нешто пре 11 сати.

Жена је убијена сатаром и има повреде на темени глави и слабинском делу леђа. Мушкарац је затечен мртав крај ње са повредама главе од ловачке пушке. Тек ће обдукција показати шта се на месту злочина десило јер и жена има неке повреде од ватреног оружја. Због положаја тела није јасан след догађаја, појашњава саговорник који је вршио истрагу.

Комшије које су биле у близини продавнице, мајка убијене и њен муж тврде да се трагедија одиграла мало пре 11 сати.

Снежану је ујутру око девет муж Владан довезао до продавнице. Радоња је већ био испред радње. Ускоро је дошао још један комшија, попили су пиво и поразговарали. Око 10.30 сати Снежану је муж звао на мобилни телефон, али му се није јављала. Позвао је онда и Радоњу, за кога је знао да је испред продавнице. Ни он се није јавио. Тада је Владан са сином, трактором кренуо ка продавници. Стигли су и дете је почело да дозива мајку и тражи је по локалу. Није је нашао. Обишао је зграду и кренуо ка спољном тоалету. У њему је затекао језив призор, мајчино криво тело и леш убице и самоубице, каже један од комшија.

Испред продавнице СТР „Гривац“ после убиства окупило се пола села. Владан, муж убијене Снежане, једва комуницира са полицијом, а Снежанина мајка Драгослава кука на сав глас, ћерку је чула само сат времена пре убиства.

Звала сам је и молила да ми уплати кредит за мобилни телефон. Уплатила је око 10 сати и јавила ми то. Чини ми се да ми је рекла да управо разговара са неким народом испред продавнице, а да је ту и Радоња. Тада сам је последњи пут чула.

УБИЦА РАДОЊА МИЋАКОВИЋ И СЕБИ ОДУЗЕО ЖИВОТ

За Радоњу мештани кажу да је био миран човек. Није се никада женио, бавио се откупом млека, од чега је лепо живео.

Пре пар година издао је локал Снежани и њеном мужу у којем му је била станица за откуп млека. Купио је камион-цистерну и њиме по целом крају откупљивао млеко. Имао је доста „паретина“, жена су га волеле, па ваљда због тога није могао да се одлучи за једну којом би се оженио. Он је стално Снежану одвозио колима после рада, па се говорало да то није био само пословни однос, прича један Радоњин рођак.

Снежана је имала сина од тринаест година и две ћерке средњошколке, које су у време убиства мајке биле на екскурзији.

Убица и самоубица из Гривца оставио је опроштајну поруку. У писмима која су нађена у камиону, Радоња Мићаковић је написао:

„Снежана и ја смо били заједно 15 година. Волели смо се. Њен муж Владан је открио нашу везу, али је прећутно одобравао, пошто су им требале моје паре. Снежана ми је договала 7.000 евра још од 2008. године, када сам им позајмицом помогао.“

Радоња, међутим, у писму није ни наговестио да ће изазвати двоструку трагедију.

Само је оставио признање о његовој и Снежаниној љубави, за коју је цело село знало све ове године, и да су му она и њен муж догавали паре. Нашли смо два писма у његовом камиону и оба су истог садржаја, с тим што је у једно ставио своју слику и заденоу га код шофершајбне, а у друго је убацио Снежанину фотографију и оставио га поред возачевог седишта, прича

МЕСТО ТРАГЕДИЈЕ - СЕОСКА ПРОДАВНИЦА У ГРИВЦУ

ЖРТВА СНЕЖАНА МИРКОВИЋ, СЛИКА ИЗ МЛАЂИХ ДАНА

Радоњина снаха Будимка Мићаковић.

Њен супруг Адам, Радоњин рођени брат, сузних очију додаје:

- Зашто се несрећа догодила знали су само мој бата и Снежана, а они су то однели у гроб.

На другом крају Гривца је кућа Снежане Мирковић. У дворишту домаћинства скупила се родбина.

Нећемо да причамо са вама, идите одавде! Деца су у кући, довољно су им душе разорене, само нам фали да нас ви још пропитујете, поручује нам једна рођака Мирковића.

Њерке, једна од 17 година и друга годину млађа, у време трагедије биле су на екскурзији у Македонији. Када им је јављено да им је мајка убијена, вратиле су се у Гривац.

И пред кућом Радоње Мићаковића слична слика. Без обзира што је учинио гнусан чин, људи из тога краја га памте као доброг и вредног човека, који је увек помагао селу и комшијама. То потврђује и познати певач Слободан Бетулић Бетула:

Нико нормалан не може да оправда Радоњин чин, поготову убиство младе жене, али ми мештани знамо да је он био добар човек и увек давао новац за све акције у селу. Сви који знамо шта је претходило крвавом догађају осуђујемо злочин, али и разумемо да се човеку у таквим ситуацијама помрачи ум, каже Бетула.

Текст и фотографије Мики Јевшовић

Република Србија
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове опште управе
И лок. самоуправе
Факс: (034) 332-067

ЈАВНИ ПОЗИВ

За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше, или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе Секретаријат за комуналне послове и надзор-одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у среду 28. маја 2014. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу "Б" категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе Секретаријат за комуналне послове и надзор Одељење за саобраћај

РОДБИНА И МЕШТАНИ ПОСЛЕ УБИСТВА

ПОЛИЦИЈА

До пазара уз претњу ножем

Због постојања основане сумње да је извршио разбојништво, криминалистичка полиција ухапсила је Н. Р. (23) из Крагујевца и спровела га заменику основног јавног тужиоца. Постоје основи сумње да је овај младић, 10. и 11. маја, у насељима Багремар и Бубањ, маскиран ушао у самосталне трговинске радње када су се продавачине саме у њима налазиле и, уз претњу ножем, из касе одузео новац од пазара.

Опљачкао 12 радњи

Крагујевчанину И. В. (29), после хапшења, полиција је, 13. маја, одредила меру задржавања у трајању до 48 сати, због постојања основа сумње да је извршио 12 кривичних дела тешка крађа.

Постоје сумње да је И. В., у претходних месец дана, на подручју Крагујевца обио 12 самосталних трговинских радњи, из којих је одузимао цигарете, новац, кондиторске производе и другу робу, причинивши при том материјалну штету од око 1.000.000 динара.

Део украдене робе полиција је пронашла у изнајмљеном стану и вратила власницима.

Погинула прелазећи пут

У Вучковици код Кнића, приликом преласка државног пута Крагујевац – Крајево, погинула је Ј. П. (53) из Љубића код Чачка, која је подлегла повредама на лицу места.

На њу је налетело путничко возило марке „опел“, којим је, неприлагођеном брзином, управљала В. Н. (50) из Крагујевца, којој је, после задржавања, приведена заменику основног јавног тужиоца у Крагујевцу.

Пише Гордана Божић

АЛЕКСА БУРИЋ, АРХИТЕКТА

Дражи Корман од Америке

Својих 25 година живео сам и студирао на три јединствене локације – у Америци (Њу Џерси и Њујорк), Србији (Крагујевац) и Италији (Фиренца). Резултат тога је да говорим српски и енглески, као и скромно знање италијанског и француског језика. Сада као недавно дипломирани архитекта живим у Србији, а моја интересовања везана су за уметност, филозофију архитектуре и дизајн.

Овако почиње своју радну биографију Алекса Бурић, младић који се пре две године, по завршетку студија архитектуре, вратио у свој Корман. За разлику од вршњака који само маштају да оду из земље, он је одувек размишљао о томе да се врати у Србију и да се бави послом који највише воли. Ни бројна признања и награде у Америци током студирања, као ни титула ђака генерације нису успеле да га задрже у тој земљи, где живе његови родитељи и сестре близнакиње.

■ Нису га одмах прихватили

Рођен је 1988. године, а његова породица одувек је живела у Корману, али је свакога дана долазио у Крагујевац у школу. До другог разреда ишао је у „Светозар“, а онда су родитељи решили да се са децом преселе у мали град у америчкој држави Њу Џерси.

Алекса каже да нису имали неки озбиљан план да оду тамо, него су учествујући на америчкој лутрији добили зелени картон за пресељење. Тамо је већ десет година живео његов стриц, тако да се породица одмах спаковала и сви су се отиснули преко океана – мајка, отац, Алекса и сестре близнакиње. Било је то 1997. године, присећа се Алекса.

Отац Срећко радио је овде као машински инжењер у „Застава камионима“, а мајка у штампарији. Отишли су у мали град Пикваник, који има око 15.000 становника и изгледао је као на филму – кућице, уредно подшишана трава и нико се ни са ким не дружи. Отац се одмах запослио на грађевини у једној српској компанији, а Алекса признаје да је њему било најтеже.

– Сестре су биле мале и нису ништа знале, мада искрено ни ја нисам баш био свестан шта се тачно дешава, али када смо стигли тамо настали су велики проблеми за мене. Био сам једини странац у граду, нисам знао енглески, а деца су била организована у некаким групама и веома „сурова“. Нису ме прихватили све до факултета, присећа се наш млади саговорник. Касније се навикао, врло брзо је научио језик, али углавном је био сам. Бавио се спортом, возио бициклу, а иза њихових кућа је била шума па је много времена проводио у природи.

Дружио се једино са браћом и сестром од стрица, али, срећом, родитељи су их сваке године слали кући у Корман где су остајали по три месеца, тако да је Алекса увек одржавао контакте са друговима о-

давде и није заборавио свој матерњи језик. За разлику од њега браћа и сестре од стрица, који су рођени у Америци и ретко долазе, једва да знају неколико речи на српском и много им је теже да се уклопе.

По завршетку средње школе у Америци, за коју каже да је чисто губљење времена, успео је да наговори родитеље да дозволе сестрама Теодори и Катарини да се упишу у средњу школу у Крагујевцу, тако да су оне завршиле Другу гимназију, а прошле године су се вратиле у Америку на студије.

Било му је криво што није имао прилику да и сам заврши овде средњу школу, јер, како каже, познато је да је тамо школски систем веома слаб.

– Ништа нисам учио, а опет сам био један од бољих ђака. Математика коју сам овде научио до другог разреда, тамо ми је била довољна до шестог, јер ништа ново нисмо учили, искрен је Алекса. Средња школа која овде, донекле, спрема младог човека за факултет у Америци је сасвим другачија. И сами професори су говорили да је средња школа у Америци за 90 одсто деце губљење времена.

Алекса је одувек знао да ће се бавити уметношћу. Једино је био у дилеми да ли да се упише на архитектуру или индустријски дизајн. Иако је волео да дизајнира предмете, знао је да архитектура обухвата и сликарство и фотографију, чиме се и сам бавио, тако да је ово пресудило.

Тек на факултету показао је сву креативност и оригиналан начин размишљања. Мисли да је разлог што је по одласку у Америку био принуђен да се дружи и разговара једино са одраслима. Ово је дошло до изражаја на факултету где се често није слагао са својим професорима. На почетку семестра обично га нису много волели, јер нису веровали у његова иновативна решења. На крају је готово увек добијао највишу оцену и хвалили су га што их није слушао.

Мада је мислио да архитектуре морају добро да знају математику и да одлично цртају, чега се највише прибојавао јер је сматрао да није најбољи цртач, испоставило се да је цртао боље него све колеге. Сада све дизајнира слободном руком и увек са собом носи мали блок у који бележи сваку нову идеју.

Током студирања показало се да је Алекса изабрао прави позив. Сваке године добијао је награде за

АЛЕКСА У КРАГУЈЕВЦУ

ПЛАНОВИ

Увек могу да будем фармер

Алекса за ове две године само је једном ишао у Америку како би завршио неке административне обавезе везане за диплому, и мада га је отац више пута позивао да оде тамо да нешто ради како би имао више новца, није пристајао. Сматрао је да радећи физичке послове губи време, које овде проводи радећи пројекте.

Сада има још један разлог да остане овде. То је његова девојка Наталија коју зна од најранијег детињства, још пре одласка у Америку. Поново су се срели после 15 година и догодила им се љубав. Она је, такође, архитекта на докторским студијама и са њом млади уметник планира да остане у Крагујевцу.

– Сви се питају зашто сам се вратио, а онда закључе да сам зарадио неки велики новац или да су моји родитељи богати, мада уопште није тако. Дошао сам овде да бих радио оно што волим. Оцу који ме је стално звао да одем тамо и зарадим новац рекао сам да хоћу да останем овде и да, ако пропаднем у свом послу, увек могу да будем фармер. Тако се у ствари и понашам. Једнога дана сам на састанку у неком фенси институту у Београду, а већ сутрадан садим парадајз и помажем баби и деди, каже Алекса, закључујући да ако упорно радиш оно што волиш, кад тад нећеш успети у томе.

Више волим да не успем у ономе што волим, него да успем у ономе што мрзим, рекао је Џорџ Орвел, а ова његова мисао већ седам година стоји на Алексином монитору.

– Наша школа је дозвољавала да се само један од десет семестара заврши негде ван Америке, али пошто су укинули тај програм због неозбиљног понашања последње групе студената, морао сам да убедим све у школи да поново отворе тај програм, а такође и своја три друга да пођу са мном, каже Алекса присећајући се тих дана. Његова упорност се исплатила, па је у

креативност, а студије је завршио у року као ђак генерације. Највећим успехом сматра то што је последњи семестар завршио у Фиренци у Италији.

дими све у школи да поново отворе тај програм, а такође и своја три друга да пођу са мном, каже Алекса присећајући се тих дана. Његова упорност се исплатила, па је у

Један је од ретких младих Срба који се вратио у земљу из САД, јер му се није допао њихов начин живота који његови вршњаци у Србији прижељкују. Одлучио је да се врати на имање код бабе и деде у село Корман код Крагујевца, где у свом атељеу дизајнира разне предмете и пројектује еколошке куће

Фиренци провео шест незаборавних месеци и научио више него за све године студија. Била је то прилика да упозна дух овог града, његову културу, уметност, људе. У том граду живео је историју уметности.

– То је мој град, можда више него Крагујевац, заљубио сам се у њега, каже Алекса. Након тога више се није вратио у Америку. Није, чак, желео ни да оде по диплому. Мајка и сестре у то време су биле овде, а он је решио да им се придружи. Верује да у Србији има шансе, да ће се неминовно дешавати промене и хтео је да се врати у свој град.

Најбоље што је могло да му се деси у Америци јесте да се запосли у некој доброј фирми у Њујорку и тек за 30 година, када успе да скупи паре, да отвори свој архитектонски биро. А, овде то може одмах.

■ Остајем овде

У Корман се вратио пре две године и живи у кући са бабом и дедом. Има свој атеље и по читав дан се бави пројектима. Каже да је преко интернета повезан са читавим светом, па му другови из Америке понекад шаљу пројекте када они не стижу да их заврше и тако успева да понешто заради. Истовремено, учествује и на конкурсима, а само прошле године пријавио се на 15. Некада га позиву да им достави своје пројекте, јер су многи већ чули за њега, као што се, рецимо, десило када су га позвали из „Фијата“, док неке сам бира.

Каже да му није увек најважнији резултат, као што му није било важно коју ће оцену добити на факултету.

Најлепшим пројектом сматра споменик погинулима са РТС-а за време бомбардовања и помало му је жао што није прошао на конкурс и никадаа неће бити изграђен. Замислио га је као цеви оргуља,

У ЊУ ЏЕРСИЈУ СА КОЛЕГАМА (АЛЕКСА ПРВИ С ДЕСНА)

ЕКОЛОШКА КУЋА

ВИЗИЈА БИБЛИОТЕКЕ

при чему је свака намењена једној страдалој особи, а на дан њихове смрти палиле би се ватре и из њих би ка небу излазио црни дим.

Свакако најоригиналнија његова идеја је футуристички пројекат нове градње вишеспратница, заправо, новог начина становања. Замишљен је тако да објекти, односно солитери, буду само конструкције у које би се уграђивали модули, станови, тако да када се особа сели из града у град или из једног насеља у друго, само пресели свој модул, који је такође подложен променама. Тако је могуће да се увек живи у својој кући, али на различитим местима.

То је веома иновативно решење и није за свакога, каже Алекса, али зашто да не.

Овај пројекат почео је да ради још док је студирао и био је изложен у школском дворшћу, а касније га је прерадио за велике курсе. Његова решења, међутим, нису увек била плаћена, али су често добијала место у разним публикацијама.

На факултету сам научио да гледам у будућност, јер архитекте морају да решавају проблеме и да представе увек најидеалније решење, каже наш саговорник.

Иако још увек не зарађује много то му не представља проблем, јер много и не троши. Углавном седи код куће и ради, тако да новац који добије од пројеката растеже неколико месеци.

После појављивања у медијима знатно је порасло интересовање за Алексине идеје, а стигле су и бројне понуде, како из Крагујевца тако и из неких других градова.

У Крагујевцу сам планирао да оснујем удружење које ће пројектовати за град и већ имам разне идеје. Рецимо, имам предлог за културни центар у Шумарицама. Изгледао би као кућице које би произвођиле културу, а не само представљале. Већ знам неке људе који раде овако као ја. Такође, мислим да би главна улица требала да постане пешачка зона, да се поред Лепенице направи стетиш или бицикличка стаза, да се посади дрвеће, каже Алекса.

Увек је знао да ће свој живот наставити у Србији, јер није могао да прихвати амерички стил живота и стрес због посла и новца. Каже да има друга који зарађује 150.000 долара годишње, али за три године имао је само недељу дана одмора, а ради седам дана у недељи и по 18 сати.

Нисам такав и тамо не бих имао времена да будем уметник. Могао бих да радим за некога, али не бих могао да радим за себе, признаје.

Његова идеја је да све пројекте које ради за Крагујевца покљони свом граду, да их покаже грађанима. Сада види реалност у свему томе, јер су фирме заинтересоване за младе људе.

Нада се да ће се и сестре вратити овде, пошто су по повратку у Америку схватиле да тамо немају толико слободе, да немају где да изађу, нити са ким да се друже. Уколико се сво троје врате и родитељи неће имати разлога да остану далеко од њих.

ОТВАРАЊЕ ПОСЛАСТИЧАРНИЦЕ У ТОРОНТУ

КРАГУЈЕВАЧКА ПОСЛАСТИЧАРНИЦА ПРОШИРУЈЕ ТРЖИШТЕ

Срце осваја Канаду и Сочи

Љубитељи сладоледа, торти и колача у Канади од пре десетак дана могу да уживају у производима компаније „Срце“, јер је баш у овој далекој земљи отворена прва иностранна посластичарница по франшизном уговору. Посао по угледу на крагујевачку амбијент и строге стандарде квалитета преузео је на себе брачни пар из Србије, који већ петнаест година живи у Торонту, али је одржао управо на „Срце“ сладоледима.

До сарадње је дошло потпуно спонтано - у контакт са власником „Срца“ Владиславом Аврамовићем ступили су преко интернета, а кажу да таквих послastiца у Канади нема. Реч је о продаји франшизе, што подразумева да клијенти у Торонту отварају продавницу по лиценци, па ће тако користити и изворно име „Срце“, али на енглеском језику.

Будући да ће носити име наше посластичарнице, морали су да задовоље све стандарде квалитета, што није лако испунити. Ту се, пре свега, мисли на квалитет опреме и производа, али и амбијент. Инсистирамо на опремању радње витринама и опремом италијанске фирме „Орион“, са којом годинама сарађујемо. Њихове архитектуре опремају простор, а клијент може да одлучи да ли жели да то буде у неком ретро, бечком стилу или нешто модерније, објашњава Владислав Аврамовић.

По узору на Италијане

Да би торте и сладолед били укусни као и код нас било је предвиђено да два српска посластичара отпутују у Канаду и обуче своје колеге, али до тога није дошло због проблема са визама. Ипак, Канађани су обучавани у крагујевачкој посластичарници, а научили су да праве и неке старе торте по рецепту наших бака.

Сви наши рецепти су патентирани, а чак и старе торте као што су „реформа“ или „естерхази“ додатно су развијане и надограђене. Покушали смо да напра-

вимо микс бечке, италијанске, француске и српске школе, а колико смо успели најбоље говоре наши посетиоци. Узор су нам, ипак, били Италијани, на томе се зазначава и квалитет и ентеријер, истиче наш саговорник.

По квалитету сладоледа, истичу у „Срцу“, нема им равних у Србији, па се конкуренције не боје, јер једини производе своју базу сладоледа, која је кључ за квалитет, док их други увозе из Италије. Дешавало се да другима дају рецептуру, али како она садржи скупе увозне материјале остали су без конкуренције. Осим основних производа, као што су шећер, млеко и маслац, остале материјале увозе из европских земаља, претежно из Италије, али и из Немачке, Холандије и Данске.

Школа за посластичаре

Зато и не чуди што су производи ове посластичарнице привукли и шеике из арапских земаља, са којима је пре две године потписан уговор о отварању десет посластичарница у Бахреину, Катару и Дубају. Та инвестиција (вредна 2,5 милиона евра) тренутно чека на реализацију, али се за крагујевачку посластичарницу отварају нови видци. Наме, заинтересованост су показали српски бизнисмени у Сочију, који су већ боравили у Крагујевцу.

Они су веома задовољни, али су имали компликованији захтев. Поред нашег имена, желе и српске посластичаре који ће радити у Русији. Тренутно не можемо да одговоримо том захтеву, али ћемо по потписивању уговора и уплати прве транше отворити школу за по-

По принципу франшизног уговора, недавно је отворена прва посластичарница „Срце“ у Торонту. Уговори су потписани и са земљама Блиског истока о отварању десет посластичарница у Бахреину, Катару и Дубају, а за потребе руског града Сочија биће отворена и школа за посластичаре

ВЛАДА АВРАМОВИЋ ИНСИСТИРА НА ВИСОКОМ КВАЛИТЕТУ

сластичаре, којима ће бити гарантован посао у Русији. Наравно, моћи ће да се пријаве и други полазници, али ће цена за њих бити нешто већа, јер ће они после поста ти самостални посластичари и зарађивати на нашим производима, истиче Аврамовић.

Иако у северној Америци скоро 60 посто малих и средњих предузећа функционише по принципу франшиза, ово је за „Срце“ на иностраном тржишту „ватрено крштење“, док у шест градова у Србији већ постоје посластичарнице са препознатљивим знаком „Срца“. - Петогодишњи закуп франшизе кошта 20 000 евра, плус три посто од бруто прихода годишње. То подразумева да радња носе име „Срце“, наравно на њиховом језику. За посластичарнице у Србији једини услов је да све готове производе, торте и колаче купују од нас. Наш концепт франшизе је најбољи на свету јер се многе фирме опредељују само за торте или сладолед, док наши клијенти по релативно ниским ценама добијају скоро 300 производа.

На менију ове слатке куће су преко 60 врста сладоледа, укључујући и оне за дијабетичаре, 35 врста торти и ледених торти, фrapeи, кафе, миклџекови, ситни колачи за славе и најразноврсније торте за рођендане и венчања.

У овој години, када „Срце“ слави 25 година постојања, циљ им је да се појаве на сајму франшиза у Кини, што би представљало пробој на ово велико тржиште и отварање минимум десет нових посластичарница. У овој компанији објашњавају да за освајање нових тржишта највећи проблем представља што су српска фирма, јер стране банке не желе да дају кредите својим клијентима за такве инвестиције. И поред тога, било је преговора са заинтересованим странама у Румунији и Аустрији, док је пре месец дана „Срце“ отворено и у Београду.

Виолета ГЛИШИЋ

IN MEMORIAM

ПРОФЕСОР ДР ДРАГОЉУБ МИЛАНОВИЋ

Географ са златном медаљом Јован Цвијић

У Крагујевцу је 9. маја у 89. години преминуо угледни српски географ и професор др Драгољуб Милановић. Рођењем Београђанин, велики део своје радне каријере провео је у Крагујевцу, а иако је универзитетску каријеру окончао у Нишу, до краја је остао становник града на Лепеници, где је и сахрањен у дужне почости.

За свој плодни дугогодишњи рад добио је многобројна признања, од којих су највреднија златна медаља „Јован Цвијић“ Српског географског друштва за унапређење географске науке и наставе и златна медаља „Др Константин“ Економског факултета Универзитета у Нишу, на коме је предавао.

Професор Милановић рођен је 1925. године у Београду, у занатлишкој породици. У Првој крагујевачкој гимназији службовао је као професор географије од 1955. до 1961. године. Од тада па до 1974. године радио је као професор на Вишој педагошкој школи у Крагујевцу. Докторску дисертацију из географских наука одбрао је на Природно математичком факултету у Београду 1972. године, чиме је стекао услове за универзитетску наставничку каријеру. Наставља рад на Економском факултету у Нишу, где пролази пут од доцента до редовног професора.

Професор Милановић објавио је у каријери до 1991. године седам монографија, три уџбеника и 49 научних радова. Посебну пажњу заслужују монографије у којима је студиозно обрадио географске особности регионалних целина Србије – Крагујевца и његовог околине, Краљева и његовог гравитационог подручја, региона Ниш, субрегиона Прокупље и демографског развоја и промена у општини Крагујевац до 2.000. године, у коауторству са др Милованом Радвановићем, као и Лапова и Раче Крагујевачке. На тај начин он се уврстио у круг истакнутих географа Србије, пруживши драгоцен допринос развоју наше научне географске мисли.

КРАГУЈЕВАЧКО „СРЦЕ“, ОДАКЛЕ СВЕ КРЕЂЕ

БИЦИКЛИСТИ РЕКРЕАТИВЦИ

Воze по мало и за мерак

Група рекреативаца окупала се пре неколико месеци на „фејсбуку“, али и уживо. Екипу „Возим по мало јер ми је стало“ у овом моменту чини двадесетак ентузијаста, али сваког дана прикључи се још по неко. Преко недеље „одпедлају“ који километар, а викендом заједно иду на екскурзије

ПОЛАЗАК НА ВИКЕНД ЕКСКУРЗИЈУ

Уместо да седе код куће, чекају да се зготови недељни ручак, а онда га натенане сваре уз телевизијски програм, сели су на бицикле већ у десет ујутру. До поподнева су извозили туру од Крагујевца старим путем до Јагодине, а затим се преко Милошевог и Брзана вратили натраг. На најдужем досадашњем бицикличком излету, који су организовали протеклог викенда, било их је десетак, али иначе група која се на „фејсбуку“ званично окупља под именом „Возим по мало јер ми је стало“ броји далеко више чланова.

На двочкаше су као екипа први пут сели пре неколико месеци. Има међу њима и искусних спортиста, попут Слободана Васиљевића, који, између осталог, носи титулу првака горског маратона, али ово весело друштво чине углавном рекреативци. Дејан Аничич, администратор ове „фејсбук“ групе и један од иницијатора за формирање тима, по-

чео је да „педла“ пре непуне четири године. Љубитељ бициклизма постао је захваљујући једној лошој навици.

■ Рекреација и терапија

Пре неколико година оставио сам цигарете и, као сви новопечени непушачи, успео сам да се за неколико месеци угојим више од 20 килограма. Када сам схватио да ћу себи направити проблем друге врсте активирао сам стари бицикл и почео по мало да возим, прича Дејан.

Убрзо му је то постала навика, рекреација и терапија. На друму је почео да среће „колеге“.

Возили смо заједно кад се сретнемо. Затим смо почели да се договарамо за наредну вожњу, а онда смо неколико нас дошли на идеју да формирамо групу, објашњава наш саговорник.

Званично су се окупили крајем марта ове године. Прва тура коју су извели била је до Гужанског језера, а затим преко Претока, Радмиловића, натраг до Крагујевца. На пут дуг 80 километара кренуло је њих осам. Учитељица Зорка Величковић била је једина дама међу овом мушком екипом. У шали каже да је она у почетку била једина жена, пошто су остали праве „девојчице“.

На једној вожњи сам их повела кроз неко благо. Само што нису заплакали када су им се испрљали бицикли, прича кроз смех Зорка, која је љубитељка бициклизма од малих ногу и ауто не признаје за превозно средство, већ и на посао из центра до школе „Свети Сава“, у којој ради, иде „на педале“.

За свега неколико месеци број чланова се вишеструко повећао, па ни Зорка више није усамљена јер су се у међувремену тиму прикључиле још две припаднице лепшег пола.

Жеља нам је била да окупимо људе који воле вожњу, али нису оптерећени брзином и бројањем километара. Већина нас вози свакодневно. Ипак, преко недеље темпо и километражу прилагођавамо новим члановима почетницима, како би могли да се ухватају за одлазак на заједничке излете. Када кренемо на дуже туре нема одвајања - када кренемо заједно, заједно и стижемо на циљ, објашњава Дејан.

Има међу њима професора, студента, људи различитих занимања и интересовања. Најмлађи члан има 20 година, а најстарији је закорачио

ДЕЈАН АНИЧИЋ, ЈЕДАН ОД ОСНИВАЧА ТИМА

у пету деценију. Ненад Милошевић, командант крагујевачке ватрогасне бригаде, је иначе, кажу у шали наши саговорници, задужен за безбедност током излета.

■ Пун идеја и елана

Заједничке екскурзије праве сваког викенда. Током недеље се на „зиду“ групе договарају око маршруте. Сваки члан има право да изнесе предлог, а око коначног циља путовања се договарају демократски - која рута добије највише гласова побеђује.

У питању су праве екскурзије, јер нам није жеља само да се возимо, већ и да обиђемо нека лепа и занимљива места и дружимо се. Ишли смо, рецимо, на једној тури у манастире Денковац, Ралетинац и Саринац, возили смо се и до Борачког крша. За нас је вожња бицикла ужива-

ње и права антистрес терапија, начин да се побегне од свакодневних проблема и свега што нас оптерећује. А екскурзија није екскурзија ако се не седне у неко лепо кафанче и мало нашали и поразговара. Иначе, једном месечно имамо заједничку екскурзију у вечерњим часовима, али без бицикала, када одлазимо у неку од крагујевачких кафана на „чашицу разговора“, прича Зорка.

Ова млада жена ни када се одмара не може баш сасвим да побегне од своје струке. Наиме, екипа која вози по мало, на њену иницијативу, намерава, између осталог, да бициклизам кроз различите акције врати и у крагујевачке школе.

Имамо пуно идеја, а једна од њих је да анимирамо основце. Некада су у школама постојале секције у оквиру којих су деца учили да возе бицикле, али и да се понашају у саобраћају као бициклисти. Тако нешто, барем у виду неколико показних часова, намеравамо да организујемо током наредне школске године, објашњава Зорка.

Оно што намеравају да учине већ за месец дана је да подигну сајт и форум на коме би бициклисти рекреативци могли да размењују искуства, добију савете како

да се здраво хране и информичу се о свим темама које се тичу рекреације и здравог живота.

Припремили смо готово све потребне папире како би и формално регистровали удружење. Жеља нам је да промовишемо рекреацију кроз различите активности. Организоваћемо трке ветерана, затим журке на бициклама и, наравно, нећемо одустајати од свакодневне вожње, каже Дејан.

Уколико време дозволи већ наредног викенда весели караван запутиће се на Сајам вина у Тополу. Сви који желе да возе са њима могу да се прикључе, а информације о поласку и осталим активностима могу да потраже на „фејсбук“ групи „Возим по мало јер ми је стало“.

М. ОБРЕНОВИЋ

ЗОРКА КАО „УЧИТЕЉИЦА“ КОЛЕГАМА

ИСПРАЋАЈ ЂУРЂЕВДАНА

Чување добре традиције

Обичај испраћаја Ђурђевдана који је некада неговао обновљен је ове године у Крагујевцу на иницијативу Културно-историјског центра „Српска круна“. Према традицији, трећег дана Ђурђевдана, млади су се окупили на једном месту где су уз игру и песму размењивали ђурђевданске венчиће, склапали нова пријатељства и побратимства. Тако је било и прошле недеље на платоу испред зграде града где се окупило око хиљаду малишана у народним ношњама, чланова културно-уметничких друштава „Дукати“ и „Младост“ из Крагујевца, који су кроз игру и песму испраћали Ђурђевдан. У програму је учествовао и Војислав Спасић, оперски певач, кога је на хармоници пратио Ненад Милановић - Пеги.

Манифестацију је у име града као покровитеља отворила Славица Ђорђевић, помоћник градоначелника за област заштите културне баштине и уређење града.

Не постоји ни једна друга слава у српском народу за коју се везује више обичаја него Ђурђевдан. И управо то преношење обичаја и

СЛАВИЦА ЂОРЂЕВИЋ И МИРЈАНА РАДЕНКОВИЋ НА ОТВАРАЊУ ИСПРАЋАЈА

традиције, духовне и материјалне баштине јесте оно што је смисао и што треба сви заједно да подржавамо, а неко ко то успешно ради јесте „Српска круна“ - рекла је Славица Ђорђевић.

Удружење „Српска круна“ овом приликом уручило је граду Крагујевцу специјално признање „Ђурђевдански венац“ у знак захвално-

сти за подршку у организацији манифестације.

Ђурђевдански венац је врло симболичан. То је заштитник и чувар и пријатељства и љубави, заштитник дома и кућног прага, тако да учимо децу да упознају и уважавају традицију, рекла је Мирјана Раденковић, генерални секретар „Српске круне“.

У МАНИФЕСТАЦИЈИ ОКО ХИЉАДУ УЧЕСНИКА

ИСПРАЋАЈ УЗ ИГРУ И ПЕСМУ МЛАДИХ

КОНКУРСИ

За ликовну галерију

Ликовна галерија Културног центра Београда расписала је конкурс за излагање у 2015. години, којим позива све заинтересоване ствараоце, ликовне и визуелне уметнике, историчаре и теоретичаре уметности да предложу самосталне изложбе и ауторске пројекте из области савремене уметности, дизајна и архитектуре. Приоритет при избору материјала на конкурс имаће уметници који су завршили уметничке студије на неком од уметничких факултета у земљи и иностранству, и аутори афирмисани на домаћој и иностраној сцени савремене визуелне уметности.

Конкурсна документација треба да садржи до десет репродукција радова који се предлажу за изложбу; материјал може бити снимљен на фотографијама, слајдовима или на ЦД-у, концепцију изложбе у писаној форми, професионалну биографију и оквирну цену радова који ће бити изложени.

Материјал за конкурс може се предати у Ликовној редакцији КЦБ-а у периоду од 4. до 31. маја или се може послати поштом на адресу: Културни центар Београда, Ликовна редакција (за конкурс 2015), Кнез Михаилова 6/1 спрат, 11000 Београд.

Лименка и фото папир

„Реџан фондација”, у сарадњи са часописом „РеФото”, објавила је конкурс за соларографске фотографије које приказују путању сунца. Циљ конкурса је афирмација културе рециклирања лименки и повећање свести о важности чувања животне средине. Једноставном употребом лименке и фото папира добијају се снимци путање сунца у трајању од четири и више месеца.

Соларографија је метод којим се снима кретање сунца у одређеном временском интервалу. За то се користи фотоапарат који ради на принципу „камера обскура”, а која се израђује од лименке. Траг који сунце оставља на снимку се зове еклиптика – замишљени круг на небу по којем се Сунце креће, што је заправо кретање планете Земље.

Конкурс „Време у лименци” траје до 10. септембра, а сви заинтересовани учесници могу преузети упутство за прављење соларографске камере на сајту „РеФото” магацина.

Видеомедеја

Међународни видео фестивал „Видеомедеја”, који ће бити одржан 18. пут у Новом Саду од 31. октобра до 2. новембра, расписала је конкурс за нове уметничке видео радове, кратке филмове, медијске инсталације, аудио-визуелне наступе, урл пројекте. Поред тога, организатори очекују и предлоге уредника и продуцентата за нетакмичарски ревијални део програма. Пријављивање је преко сајта „Видеомедеја”, односно онлајн формулара.

Рок за пријављивање је 15. јун, а манифестација ће бити одржана у Музеју савремене уметности Војводине.

НАГРАБЕНА СЦЕНОГРАФИЈА У РУМУНИЈИ

СЦЕНОГРАФИЈЕ МИШЕ ШТУЛОВИЋА

Једноставно и ефектно

Сценографија треба да буде једноставна и функционална, упечатљива и сликарски чиста, а то је управо оно што Штуловић постиже. Своје радове представио је у галерији Књажевско-српског театра

Сценографија Миљивоја Штуловића увек је једноставна: неколико дасака, жица, две кулисе и нешто сценског светла. Управо оваквим радовима, овај уметник, представио се овдашњој публици у галерији Књажевско-српског театра, где је изложио фотографије из 17 представа. Од прве самосталне сценографије у комаду „Од Растка до Светог Саве” из 1992. године, коју је режирао Петар Говедаревић, до најновије из представе „Убити птицу ругалицу”, у режији Небојше Брадића.

У поставци су и радови из комада „На леђима жега”, „Ко се боји Вирђиније Вулф”, „Ожалосћена породица”, „Лепотица Линејна”, али и сценографија са три Велика школска часа.

Миљивоје Штуловић ушао је давно у позориште, као сликар извођач

и све је научио радећи свој посао – од почетка до краја. Радио је као асистент добрих и познатих сценографа, изводио њихове скице. Није то лак посао, треба разумети друго уметника и заиста радити за њега, али тиме још и пре, за представу. Небројене су сценографије разних сценографа које је Штуловић извео од танчина на позорницу и тиме и сам у савршавао своје погледе на сценску ликовност. Затим је почео и сам да ради сценографије, некад зато што је позориште било пресиромашно да плати спољне сараднике, а некад опет зато што је редитељ баш њега желео. А редитељи су га упознали као вредног сарадника, који је пре свега скроман.

Штуловић је сасвим оригиналан. Добије од редитеља задатак да направи столицу, која ће од хокице, постепено, кроз представу постајати престо. Па на крају и електрична столица – он једноставно и кубистички, састави линије живота и смрти, линије патње и уживања, наводи у каталогу изложбе Горан Цветковић, позоришни критичар и редитељ.

Он наводи да Штуловић већину проблема решава једноставно. Примера ради, поставља се комад од сиротињи неке ирске завити, а Штуловић мајсторски искомбинује флекавост боје зидове, убаци неколико елемента сиротињског намештаја и публика је сместа у кући напуштеног света без будућности, илуструје Цветковић.

У БИОСКОПУ „СИНЕПЛЕКС”

Анимирана авантура

На репертоару биоскопа „Синеплекс”, од прошле недеље, налази се филм „Кућа Великог Мађионичара”, анимирана спектакл за најмлађе који ће и одрасле оставити очараним. Укратко, та сјајна 3Д анимација увешће гледаоце у свет магије и чаробњака, која је настала у једном од најбољих француских студија за анимацију.

Заплет почиње када мачак Муња бежећи од кише доспе у усамљену кућу за коју се испоставља да припада старом мађионичару, али да је и сама пуна магије и чаробних ствари. У кући се налази велики број необичних апарата и живописних створења. Нису сви обрадовани што виде придошлицу, па тако Зека и Миш кују заверу да избаци малено маче на улицу. Ствари постају још горе када стари мађионичар оде у болницу, а његов похлепни нећак схвата да има прилику да добро заради тако што ће продати кућу. Наш мали јунак је одлучан да себи избори место у необичном друштву, па помаже откаченом мађионичаревом помоћнику у борби за спас свог новог дома.

У овом узбудљивом 3Д спектаклу Муња ће морати да се бори како за свој живот тако и за спас Чаробњакове куће. Ова анимирана авантура синхронизована је на српски језик, а гласове јунацима дају Милан Гуговић, Тома Курузовић, Ненад Ненадовић, Данијел Сич, Маша Дакић, Катарина Марковић, Марко Јанкетић, Добрила Илић, Дубравка Ковљанић, Душица Синобад, Бојан Лазаров.

„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО” НАГРАЂУЈЕ

Класик светске књижевности

Два најбржа читаоца „Крагујевачких” биће и ове недеље у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштва”. Реч је о књизи

Чарлса Дикенса „Велика очекивања”. Овај класик светске књижевности говори о одрастању и сазревању, то је силовита драма искушења и бола.

У забаченој области Енглеске, у мочварном Кенту, живи сиромашни дечак Пип, несигуран чак и у своје порекло и име, осуђен на пуко преживљавање и патњу у кући своје сестре и њеног мужа. Његово тешко детињство препуно је казни и патње због тога што уопште постоји.

У истом месту живи и прелепа и охоло Естела, девојчица коју је усвојила имућна госпођа Хевишам и васпитала је да буде окупна и хладна према мушкарцима. Након првог сусрета, Пип је очаран Естелом и страшно се залубљује у њу. Понет снажним осећањима, овај скромни дечак из провинције решен је да оствари свој сан и постане господин, а загоњетни сплет околности и великодушност тајанственог добротинице доноси му успех којем се није надао.

Необичне судбине незаборавних ликова преплићу се на чудесне начине – сви они, понесени великим очекивањима, нестају под њиховим теретом.

Потребно је да у петак, 16. маја, позовете 034 333 116, после 10 часова и добићете ову књигу. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан”, која се налази у Тржном центру „Плаза”

НОВЕ КЊИГЕ

Предратни Лалићев опус

Недавно је из штампе изашла књига „Међуратно књижевност стваралаштво Михаила Лалића”, у издању Удружења писаца Крагујевца и Завичајног удружења „Комиви”. Идеја приредивача је да се овим делом обједине текстови познатог књижевника, који су настали у периоду од 1935. до 1941. године, а књига је подељена на три дела: прозу, поезију и критику.

Први део чини 15 прозних текстова Лалића, а најбројнији су они из 1939. године: „Страх”, „Јасиковица”, „Брескве”, „Старац”, „Другови”. Други део започиње песмом из 1937. године „Село у долини”, а следе „Уморство у граду”, „Уз љубавне песме млекација”, „Са процеса”, „Урланов мост”. Трећи део отвара критика Беспуће „Српског гласа”. У овом делу налази се и текст о „Бјегунцима” Бранка Ђопића, „Невидљиве битке” Јанка Туфегџића, али и текст о „Девет пјевања” у „Новој Србадији”.

Ово је први пут да су на једном месту сабрана дела из предратног Лалићевог опуса, а повод је стогодишњица рођења једног од најпознатих југословенских писаца.

Међу Лалићевим књижевним делима посебно се издваја роман „Лељеска гора”, који је био део ђачке лектире. За роман „Ратна срећа” добио је НИН-ову награду 1973. године, као и прву награду Народне библиотеке Србије за најчитанију књигу у Србији. За роман „Хајка” добио је Октобарску награду града Београда. За роман „Зло прољеће” добио је награду Савеза књижевника Југославије.

По његовом сценарију снимљен је филм „Лељеска гора”, 1968. године, у режији Здравка Велимировића, а екранизовани су му романи „Свадба”, у режији Радомира Шарановића и „Хајка” Живојина Павловића.

Иначе, промоција књиге „Међуратно књижевност стваралаштво Михаила Лалића” заказана је за четвртак, у сали Прва крагујевачке гимназије са почетком у 19 часова.

М. Ч.

КРАГУЈЕВАЧКА „НОЋ МУЗЕЈА”

Тек десетак програма

У музејској ноћи Крагујевчани неће моћи да рачунају на помоћ флајера и мапа. Једноставно, по први пут не постоји централна организација овог догађаја, па ће посетиоци морати да се информишу о свим догађајима само на званичном сајту ове манифестације. Са прошлогодишњих 37 програма, на 26 локација, ове године у Крагујевцу биће организовано десетак програма

3 а „Ноћ музеја”, у суботу, 17. маја, метеоролози најављују облачно време, са максималном температуром до 14 степени. Ипак, ништа ведрије неће бити ни у овдашњим установама културе, пошто је до сад пријављено, на званичном сајту ове манифестације,

ГАЛЕРИЈА „РИМА” У „НОЋИ МУЗЕЈА”, ЈЕДНОВЕЧЕРЊОМ ИЗЛОЖБОМ, ОБЕЛЕЖИЋЕ ПЕДЕСЕТ ГОДИНА ОД СМРТИ ЈЕДНОГ ОД НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ СРПСКИХ СЛИКАРА 20. ВЕКА, ЈОВАНА БИЧЕЛИЋА

само шест програма. Ипак, то није тачан број поставки који ће бити организовани, али све податке у овом тренутку нико нема.

Наиме, већ годинама је „сугерисано” да је „Ноћ музеја” манифестација која се „самоорганизује” те да није потребна никаква додатна подршка. Тако смо са прошлогодишњих 37 програма, на 26 локација, спали на тек десетак програма.

Овом манифестацијом у Крагујевцу до сада је координирала невладину организацију „Милениум”, кроз флајере, мапе дешавања, али и организацијом и подршком разним пројекатима. Ове године, пак, то чине само волонтерски, као и кроз програме Дома омладине. Укратко, то значи да ако програм није пријављен на званичном сајту „Ноћи музеја”, тешко да ће ико знати да се уопште и одржава.

■ Бијелић, Дамјановски и накит

Елем, оно што се зна јесте да ће галерија „Рима” у „Ноћи музеја”, једновечерњом изложбом, обележити педесет година од смрти једног од најзначајнијих српских сликара 20. века, Јована Бијелића (1884-1964). За ту прилику биће изложена и две репрезентативне Бијелићеве слике: „Предео” из (око

САМОСТАЛНА ИЗЛОЖБА АНЕ ИВАНОВИЋ И ТИЈАНЕ ГОГИЋ „ФИГУРАЦИЈА ВС. АПСТРАКЦИЈА”, ОТВОРИЋЕ ДЕШАВАЊА У ДОМУ ОМЛАДИНЕ

1922. године и „Босански предео” из 1936. године, радови који спадају у највише домете Бијелићевих пејзажа, а у којима ће публика моћи да ужива само за ову прилику.

Јован Бијелић је рођен у Ревенику код Босанског Петровца 1884. године, а преминуо је у Београду 1964. године. Сликарство је учио у Сарајеву, Кракову и Паризу, затим био професор цртања у Биха-

лих векова са данашњим захукталним временом. Изложба ће бити организована у холу на доњем нивоу Музеја, док ће на горњем посетиоци моћи да виде сталну, мултимедијалну поставку о крагујевачкој трагедији.

У галерији „Арт” и ове године ће бити изложена дела настала на прошлогодишњој ликовној колонији „Буљарице 2013”. Биће предста-

У ГАЛЕРИЈИ „АРТ” ДЕЛА СА ЛИКОВНЕ КОЛОНИЈЕ „БУЉАРИЦЕ 2013”

ћу и сценограф у београдском Народном позоришту. У Београду је водио сликарску школу кроз коју су прошли Пеђа Милосављевић, Никола Граовац, Алекса Челебоновић, Даница Антић и многи други. Учествовао је на значајним заједничким изложбама југословенских уметника од 1912. и излагао самостално од 1919, код нас и у иностранству.

У „Мостовима Балкана” планирана је изложба слика Божидара Дамјановског, која носи назив „Сећања на...”. Један од првих наших сликара изразите постмодерне вокације.

Сређене у прегледним тематским циклусима ретроспекције Дамјановског, започињу од Алтамира и древне Микене, следе трагом античке, хеленске и римске уметности, залазе у простор византијске духовности, евоцирају идеале ренесансе и класицизма и стижу до модерне уметности нашег времена.

Музеј „21. октобар” представиће нову колекцију накита Славољуба Галића Банија, инспирисаног средњевијековним реликвијама, а посебно стилизованим крстовима, као „сјајним знаком међу звездама”. Ова необична дела изведена су у комбинацији сребра и злата, модерним формама и особеним рукописом уметника. Сјај племенитих метала дискретно провлачи идеју вере и просветљења спајајући мир мину-

У СКЦ-У: ИЗЛОЖБА „ПИНК ПАНТЕРС”

вљена дела Александра Цветковића, Зорана Ивановића, Миомира Миша Вемића, Александра Луковића, Мирослава Арсића, Данице Басте, Олге Ђорђевић.

■ Изложбе, перформанси, концерти

У СКЦ-у ће посетиоцима бити представљени ликовни радови и својеврсни манифест визуелног уметника Владимира Секулића, који, након словеначке премијере у галерији „Тир”, представља своју самосталну изложбу „Пинк Пантерс”.

Специфичне ситуације у којима се налазе чланови ове међународне криминалне групе, кадрови који описују одређене акције и прецизно издефинисане кратке књижевне форме, само су део изложбене поставке која ће бити отворена за публику у „Ноћи музеја”. Изложбом доминирају документаристички тип ликовног рада испреплетан исечцима из различитих штампаних медија, као и текстови, заправо приче којима уметник описује сопствене догађаје из блиске прошлости. Истинити садржаји, провучени кроз неколико различитих медија, основна су конструкција изложбене поставке, којом се аутор свесно поиграва, повезујући неколико другачијих реалности у једну потпуно нову стварност.

Самостална изложба Ане Ивановић и Тијане Гогич „Фигурација вс. апстракција”, отвориће дешавања

МУЗЕЈ „21. ОКТОБАР”
ПРЕДСТАВИЋЕ
НОВУ КОЛЕКЦИЈУ
НАКИТА
СЛАВОЉУБА
ГАЛИЋА
БАНИЈА

у Дому омладине, а представља однос ових сликарских раваца на савременој ликовној сцени у граду. Ауторке радова су младе сликарке чији су ликовни изрази дијаметрално супротни, па изложба њихових дела представља изазов за посетиоце у смислу разумевања и прихватања најразличитијих приступа сликарству. Заједничка „црта” ових уметница, осим више-

струко похваљеног квалитета њиховог рада, је то што обе упориште траже у реалном свету, односно у деловима околине којој припадају, а касније те утицаје развијају у два правца. Прича о фигурацији и апстракцији која је испричана овом изложбом у ствари је прича о личном сензибилитету и о могућим реакцијама на све што нас окружује.

Други програм у Дому омладине носи назин „Галерија на галерији” и представља привремену интервенцију у простору, на фасади зграде ове културне установе. Током ове музејске ноћи на фасади ће бити „изложене” налепнице које представљају карактеристичне, па додатно карикирани посетиоце галерија и музеја који ће бити главни актери измишљене изложбе у измишљеном простору, који ће бити приказан на фасади, такође у форми налепнице. Идејни творац, аутор и реализатор концепта је Данијела Рупић.

Програм Дома омладине затвориће бенд „Перо Деформеро”, у башти Дома, а то је бити једини програм за који ће се наплаћивати улазнице по цени од 400 у претпродаји, односно 500 динара на дан концерта.

И Библиотека се, већ по традицији, прикључила овој манифестацији, па ће овдашња публика бити у прилици да види експонате и књиге из богате породичне збирке Виктора Лазића. Између осталог, биће изложено прво издање „Ламента над Београдом” Милоша Црњанског, „На Дрини ћуприја” на кинеском писму, књигу на штапићима од бамбуса која се чита у циклчак, најмања књигу на свету од три милиметра, књигу од слоновог измета, као и ручно рађен животопис Буда из Бурме са молитвама.

У холу Прве крагујевачке гимназије, која је сама по себи историјски споменик, биће изложена колекција уметничких дела ове школе. Такође, један од локалитета је и спомен учионица из које су изведени ђаци на стрељање, која ће бити отворена за посетиоце. У духу омладинског активизма, испред гимназије биће постављено платно на којим ће ученици осликавати главне симболе „Прошлости у једној ноћи”. Целокупна поставка је базирана на традицији институције, прилагођена и освежена духом младих. Такође, испред ове најстарије српске гимназије планиран је и флеш моб, боди-арт, глумачки перформанс и концерт бенда „Траг”.

Мирослав ЧЕР

УКРАТКО

Коракс на Медицинском

У галерији Факултета медицинских наука отворена је изложба карикатура Предрага Кораксића Коракса под називом „Дежа ви”.

Кораксић је један од најпризнатијих српских карикатуриста, препознатљив по бриткој и директној карикатури и врло јасном ставу у свим плаховитим временима. И овом приликом, на 60-ак карикатура, посетиоце ставља пред огледало заједничке стварности. Да ли се иде унапред или је све један велики „дежа ви”?

Предраг Кораксић Коракс рођен је у Чачку, у Земуну је завршио гимназију, а на Београдском универзитету студирао је архитектуру. Још као гимназијалац почео је да објављује карикатуре, прво у листу „Јез”, а онда у листу „Рад”, што му је било прво стално запослење. Десет пет година радио је у „Вечерњим новостима”, где је 1993. године добио отказ због неслагања са уређивачком политиком. Значајан траг оставља и у недељнику „Време”, одакле одлази 2005. године, такође због неслагања са уређивачком политиком.

Стални је сарадник портала „Слободна Европа”, повремено објављује карикатуре у неколико светских листова. Добитник је великог броја домаћих награда и неколицине интернационалних. Носилац је ордена „Витез части”, којим га је одликовала влада Француске.

Злаћна искра

Најмлађој крагујевачкој публици на фестивалу „Златна искра” до сада су се представили ансамбли из Бугарске, Украјине, Мађарске, Македоније, Босне и Херцеговине, а по први пут и позориште из Ирана.

Последњег дана фестивала (четвртак) на сцени најстаријег српског Театра (од 10 и 12 часова) наступиће „Мало позориште лутака” из Москве, кодом „Шева од сламе”. Представа је рађена тако да заинтересује најмлађу публику, али и одрасле, а редитељ је Влад Костин.

Такође у јутарњем термину, од 9 и 11 часова, на сцени Дома самоуправљача, наступиће Шангајско позориште лутака, представом „Хау Шан - чудесно дете”.

Домаћин фестивала је Позориште за децу Крагујевац, које ни ове године не учествује, због великог интересовања других позоришта да се представе на „Златној искри”, али ће одиграти представу у част награђених.

Концерт у Гимназији

У четвртак, 15. маја, у свечаној сали Прве крагујевачке гимназије, одржаће се концерт поводом Форума и радионице Темпус пројекта „InMusWB”, у коме учествују све релевантне музичке академије из региона, као и неколико неакадемских институција попут РТС-а и АЕЦ-а (Асоцијација европских конзерваторијума за музику).

Наступиће најбољи бивши и садашњи студенти Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу, а на програму ће се наћи дела Пјачоле, Шопена, Баха, Прокофјева, али и Пурсела, Власова, Ференре.

ПРВА КРАГУЈЕВАЧКА ГИМНАЗИЈА У КУЛТУРНОМ И ДРУШТВЕНОМ ЖИВОТУ ГРАДА ИЗМЕЂУ ДВА РАТА (9)

Угледни сликари и вајари

После Буре Јакшића (1832–1878), Живка Југовића (1855–1908) и Симеона Роксандића (1874–1943) није било лако бити наставник цртања у Првој крагујевачкој гимназији. Помињали су се Јакшићев портрет директора Ђорђа Ђирића, Југовићев портрет директора Симе Живковића, Роксандићева биста кнеза Милоша у великој школској дворани, а то нису била њихова једина, ни најбоља дела. Ипак, њихови последници нису били анонимни и безначајни уметници.

Боривоје К. Раденковић је у Првој гимназији предавао још од 1911. до 1913/14. године, па је поново постављен 1919. Завршио је Реалку у Београду, три године Техничког факултета Велике школе и Париску сликарску академију, а неко време боравио је и у Петрограду. У писму министру просвете тражио је премештај у Београд „ради успешнијег извођења уметничких радова“. Премештен је исте 1919., мада је тадашњи директор Теодосије Бошковић сматрао да га не треба премештати, јер школи недостаје наставник цртања.

Сликари и иконописци **Војислав Трифуновић** (1888–1933) је након средње школе у Новом Саду завршио Уметничку академију у Пешти (1913). Одмах по завршетом школовању, по налогу Матице српске, прешао је у Србију и у фебруару 1914. године добио службу у Кривој Паланци као хонорарни наставник цртања, па је у јулу исте године премештен у Тетовску гимназију, из које је дошао у Крагујевачку гимназију 1919. године и у њој остао до отпуштања 1929. године, радећи као наставник цртања.

За десет година рада у Крагујевцу нацртао је седамнаест иконоста за цркве у селима око Крагујевца, као и две велике иконе на платну у крагујевачкој Новој (Сабornoј) цркви. Иконе су у светлом колориту, са широким, цигласто црвеним акцентима. Икона Св. Јована Крститеља занимљива је по томе што је у позадини светиле фигуре, уместо уобичајеног пустињског пејзажа, насликан за-

таласан шумадијски предео. У Народном музеју у Крагујевцу налази се његов портрет Теодосија Бошковића, директора Гимназије. Рађен је по фотографији, непосредно после Бошковићеве смрти.

Рад В. Трифуновића у школи прекидан је његовим обавезама на изради иконоста. У тим приликама је тражио одсуство, иако је трајала школска година.

Био је спреман да да и оставку на службу да би завршио уговорени посао на време. Послови су му одобрани, али су часови остајали незаступљени. Са друге стране, од своје мале плате (максимално до 1300 динара месечно), издржавао је и мајку која је живела сама у Београду, са малом државном помоћи, која јој је додељена за погинуле синове, па је разумљив његов напор да додатно заради, али и остави уметнички траг. У јулу 1923. године тражио је од Министарства просвете да буде премештен у Београд, „где је у пуном јеку разграната индустријска декоративна уметност“ и где би више зарађивао и био са мајком, али његовој молби није удовољено.

Од 1920. у Гимназији ради као професор цртања Далматинац **Кармело Штамбук**, који је учио код познатог чешког вајара Јозефа Вацлава Мислбека. У Крагујевцу је мало радио као вајар, више се бавио цртањем скица за скулптуре, а као цртач био је веома цењен. Као професор Гимназије реставрирао је Роксандићевог „Милоша Великог“, који је био оштећен за време Првог светског рата. Бавио се и писањем чланка о ликовној уметности.

Док је В. Трифуновић радио у Првој, у Другој гимназији је 1920. године за учитеља цртања постављен један од најбољих тада-

шњих акварелиста Светислав Страла (1891–1957), који је сликарско умеће учио у Минхену и Герлицу. У Крагујевцу је излагао на колективној изложби. Од 1922. године је радио као реставратор у београдском Народном музеју.

Од 1924. до 1934. у Крагујевцу је са прекидима радио сликар Љубиша Наумовић (1898–1956), који се школовао у Кембриџу и Паризу на Академији лепих уметности. Радио је пејзаже и портрете, а бавио се и карикатуром, за коју је имао изразит смисао. Поред тога радио је и уметничке плакате, а огледао се и у вајарству.

Петар Л. Лазаревић (1894–1953) завршио је Уметничку школу у Београду (1914), где су му професори били Марко Мурат, Бета Вукановић и Љубомир Ивановић. Као наставник цртања службовао је најпре у Чачанској гимназији, па у родном Крагујевцу, где је већ 1927. године приредио самосталну изложбу. Лазаревић је у својим сли-

СИМЕОН РОКСАНДИЋ, ДЕЧАК КОЈИ ВАДИ ТРН

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

Прво издање монографије прерано преминулог крагујевачког историчара Дејана Обрадовића, чије делове однедавно као фелтон објављују „Крагујевачке“, а чији је издавач Прва крагујевачка гимназија, подељено је библиотекама и установама културе, школама и факултетима, образовним институцијама у читавој земљи, као и органима локалне самоуправе, без чије подршке књиге не би било.

Одлучили смо да отворимо претплату на друго издање ове вредне монографије.

Први претплатни период трајаће до 1. јула 2014. године и сви који наруче књигу оствариће 30 посто попушта у односу на цену књиге по изласку из штампе. Уплатом од 1000 динара на жиро-рачун школе 840-342666-39, са назнаком „претплата за монографију“, обезбедићете свој примерак овог драгоценог дела. Штампано друго издање биће завршено до 1. јула 2014.

карству нарочито неговао пејзаж, сликајући уљем и пастелом мотиве из Крагујевца и шумадијских села.

Средином августа 1934. године у Гимназију је дошао **Митрофан Петровић Косенко** (1884–1956) као професор цртања, прешавши из Реалне гимназије у Сремским Карловцима. Пре тога је радио у Арханђеловачкој гимназији (1928–1933). Од 1938. године постао је професор Учитељске школе. Био је врло разноврстан уметник – сликар, графичар, иконописац и вајар. Најбољи је био као вајар и графичар. У Крагујевцу је насликао велики број слика, претежно пејзажа, од којих многи делују као недовршене студије. Његов атеље био је права галерија. Радо је слике поклањао, па их је било у многим крагујевачким кућама. Могла би да се издвоји фреска „Борба са лавом“, на којој се види Косенков смисао за композицију и стилизацију, делимично позајмљену од старих српских фресака.

Косенко је за наставничку читаоницу поконио две слике, „Вук и Копитар“ и „Кнегиња Љубица пред главом Карађорђевог“, као и бисту великог писца Лава Николајевича Толстоја. Извајао је бисту професора Војислава Максимовића, у којој је „трагао за психолошким портретом“ и у том био врло успешан. У пролеће 1936. излагао је у Крагујевцу. Пола прихода било је одређено за урамљивање најбољих ђачких радова, па је директор Д. Трипковић ученицима препоручивао да посету изложбу. У октобру 1938. је имао заједничку изложбу са Петром Лазаревићем, у просторијама Задруге за народно просвећивање, у којој је био члан. Изложили су своја платна: махом пејзаже, нешто фигура и глава студија.

Косенко се бавио и црквеним живописом, па је 1939. године са

Божидаром Сарамандићем (1902–1976) израдио зидне слике у цркви села Гривац.

Професор латинског језика **Глиша Годић** (1879–1934) био је даровит акварелиста. Радио је искључиво мотиве из Крагујевца. У крагујевачком Народном музеју се чува његов акварел на којем је приказана зграда старе српске Митрополије у Крагујевцу (настао око 1911. године), која је касније срушена.

У ликовном животу Крагујевца тридесетих година изузетан догађај представља уметничка изложба, одржана у оквиру прославе стогодишнице Гимназије, новембра 1933. године. На изложби су била приказана дела оних сликара и вајара који су у дугој историји Гимназије прошли кроз њу као наставници или ученици, од Буре Јакшића, па до 1933. године. Поред Јакшићевих слика, била су изложена дела Миха Маринковића, Војислава Трифуновића, Светислава Страле, Петра Лазаревића, вајара Симеона Роксандића и калиграфа Виће Малетића. Од некадашњих ученика били су заступљени сликари Милорад Ђокић и Милан Арсић. Изложба је имала око 70 експоната, али није била потпуна. Недостајала су дела Живка Југовића, затим вајара Кармела Штамбука, а нису били заступљени ни некадашњи ђаци, вајар Ђорђе Јовановић и сликар Љубиша Наумовић.

Судећи по ономе што је остало иза Петра Лазаревића и Митрофана Косенка, по савременим критикама, ова двојица представљају најплодније ствараоце међу наставницима Прве гимназије између 1918. и 1941. године. Њихова дела се чувају у приватним колекцијама и у Уметничкој збирци Народног музеја у Крагујевцу. Војислав Трифуновић је, за разлику од њих, далеко већи удео имао у црквеној уметности.

ДОГОДИЛО СЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Пре 194 године: 4. маја 1820. први пут је забележена већа поплава Лепенице, а до данашњих дана она се изливала и плавила град

и околину око 40 пута. У јуну 1864. у великој поплави у Крагујевцу два лица су страдала, а поплављена места је обишао кнез Михаило Обреновић. У највећој забележеној поплави 6. априла 1910. године, проузрокованој и сечом шума, Лепеница је поплавила Војнотехнички завод, нижи део Пиваре и центар града од Малог парка до гробља. Приземне куће покрај Ђифтине ћуприје биле су поплављене до крова или срушене.

Велика поплава захватила је Крагујевца 25. маја 1913. и тада је поплављено 100 кућа и Окружна болница. У великој поплави 3. јула 1926. Лепеница је потопила стотинак кућа, однела део железничке пруге и пешачки мост

ПОРУШЕНА КУЋА БАКАЛИНА ПАЈИЋА КОД ГВОЗДЕНОГ МОСТА ПОСЛЕ ПОПЛАВЕ 1910.

код Завода, а једна особа је нестала у бујици реке. У мају 1929. Лепеница је поплавила сва насеља и пругу између Крагујевца и Баточине.

У мају 1932. поплављен је доњи део града, кланица и пут Крагујевца - Баточина. Део града до железничке пруге Лепеница је поплавила и 1943. године.

Изливањем Сушичког потока, Лепенице и њених притока од Јовановца до Лапова 22. и 23. јуна 1954. поплавлени су део града и околина. Грошничка река и Бреснички поток излили су се 20. маја 1957, када је набујала Лепеница срушила Ђифтину ћуприју. У великој поплави насталој изливањем Бресничког потока 31. маја 1970. поплављена су индустријска постројења и прекинут саобраћај према Трмбасу, Теферичу, Јабучју и Букуровцу.

Највећу материјалну штету Крагујевцу нанела је поплава 26. августа 1975. Водостај Лепенице је, услед обилне кише, надрастао ниво кишно-канализационих цеви. Поплављена

је индустријска зона, чиме је причињена материјална штета у 25 фабрика и установа. После повлачења воде улице, дворишта и фабричке хале били су прекривени муљем дебљине 50 см. Поплављено је 13 околних селских насеља. Обилна киша 9. јула 1999. која је непрекидно падала 48 сати, и поред највећег забележеног водостаја Лепенице, није проузроковала поплаву захваљујући регулисаном речном кориту. Обилне падавине су се поновиле 14. и 29. јула и довеле до изливања притока и велике материјалне штете на обрадивом земљишту. У Бадњевцу је водена стихија однела и две људске жртве.

Пре 7 година: 12. маја 2007. у Хелсинкију (Финска) одржано је 52. такмичење за Песму Евровизије на којем је победила Крагујевчанка Марија Шерифовић песмом „Молитва“ и тако постала прва победница из Србије. Вест о њеној победи Крагујевчани су прославили ватрометом и вожњом аутомобилима са укљученим сиренама и заставама.

Приредила **Лела Вујошевић**
гелимично користећи податке из Лексикона Крагујевца

**ШУМАДИЈСКЕ
ПРИЧЕ**

Владимир Јаџић

Излет

ТОГ ЈУТРА сам први пут видео Денија. Не знам како се догодило да га раније нисмо срели, јер је, како се испоставило, станао у овом истом хотелу. У ствари, касније сам схватио: радио је као диск-џокеј на нашој радио-станици и главнину времена је, преко дана и све до касно у ноћ, проводио тамо. Могао си га сусрести само рано изјутра и касно увече. Упознао сам га као тешку звеку ланца из ходника, а потом као тресак који се строваливао низ сваку степену. Силазио је с првог спрата. Сваки корак сручивао је на слух нову грмљавину нечег тежег од судбине. Кад је сишао, око његових ногу спазио огромне букагије с ђулетом које је држао у руци. Није могао да направи корак дужи од тридесет сантиметара, притом једва подижући ноге. Корачајући, ситно је тресао раменима и горњим делом тела, што је сведочио о крупним динамичким невољама при кретању. Пријатељски се осмехивао пролазећи поред нас.

- То је Дени - представи га Били Немац. - Бацао је касетне бомбе на нашу дечицу и на наше градове. Из ваздуха. Али, имао је малер. Његова летилица је погођена и он је морао да скаче падохраном. Додуше, каже да није бацао бомбе на нас. Не. Обичан амерички туриста возио се у хеликоптеру. Посматрали су лепоту земље из васионе и дивили се српским православним светињама. Мали корак за човека, али велики за човечанство! Њих четрнаест у хеликоптеру, хеликоптер пао и хоп! - ето Денија међу нама. Ми смо га прихватили као род рођени. Јер, зна по мало и српски - обучавали су га, сигурно у Ленгстону.

Он није крив што су га дали на војне школе и, потом, послали у борбену акцију. Само је слушао родитеље и писао војну академију. Ура! Бацајмо капе увис! Пуковник Рогач је рекао да га у потпуности разуме. Дени бој је само извршавао наређење. Он не може бити крив. Сада чека да га спасу елитне јединице америчке војске, знате, то су они тврди момци из холивудских филмова. Делта форс. Рат иза непријатељских ровова. Спасиће га Шварценегер. Спасиће га Џин Хекман. Спасиће га Попај. Попаје, Попаје, спаси ме! Спасиће га Рамбо.

Дотле, ми смо га запослили као диск-џокеја. Кад стигне Попај, предаћемо га Попају. Најважније је да у њега имамо потпуно поверење. Он је слободан човек. Није нам све рекао о себи, али нисмо то ни тражили. Не знамо, рецимо, одакле је. Ја бих волео да је из Луизијане, јер момци из Луизијане су најбољи Срби. У сваком случају, обавезан је да се јави на посао, да се представи именом и презименом, а онда да, по сопственој жељи, пушта омиљене песме и да, евентуално, прочита најновије вести на енглеском, у паузама између две музике. На енглеском, разумете. Да се чује на све зараћене стране! Нека се радост шири! Нека цвета што може да цвета! Све што расте и треба да расте! Осим Срба, Србе ћемо прогнати да не срамоте планету Земљу. Само напред, Дени бој! Нека се зачује слободни глас Луизијане! Нека се зори све до индијанских резервата! Све до ропских конвоја Дахомеје! Али је доста и што се чује преко границе.

Важно је да Американци знају да овде имају некога свог. Нека почују глас чада свог. Можда ће се прославити као нови Езра Паунд! Кажем вам, све је у поверењу. Тешко се стиче, а лако губи. Ми у овог момка имамо пуно поверење. Толико је незапослених, а он је пронашао посао. И како само дивну музику пушта! Јужњачки рок! Јужњачка у-тех!

ДЕНИ је на енглеском запитао за допуштење да седне. Били Немац поручи кајгану за њега и још три ракије, за сву тројицу. Нисам се опирао поручбини, једна ракија ми је била потребна. Ракија је била одлична, убијачно јака. Занимало ме да ли је Дени јуче пуштао "Алман братерс бенд", али ми се чинило неприличним да га упитам за то. Сев-

ши на столицу, робијашку куглу је пажљиво сместио под сто, да се не откопча, не затегне ланац и додатно не оптерети ножни чланак, а онда запалио цоинт који му је понудио Били. Дени се све време пријатељски осмехивао. Били објасни да ће, чим доручкујемо и попијемо ракију, Дени на посао, а да нас двојица имамо друге, пријатније, обавезе.

- Живели - рече Били Немац и ми се кучнусмо чашицама ракије. Одјекну, учини ми се, као далеки шкргут невидљивог синцира.

- Дени бој, Дени бој - изненада прекорно рече Били Немац. - Зашто ниси остао у својој родној Луизијани, да по мочварама пецаш алигаторе?

Дени бој се глупаво смешкао. Престао је да једе.

- Ако га пустите на слободу - рекох, поново ће пецати у родном крају.

- Он је слободан - рече Били Немац. - Ограничена је само његова слобода кретања. Али, креће се слободно. Ја не волим да видим ову његову робијашку куглу. Подсећа ме на турска времена. Она је, уосталом, експонат из овдашњег затвора. Тамо су одвели Ваше пријатеље, Тасића и Милисављевића, да боље упознају овај град. Затвор је жива историја ових крајева. А Дени бој је покретни експонат те историје. Може бити да му је кривично ограничено, али он је представник универзалног духа који не познаје границе. Је ли тако, Дени?

Дени се глупаво смешкао.

СХВАТИО САМ, док смо корачали, да немам снаге да питам куда идемо и зашто не путујемо ципом. Ципови су пролазили крај нас, неки су нудили да нас повезу, али је Били Немац одбио те понуде, испрва са захвалношћу, а касније нестрпљиво и заповеднички, не дозвољавајући им чак ни да застану како би нас упитали да нас повезу. Нервозно је веслао руком по ваздуху, у знак да могу да наставе даље без нас двојице. Што сам мање знао осећао сам се боље, рачунајући да је боље отворити четворе очи, погодиво сад кад сам уза себе имао машинку с бојевог муницијом, да је боље бити унапред спреман на тешка искушења, него усплашени запиткивати шта вас чека и чему све ово води. Привид покорности често увиђа дубље. Препустио сам говор Билију, који је волео да брбља, био под утицајем марихуане, или не.

- Идемо на излет - рекао је Били.

- Зар није довољно што си нас одвео у о-билзак града - питао сам.

Мислио сам да смо посетили већ довољно туристичких дестинација.

- То је само делић понуде коју у овом тренутку град може да пружи туристима - рече Били Немац. - Ниси имао прилику да обиђеш затвор у којем има сијасет оригиналних, живописних карактера. Чекају да их свет открије. Ипак, излет је највећа атракција. Незаменива атракција. Без излета нема правог ужитка. Добар излет злата вреди.

Са широког асфалтног друма прешли смо на разлокане сеоске путеве, затим на све стрмије стазе које су водиле уз шумовиту планину. Пре но што смо се обрели у густој четинарској шуми, застадосмо на пропланку са кога се Рогачев град видео као на испруженом длану. Кренули смо рано изјутра, добро утопљени, јер је јутро било оштро. Но, како смо се пели уз стрме стазе и бреговите успоне, као да смо постајали ближи сунцу - светлост тоpline се појачавала и терача нас да раскопчамо дугмад и раздрљимо кошуље. Кад смо сели на челолек пропланка, слепоочнице су нам добрано биле нато-

Карикашура Бил Молвин

плене знојем. Потражисмо хлад издвојите брезе, на косини.

- Сама - рече Били, мислећи на брезу. - То је чудно. Обично их свуда има по три. Можда су остале посечене. Кад израсту у шуми, увек их има три. Три сестре.

По положају сунца могло се одредити да је око десет сати. Часовник нисам имао, уздајући се у онај уграђен на мобилном телефону. Али, мобилни телефон је, још у почетку пута, разбио Тасић.

У даљини, беласала се равница, осветљена сунчевим недостижним блицем.

- Били - рекох. - Хоћете ли ме убити?

Он се урокљиво упиљи у мене:

- Зар ти то мени персираш? Мислио сам да смо се довољно зближили. Можеш са мном говорити пер ту. Ја сам светски човек.

- Овде сам по задатку више команде. Не заборави да сам обичан возач. Ништа не знам о Милисављевићевој и Тасићевој мисији. О томе се са возачем не говори. Нису говорили са мном о томе. Рискирао сам беспоговорно живот по овим дивљим путевима. Ти знаш да снајпер гађа увек у возача.

- Разумем шта хоћеш да кажеш. Жртвујеш свој млади живот, а за то ти нико неће рећи хвала.

- Не, не разумеш. Возач је мета. Ја сам се изложио, без иједне речи приговора. Чак није био ни мој ред да возим. Колега је на одсуству, па су склептали мене. Али, нисам рекао ни реч. Нико не треба да ми каже хвала. Али, нема шта ни да ми се замери.

- Можда си погрешно што си пристао на пут - рече Били. - Снајпер гађа возача. У челенку - тап! Једног нашег тенкисту, возача, снајпериста је погодио кроз мајштни визир, право у око. Тап! Однели су момка кући, у ковчегу. Јединац.

- Не бих волео да погинем од својих, Били - рекох.

- То нико не воли - рече Били замишљено. - Буди сигуран да то нико не воли. Али, можеш на ствари да гледаш и са друге стране. Ако већ погинеш, свеједно је ко те убио. Штавише, боље да то учини драга рука.

ЗАУСТИХ да кажем да ћу рећи све што их занима о Милисављевићу и Тасићу, али се уједош за језик: дотле још није дошло, а ако дође, ионако ћу пропевати. Мислим да су о нама тројици знали све. У сваком случају, знали су више од мене.

- Погледај ову лепоту - рече Били, држећи једном руком уста циви, а другом показујући на предео под нама. - Како оно каже песник: а пред нама пукло равно Косово. Царски друмови. Храмови, светска баштина. И одједном, тап! Ископаше ти очи, лепа слика.

Пловио је руком по ваздуху као да из даљине поново ствара пределе које смо гле-

дали. Одавде, нико не би поверовао да су тако пуни смрти која непрестано на њима ради, надилезећи напоре стваралаштва да јој се одупре. Над скелетима грана надвијало се лишће, црнци је лепшала трава, већ су се и класови приметили и извијали у полусунчаном, полуветровитом пролећу као да буде сабласну лепоту која и не постоји без лелујања и покрета и која, сигурно, може да опстане и без човека, јер је постала кад и сунце, кад и вода.

Глава то сунце, земља прожета крвотоком река и тромбовима мора, стабла која се не помичу, осим да машу на ветру и расипају цветове, лишће и плодове - био је то простор, потребан човеку да га огради и начини узалуд својим, јер ће га, кад-тад, напустити. За ту земљу се гложило, ратовало, убијало, иако она ни према коме није показала симпатију, иако је гутала сваки леш, независно до тога како се звао, којим је језиком говорио, или ком се богу молио. Мало равне земље испресецане рекама и урамљене планинама. Када би човек био биљка ништа му од свега овога не би требало. Кад би живот био прелазак преко пољане, свако би га мирно могао проћи. Али, простор је један, узан, мали - тек одавде се види колико је тесан - а људи је као мрва: ништа их не може до краја задовољити, осим задовољства

победе над онима које не воле. А онда, тај простор је ограничен: докле се повлачити? Истисну те са поља, сагнају у двориште, из дворишта у кућу и на крају те притерају уз зид да лагано изврше егзекуцију: толико се пута то већ догодило.

Мислио сам о томе како је дошло до тога да и ове ноторне ствари морамо доказивати: да ли смо имали земље довољно? Читави региони наше земље били су пусти, окорели од напуштања: а сада је остало да нас до краја протерају и одавде - на том послу удружио се читав свет.

ШТА ЈЕ, одиста, Србима значило Косово? Постоје рупе у времену - јави се некакав зјап који гута све оно дојучерашње, као да га никада није ни било. Те рупе су, можда, у вези са технолошким револуцијама. Са економским бољитком, са подизањем стандарда. Са јачањем сазнања о свету и повезаности живота у њему.

Добро се сећам да је само пре двадесетак година у мом родном граду било десетак часописача. Али, данас више нико не оправља часописаче. Могу се на буваљку купити бамабадава. Некада су били вредност, толика да се један мој школски друг фотографисао, задигавши рукав, да би се на фотографији видео швајцарски сат, дар његовог оца, гастарбајтера. Данас часописаче поспрдно називају солирима.

Постоје многе куће у којима деца гладују. Али, свака кућа има телевизор, чак и најсиромашнија. Ускоро ће тако бити са аутомобилима и компјутерима. Старудије ће достајати, иако можда неће здраве хране и чисте воде. Свет се овај променио, прошлост његова се брише као мутно сећање на неправду, сиромаштво и смрт. Ми смо процењени као браниоци пропалог света који је изгубио право на постојање јер је хтео да задржи гордо истим оно чему је признато право на постојање само у лукавој промени. Престојао је излаз узалудне погибије, убрзане неминљивости докрајчавања. Дотукло нас је сиромашко обиље верности.

А онда - лудило које прати осветно очажане и претвара се у мржњу. Они посеку виноград, пократу шуму, убију косца, киднапују девојчицу, затуку старицу за плотом, ми регрутимо затворенике и пустимо их у лов на луђе и пљачку - круг се никад не затвара, с тим што они од убица постају ослободиоци, а ми од законобранитеља убице. Напокон, све је у рукама непознате силе. Та сила нас је оборила, од ње се нема куд, али је остало осветно познање да ћемо ову земљу, напокон, изгубити на мачу и да је нећемо изгубити од овог башибозука који се увео да згрчи то мало свог племенског иметка, од којег није створио ништа боље. То са земљом нема везе и гледајући ову - видео сам другу.

ОДВАЛЕ

СЕКА АЛЕКСИЋ, певачица:
- Живела сам ја и без „мерцедеса“, али никад без љубави.

МИРОСЛАВ МИШКОВИЋ, власник „Делте“:
- Никада нисам био у суду, ни саобраћајни прекршај нисам платио, не знам шта ми се сада десило.

Карикашура Горан МИЛЕНКОВИЋ

ИСИДОРА БЈЕЛИЦА, списатељица:
- Људи овде моле политичаре и тајкуне за помоћ, а боље је да се моле Богу, јер онда се чуда дешавају. Политичари немају ту врсту самилости.

СИНИША КОВАЧЕВИЋ, драмски писац:
- Србији недостаје нешто што се у политици зове просвећена десница. Десница, ако није просвећена, онда је то талог, левица је талог увек.

ВЛАДО ГЕОРГИЈЕВ, певач:
- Тачно је да ме зову многе бивше девојке. Сете ме се само пред концерт - због бесплатних карата.

СРЂАН ВЕРБИЋ, нови министар просвете:
- Ја сам изненађење Владе, али тек ће бити изненађење када будем почео да радим.

ДРАГАН КОЈИЋ КЕБА, певач:
- Гледао сам се у огледало кад сам био клинац, гледам се и сада, јер имам и шта да видим. Да нисам такав, не би ни требало да се родим као човек, већ као миш, врабац, црв или мрав.

СУЗАНА МАНЧИЋ, водитељка:
- Било ми је жао кад сам се удала.

Имала сам 33 године и размишљала да ли ћу икад више погледати другог дечка.

ВИЦОТЕКА**Привлачност**

Долази Перица кући и каже мами:

- Један дечко ми је рекао да сам педер.
- Јеси ли га ударио - пита га мама?
- Нисам - каже Перица.
- Па, зашто, сине, дозвољаваш да те понижава?
- Нисам могао, мама, много је сладак.

Рецепт

Шета Мујо са другарем црнцем кроз чаршију, а све жене, одушевљене, поздрављају само црнца.

- Болан, како тебе жене оволико воле - пита Мујо?
- Е, брате, с њима треба знати. Прво им се удвараш, па дискретно додирнеш, па онда мазаш, причаш очаравајуће приче, љубиш...
- Оде Мујо кући и црнчев „рецепт“ поче да примењује на своју Фату, кад се она узјогуни.
- Болан, Мујо, мани се тих црначких фора.

Бицикл

Каже бака унуку Ивици:
- Сине, идем ја сад бициклом на гробље!
На то ће Ивица:
- Добро, бако, а ко ће да врати бицикл?

Оглас

Чита Мујо свом јарану оглас у новинама:

- Види, Хасо, полиција тражи мушкарца, старог између 30 и 40 година, проћелавог, који ноћу шета парком и силује жене.
- Па, шта - пита Хасо?
- Размишљам да им се јавим, сигурно је добра плата, то је државна установа.

Глад

Пролази Мујо поред просјака, он му пружио руку и каже:
- Брате нисам јео три дана!
А Мујо му одговара:
- Мораш, брате, макар на силу.

Сусрет

Сретну се два пијанца на улици и један пита другог:
- Могу ли ја да прођем између вас двојице?
Овај му одговара:
- Може, али само један по један.

Огрлица

Пита жена мужа:
- Драги, да ли би ти волео да ти будем верна као пас?
- Наравно, драга!
- Е, онда ми купи огрлицу.

Парастос

На часу историје наставник испитује Перицу.
- Хајде, реци ми, шта је било после смрти Наполеона.
- Па, сахрана, наставниче!
- Добро, дођи онда у августу на четрдесет дана.

Све професије су, у ствари, завере против лаика

Бернард Шо

Горан Миленковић

ШТА ТО ВИДИМ?...
НЕКО СЕ ЛЕПО ОПАРИО...
КАКО ЈЕ ТО МОГУЋЕ?...

ЛАКО. ТРЕБА ИСКОРИСТИТИ СВАКУ ПРИЛИКУ...
КАДА САМ ВИДЕО ПРЕМИЈЕРОВУ СЛИКУ
НА НАСЛОВНОЈ СТРАНИ, ОДМАХ САМ ОТРЧАО
ПРЕД ЗГРАДУ ВЛАДЕ И ЗАЧАС МИНИСТРИМА
ПРОДАО ЦЕО ТИРАЖ НОВИНА.

Милош Игњатовић

Чик нека неко прође

Надошла Лепеница - па личи на праву реку

Траје још, иако је из 19. века

Ко је у пролазу нека се јави

Није за седење - приказ из Булеvara краљице Марије

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ од 15. до 21. маја

Четвртак 15. мај
ХРОНИКА 1
19.00 Хроника 1
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм р.
09.00 Вести
09.05 Музички програм
10.00 Невидљиви противник р.
11.00 <i>Серија р.</i>
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Кућица у цвећу р.
13.00 Музички програм
14.00 Комунални сервис р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Вино и виноградарство р.
16.00 Вести
16.05 <i>Излог страсти р.</i>
16.35 Меридијанима
17.00 Мозаик
18.00 <i>Невидљиви противник</i>
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм р.
20.00 Шумадијска чајанка
22.00 Хроника 2
22.30 <i>Серија</i>
23.30 Кошарка: Раднички - Црнокоса
00.00 Вести
01.00 Хит дана

Петак 16. мај
Јутарњи програм
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм р.
09.00 Вести
09.05 Музички програм
10.00 <i>Невидљиви противник р.</i>
11.00 <i>Серија р.</i>
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 АБС шоу р.
13.05 Музички програм
14.00 Шумадијска чајанка р.
16.00 Вести
16.05 <i>Серија р.</i>
17.00 Музички програм
18.00 <i>Невидљиви противник</i>
18.45 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Здрављи живот
21.00 <i>Излог страсти</i>
21.30 Меридијанима
22.00 Хроника 2
22.30 Фудбал: Нови Пазар - Раднички
00.00 Вести
00.05 Мегатон Music
01.05 Хит дана

Субота 17. мај
Цртани филм
09.05 Цртани филм
09.05 Вести
09.05 Цртани филм
10.00 Мегатон Music
11.00 Путјује приче р.
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг р.
13.00 Кућица у цвећу
13.30 Fashion files
14.00 Shopping avantura
15.00 Документарни програм
16.00 Вести
16.05 <i>Lilya 4 Ever</i>
18.00 Здрављи живот р.
18.30 Нокаут р.
18.50 Крагујевац престоница
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Лек из природе
20.30 Илузиониста
21.00 Концерт
22.00 Хроника 2
22.30 АБС шоу
23.00 <i>Секс и Луција</i>
00.00 Вести
01.15 Хит дана

Недеља 18. мај
Стаклено звоно
20.00 Стаклено звоно
09.00 Вести
09.05 Цртани филм
09.35 Све о животињама р.
10.00 Документарни програм
11.00 Кућица у цвећу
11.30 Лек из природе р.
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
13.00 Агрордњевник
13.30 Кућица у цвећу
14.00 Мали фудбал: САС Марбо - Економац
16.00 Вести
16.05 <i>Alaska, De</i>
18.00 Путјује приче
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Стаклено звоно
20.30 Све о животињама
21.00 Концерт
22.00 Хроника 2
22.30 Култура
23.00 <i>Пловити срцем</i>
00.00 Вести
01.00 Хит дана

Понедељак 19. мај
Мозаик
17.00 Мозаик
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 <i>Невидљиви противник р.</i>
11.00 <i>Серија р.</i>
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Стаклено звоно р.
13.00 Музички програм
14.00 Shopping avantura р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 G.E.T. Report
16.00 Вести
16.05 <i>Серија р.</i>
17.00 Мозаик
18.00 <i>Невидљиви противник</i>
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Фудбал: Раднички - Јагодина
22.00 Хроника 2
22.30 <i>Серија</i>
23.30 Нокаут
00.00 Вести
00.05 Хит дана

Уторак 20. мај
Суграђани
20.30 Суграђани
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 <i>Невидљиви противник р.</i>
11.00 <i>Серија р.</i>
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Агрордњевник р.
13.00 Музички програм
14.00 Фудбал: Раднички - Јагодина р.
16.00 Вести
16.05 <i>Излог страсти р.</i>
16.35 Меридијанима
17.00 Мозаик
18.00 <i>Невидљиви противник</i>
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Здравље је лек
20.30 Суграђани
21.00 <i>Излог страсти</i>
21.30 Меридијанима
22.00 Хроника 2
22.30 <i>Серија</i>
23.30 Документарни програм
00.00 Вести
00.35 Хит дана

Среда 21. мај
КОМУНАЛНИ СЕРВИС
20.00 Комунални сервис
07.00 Јутарњи програм
08.30 Цртани филм
09.00 Вести
09.05 Музички програм р.
10.00 <i>Невидљиви противник р.</i>
11.00 <i>Серија р.</i>
12.00 Вести
12.05 Кухињица
12.35 Култура р.
13.00 Музички програм
14.00 Здравље је лек р.
14.30 Суграђани р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Fashion files р.
16.00 Вести
16.05 <i>Излог страсти р.</i>
16.35 Меридијанима
17.00 Мозаик
18.00 <i>Невидљиви противник</i>
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Комунални сервис
21.00 <i>Излог страсти</i>
21.30 Меридијанима
22.00 Хроника 2
22.30 <i>Серија</i>
23.30 Кошарка: Раднички-Црвена Звезда
01.00 Вести у полувремену
01.00 Хит дана

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Обавештавамо вас да је носилац пројекта "HT&L FITTING SERBIA" д.о.о.из Крагујевца, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – складиштење и третман отпадне амбалаже чија се реализација планира на кп. бр. 1/1 КО Крагујевац 2, у оквиру комплекса "Слободна зона ФАС - Грошница", на територији града Крагујевца.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 15.05.2014. до 26.05.2014. године, у времену од 9-12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА РАЧА
Општинска управа Рача
На основу члана 10.став 1. а у вези са чл.29.став 1. и 3. Закона Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.135/04, 36/09) даје следеће:

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

Обавештава се јавност и заинтересовани органи и организације да је носилац пројекта предузеће „Теленор“ д.о.о., ул. Омладинских бригада 90, 11070 Нови Београд, поднело Општинској управи општине Рача, Захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – базне станице мобилне телефоније на локацији "Вишевац", на кп.бр. 1798 КО Вишевац, СО Рача, заведен под бројем 501-2/2014-IV-03-1.

Заинтересована јавност може да изврши увид у садржину захтева сваког радног дана од 11-14 часова у просторијама Општинске управе општине Рача у Рачи, Карађорђева 48, соба број 6 и достави своје мишљење у року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења.

Носилац пројекта је уз захтев приложио и Стручну оцену оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније "Вишевац", урађена од стране овлашћеног правног лица - Лабораторија „W- LINE“, Аутопут за Загреб 41, 11077 Београд.

Овај орган ће у року од 10 дана, од дана истека рока из става 2. овог обавештења, донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност и заинтересоване органе и организације.

Дана 17. маја 2014. године, навршава се једанаест година од како није са нама наш

Милорад Мића Ћорђевић

Тугују за тобом твоји најмилији.

Супруга Слободанка,
син Александар и кћерка Снежана

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта "Телеком Србија" а.д., донето Решење број: III-05-501-143/14, и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта – базне станице мобилне телефоније "KG 75 KGU 75 Александра I Карађорђевића" на кп.бр. 2697 КО Крагујевац 3, у улици Александра I Карађорђевића бр 51, Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врста објеката, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Донето решење заснива се на анализи захтева носиоца пројекта и података о локацији, карактеристикама и могућим утицајима пројекта на животну средину, при чему су узети у обзир прописани критеријуми за пројекте наведене у Листи ИИ Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) и Стручне оцене оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније, односно прорачуна нивоа електромагнетне емисије, коју је израдило овлашћено правно лице - Лабораторија W - line, Аутопут за Загреб 41и, 11077 Београд.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству пољопривреде и заштите животне средине, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник Републике Србије», бр.135/04, 36/2009).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, обавештава јавност да је носилац пројекта "Vip Mobile" д.о.о., ул. Омладинских бригада 11070 Нови Београд, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – радио-базне станице "KG3232-03 KG Крагујевац Белошевац", реализованог на кп.бр. 13019 КО Крагујевац 1 (ул. Јеличка бр.6), Град Крагујевац, GSM900/DSC1800/UMTS2100 мреже јавних мобилних телекомуникација.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине – Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 15.05.2014. до 26.05.2014. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев је приложена и Стручна процена оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније "KG3232-03 KG Крагујевац Белошевац", урађена од стране овлашћеног правног лица - Лабораторија „W- LINE“, Аутопут за Загреб 41, 11077 Београд.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу. Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

Дом здравља „Даница и Коста Шамановић“ Кнић на основу одлуке Управног одбора бр:01-141/2014 од 19.03.2014. године

О Г Л А Ш А В А

ПРОДАЈУ РАСХОДОВАНОГ ВОЗИЛА ПУТЕМ ЈАВНЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ И ТО:

ТИП ВОЗИЛА: ЛАДА КАРАВАН

СТАЊЕ: НЕИСПРАВНО

ГОД. ПРОИЗВОДЊЕ: 2000.

Право учешћа у лицијацији имају сва правна и физичка лица која од дана објављивања а најкасније до 20.05.2014. године предају затворене писмене понуде на адресу Дом здравља „Даница и Коста Шамановић“ 34240 Кнић, са назнаком „за комисију за спровођење лицијације“.

Возило се може разгледати од 12.05.2014. до 20.05.2014. године на паркингу Дома здравља у Книћу у времену од 10 до 12 часова.

Возило се предаје у виђеном стању и никакве накнадне рекламације се неће уважити. ПДВ плаћа купац.

Писмене понуде ће бити разматране 21.05.2014. године у просторијама Дома здравља у Книћу са почетком у 12 часова.

Након отварања понуда и избора најповољније, комисија доставља своју одлуку свим учесницима у року од 3 дана од дана доношења.

Изабрани понуђач-купац возила је дужан да наведени износ из понуде уплати у року од 3 дана од дана достављања одлуке на ж.р. 840-494667-33 и наведено возило преузме најкасније 3 дана након уплате.

Контакт:
dzknic@gmail.com
034/510-173

НЕМОЈТЕ ДА ЗАБОРАВИТЕ!

Прослава 40 година матуре
Прве крагујевачке гимназије, генерација 73/74.
Скуп генерације 24. маја 2014. године,
у 11 сати у Гимназији, а у 20 сати
у ресторану „Морава“ (Корана).
Контакт телефони: 063-81-55-340, 063-72-03-378.

Мали огласи

ПРОДАЈЕМ два кожна одева за возњу мотоцикла. Једно је комбинезон, а друго је јакна и панталоне. Неношено. Тел: 064-1828534.

ОГЛАШАВАМ неважећом легитимацију за превоз број 071190, на име Илић Ненад.

ОГЛАШАВАМ неважећим сведочанство седмог разреда ОШ "Јован Поповић", на име Пешовић Миона.

ОГЛАШАВАМ неважећом легитимацију за превоз број 068637, на име Ђукић Милан.

ОГЛАШАВАМ неважећом легитимацију за превоз број 070379, на име Вукота Вукосављевић.

ОГЛАШАВАМ неважећом легитимацију за превоз бр. 069102, на име Спасојевић Магдалена.

ОГЛАШАВАМ неважећом легитимацију за превоз, на име Радовић Богосав.

МАТЕМАТИКА, механика, физика (сви узрасти). Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (јун 2014.). Пријемни (више и високе школе, факултети и војна академија посебни програм). Велика матура. Такмичења. Тел: 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић.

Наша драга

Станислава Цана Ђорђевић

1942 - 2014.

Упокојила се 7. маја 2014. и нашла мир уз своје најмилије

Млађу
1965 - 1974.**Банета**
1939 - 2005.**Мишу**
1980 - 2006.

Успомену на њих чуваће:

Снежана, Горан, Гоца, Каби,
Марко и СтеваПре две године тихо нас је напустила наша пре-
мила**Ива Михајловић**

15. 5. 2012 – 15. 5. 2014.

Најдража наша принцезо, много нам недостаје твој загрљај, осмех и ведрина. Сећања не бледе, увек си у нашим мислима, бескрајно радосна и непобедива. С поносом те помињемо и вечном љубављу чувамо у срцу.

Воле те неизмерно
мама Ана, тата Пеђа и брат Ђоле

Нашој драгој и вољеној

Мирјани Стојановић

2. 4. 1944 - 7. 4. 2014.

даваћемо четрдесетодневни помен у петак, 16. маја 2014. године, у 11.30 сати, на Палилулском гробљу у Крагујевцу.

Позивамо рођаке, пријатеље и комшије да присуствују овом тужном помену.

Породица Стојановић

Последњи поздрав нашој
легенди**Зорнић Синиши**

1934 – 2014.

Испустио је своју добру и племениту душу 11. маја, а сахрањен 13. маја 2014. године.

Хвала свима који су са нама били у овом тешком тренутку.

Много ћеш нам недостајати и заувек остајеш у нашим срцима и мислима.

Ожалошћени:
супруга Рада, син Бокица, снаја Јелена,
унук Јанко и унука ЛенаОбавештавамо родбину
и пријатеље да ћемо
нашој драгој**Марији Милић**

1941 – 2014.

Давати четрдесетодневни помен, дана 21. маја 2014. у 13 сати, на Бозман гробљу.

Усадила си у нас и ширила око себе само љубав, доброту и осмех.

Заувек у мислима и срцима с тобом
твоји најмилији

СЕЋАЊЕ

Миодраг Новаковић Ноле

19. 5. 1997 – 19. 5. 2014.

Прошла је још једна година туге, са болом у срцу и празнином у души.

Живиш у нама, у нашим мислима и док смо ми бићеш и ти.

С поштовањем, твоја супруга Олга и деца
Небојша и Маријана са породицама

СЕЋАЊЕ

Ива Михајловић

15. 5. 2012 – 15. 5. 2014.

Увек са тобом у срцу и мислима.

Твоје IV/2
ОШ „Радоје Домановић”

Дана 9. маја 2014. године преминуо је мој вољени супруг

проф. др Драгољуб Б. Милановић

редовни професор Универзитета у пензији
1925 – 2014.

Сахрана је обављена на гробљу Бозман.

Драгане, хвала ти за 56 година срећног брака, испуњеног љубављу, разумевањем и међусобним поштовањем. Био си човек кога су красиле најлепше људске особине, поштење, скромност, хуманост и лепо васпитање.

Твоја Нада

9. маја 2014. године преминуо је господин

проф. др
Драгољуб Милановић
редовни професор Универзитета
у пензији
1925 – 2014.

Био је диван човек и добар професор.

Његови
бивши студенти

Проф. др
Драгољуб
Милановић
редовни професор
Универзитета
у пензији
1925 – 2014.

Последњи поздрав драгом комшији и искреном пријатељу.

Породице
Мачужић и Живановић

Последњи поздрав
нашем драгом чика
течи

Драгољубу
Милановићу

С љубављу и поштовањем породице Нерић и Љубичић из Краљева

Последњи поздрав
нашем драгом чика
течи

Драгољубу
Милановићу

кога ћемо увек памтити.

Унука Марина,
братаница Данијела
и зет Александар
из Београда

Проф. др Драгољуб
Милановић
редовни професор Универзитета у пензији
1925 – 2014.

Наш драги комшија Драган био је господин међу нама.

Таквог ћемо га памтити и сећати се.

Станари зграде Даничићеве 33

СЕЋАЊЕ

Дана 16. маја 2014. године навршава се девет година како није са нама

Душан Јанићијевић
Загинац

Време пролази, а ти остајеш заувек у нашим мислима и причама.

Ђерке Снежана и Јелена са породицама

Ми ћемо 20. маја у 12 сати посетити твој вечни дом и показати да петнаест година постојиш

Радиша Илић

1978 – 1999.

Твоје племенито срце и несебична храброст оставили су дубоке трагове у животима свих који су те знали.

Твоји другови из Војне полиције Крагујевац

Тешко је, СИНЕ, живети оволико година без тебе, иако време пролази туга још већа долази. О, Боже, шта нам уради тај РАТ, зашто нас растави? Оставио је само да неутешно крај плоче и слике на Бозман гробљу стихове туге читамо, сузе лијемо и РАТ ПРОКЛИЊЕМО. Било шта да напишемо о нашим осећањима није довољно да опишемо величину среће што смо те имали и јачину бола што смо те изгубили. На папиру се не виде ни туга ни бол, они су у нашим срцима до краја живота. Живот је рекао своје, речи више нису важне, али како да кажемо срцу да не ту-

гује, души да не боли, кад смо те прерано изгубили? Знао си, СИНЕ, колико сам те волела, али никада нећеш сазнати с колико бола и туге живим од када тебе нема. СИНЕ једини - мој живот више није живот, он је само пут по којим тужно ходам ка теби. РАШО - ако осетиш јецај, сузе, душу што боли, знај да смо то ми, ТВОЈИ РОДИТЕЉИ.

Мама Снежана и отац Живорад

Захваљујемо се Радишиним друговима из Војске Србије, комшијама, пријатељима и рођацима који га свих ових година нису заборавили.

Последњи поздрав
нашем драгом

Гићи

С љубављу и поштовањем

породице Ђирић и
Дачић

Радиша Илић

1999 – 2014.

Заувек у нашим срцима.

Милица и Милун
Чекановић

Позивамо родбину и пријатеље да у суботу, 17. маја 2014. године, присуствују обележавању годишњег помена нашој најмилијој

Зорици Јовановић

Ако је болест била јача од живота, смрт није од наше љубави према теби.

Јер, због тебе једно смо спознали - АНЂЕО ЈЕ ЗЕМЉОМ ХО-ДАО!

Ожалошћени:
супруг Жика, ћерке Марина и Јелена,
мајка Милена и свекрва Винка

Радосављевић Раденко

2006 – 2014.

Деко, са тугом живимо и са поносом те помињемо, осам година, сваки дан.

Миша, Мира, Цана, Оља, Нина, Мина и Раденко

ФУДБАЛ

РАДНИЧКИ 1923 - ЈАВОР 3:3

Само компликујемо

АДАМОВИЋЕВ ВОЛЕЈ ИЗЈЕДНАЧЕЊА

КРАГУЈЕВАЦ - Стадион: "Чика Дача". Гледалаца: 1.500. Судија: Милорад Мажих (Врбас). Помоћници: Милован Ристић (Београд), Далибор Ђурђевић (Крушевац). Стрелци: Пејтровић у 60, Кнежевић у 75, и Адамовић у 90. за Раднички 1923, а Ивеља у 8, Дражић у 59. и Милошковић у 87. минути за Јавор. Жуте картиони: Марић, Кривокапић (Раднички 1923), Ђурђевић, Видић, Веселиновић (Јавор).

РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић, Павловић, Марић, Тинтор, Бубања, Кривокапић, Ковачевић (ог 25. минути Пејтровић), Бељић (ог 79. Сиджировић), Кнежевић, Адамовић, Чадиговски (ог 30. Андрић).

ЈАВОР: Мишић, Ђурђевић, Милетић, Миловић, Валић, Ивеља (ог 68. Доцић), Видић, Веселиновић, Милошковић, Сидојаковић (ог 85. Ђокић), Дражић.

НЕ вреди. Иако су прошла субота и дуел са Јавором били права прилика да Раднички одмакне од групе тимова којима прети испадање из највишег ранга, неизвесност је, новом поделом бодова - 3:3, настављена. И, сада је извесно, макар по нас потрајаће до недеље, када се игра последње лигашко коло.

А мало је недостајало да ни до

НИЖЕ ЛИГЕ

Српска лига „Западна“, 25. коло: Слобода (Ч) - Рудар (К) 1:0, Шайине - Лозница 0:0, Бане - Шумадија (А) 4:0, Партизан (ББ) - Јошаница 4:3, Железничар - Сељак (М) 1:1, Победа Белошевац - Крушик 1:1, Млади радник - Мачва 0:2, Јасеница 1911 - Полетић (ЈБ) 0:1.

Табела: Мачва 55, Лозница 52, Полетић (ЈБ) 50, Железничар 47, Шайине 46, Рудар (К) 43, Јошаница 36, Победа Белошевац 34, Сељак (М) 30, Бане 30, Крушик 27, Шумадија (А) 26, Јасеница 1911 20, Партизан (ББ) 20, Млади радник 19, Слобода (Ч) 17 бодова.

26. коло: Мачва - Победа Белошевац (недеља, 16.30), Рудар (К) - Јасеница 1911, Полетић (ЈБ) - Млади радник, Крушик - Железничар, Сељак (М) - Партизан (ББ), Јошаница - Бане, Шумадија (А) - Шайине, Лозница - Слобода (Ч).

27. коло (среда, 17.00): Лозница - Рудар (К), Слобода (Ч) - Шумадија (А), Шайине - Јошаница, Бане - Сељак (М), Партизан (ББ) - Крушик, Железничар - Мачва, Победа Белошевац - Полетић (ЈБ), Млади радник - Јасеница 1911.

бода не дођемо. За то је заслужан Адамовић, који је буквално у последњим секундама, 90 и ко зна ком минути, после два вођства Ивањичана, ударцем са двадесетак метара поравнао скор.

Пре тога виђено је "свашта". Далеко смисленија игра гостију, којима се током сусрета указало неколико прилика, што својом,

РАСПЛЕТ У ТРИ ДАНА

Магична цифра - 32

У НАРЕДНА три дана на програму су два последња кола Супер лиге. Данас 29, а у недељу 30. Како бруји цела Србија, и без игре практично се све зна. Из лиге испадају Јавор и ужичка Слобода, док су остали из опасне зоне, укључујући ту и Раднички 1923, наводно, безбедни.

Занста, комбинација има неколико, али по "прогностерима", најреалнија је да ће се Рад извући, пошто за ривале има "незаинтересоване" тимове, Вождовац и Спартак. Са те две победе на крају првенства стиже до 32 бода, што је сасвим довољно за опстанак.

У сличној ситуацији је и наш клуб, коме предстоји гостовање Новом Пазару и дочек Јагодине. Победа и реми, баш тим редоследом тврде у познати, и "црвене" доводе до "гранична" 32 бода.

Бод или два мање од тога, по истим рачуницама, имаће будући прволигаш Слобода. Она гостује Доњем Срему, где, кажу, неће победити, а онда није ни важно шта ће да уради код куће против Вождовца, јер ће се Доњи Срем, у последњем колу, "прошетати" Карабурмом, те ће и он успети да сакупи најмање 32 бода.

Јавор је ту једини "безбрижан". Он је, наине, већ прежаљен, пошто ни са две победе, у Јагини и против Напретка, не може до та 32 бода.

А можда све буде другачије...

Зона „Морава“, 25. коло: Водожача - Мешалац 0:2, Славија - Шумадија 1903 2:2, Мокра Гора - Драгачево 1:1, Трејча - Арсенал 2:2, Карађорђе - Омладинац 2:0, Слобода (Г) - Полетић (Т) 2:1, Орловац - Таково 2:1, Тушин - Рудар (Б) 2:0.

Табела: Шумадија 1903 61, Мокра Гора 53, Таково 42, Орловац 37, Славија 37, Полетић (Т) 36, Мешалац 33, Тушин 32, Трејча 32, Омладинац 31, Драгачево 30, Водожача 27, Слобода (Г) 27, Рудар (Б) 26, Карађорђе 24, Арсенал 21 бод.

26. коло: Шумадија 1903 - Водожача (недеља, 11.00), Таково - Слобода (Г), Арсенал - Мокра Гора, Драгачево - Славија (недеља, 16.30), Мешалац - Тушин, Рудар (Б) - Орловац, Полетић (Т) - Карађорђе, Омладинац - Трејча.

27. коло (среда, 17.00): Шумадија 1903 - Мешалац, Водожача - Драгачево, Славија - Арсенал, Мокра Гора - Омладинац, Трејча - Полетић (Т), Карађорђе - Таково, Слобода (Г) - Рудар (Б), Орловац - Тушин.

Прва трагска лига, 24. коло: Шумадија - Јединство 1:1, Сушица - Колонија 1:2, Јагран - Корићани 1:0, Партизан (Ц) - Маршић 2:1,

што заслугом учинка играча "црвених", доносила им је резултат. Први већ у 8. минути, када је Бељић на центру игралишта изгубио лопту, а Ивеља брзо проигравање крунисао голем.

Потом су се ређале шансе домаћих. Чак је пре свих, у 11. минути, Ковачевић изједначио, што је судија Мажих поништио због оф-

СУПЕР ЛИГА

28. КОЛО: Раднички 1923 - Јавор 3:3, Рад - Доњи Срем 0:0, Слобода - Црвена звезда 0:2, Нови Пазар - Чукарички 0:0, ОФК Београд - Напредак 2:1, Војводина - Јагодина 0:1, Партизан - Вождовац 5:0, Раднички (Н) - Спартак 2:1.

Црвена звезда	28	22	2	4	59:22	68
Партизан	28	20	5	3	58:19	65
Јагодина	28	13	7	8	38:28	46
Чукарички	28	12	7	9	30:29	43
Војводина	28	10	11	7	33:29	41
Раднички (Н)	28	9	12	7	26:22	39
Нови Пазар	28	11	6	11	32:31	39
Вождовац	28	10	6	12	31:34	36
Напредак	28	9	8	11	39:38	35
Спартак	28	8	10	10	22:31	34
ОФК Београд	28	10	3	15	29:38	33
Доњи Срем	28	6	10	12	28:40	28
Раднички 1923	28	6	10	12	27:47	28
Слобода	28	7	6	15	21:37	27
Рад	28	7	5	16	16:34	26
Јавор	28	5	10	13	24:34	25

29. КОЛО (данас): Нови Пазар - Раднички 1923, Напредак - Војводина, Чукарички - Раднички (Н), Доњи Срем - Слобода, Вождовац - Рад, Јагодина - Јавор, Спартак - Партизан, Црвена звезда - ОФК Београд.

30. (последње) КОЛО: Раднички 1923 - Јагодина, ОФК Београд - Доњи Срем, Раднички (Н) - Нови Пазар, Партизан - Чукарички, Војводина - Црвена звезда, Јавор - Напредак, Рад - Спартак, Слобода - Вождовац.

сајда. Надаље су били недовољно прецизни Бељић и Тинтор, па је тренер Беквалац, резигниран оним што пружа његов тим, у кратком року изведе Ковачевића и Чадиговског, те убадио Петровића и Андрића. То, међутим, до истека полувремена није променило стање на терену, тиме ни на семафору.

Још када је у 59. минути неспретни Бубања поклатио лопту противнику, што је Дражић искористио да удвостручи предност, ситуација се чинила безизлазном. Међутим, сасвим ненадано, спрентно, али и срећно, Иван Петровић се одлучује да при поласку са центра лобује гостујућег голмана, што му са невероватних 60 метара и успева. Сви су најпре занемели од радости, или туге, а онда је са трибина стигао громогласан поклич подршке за преокрет. Ношеви Ивановим "чудом", домаћи фудбалери су све озбиљније претили, да би их после промашаја Андрића из близине, до егала довео Кнежевић у 75. минути из слободног ударца дивном "жабицом".

Онда, уместо јуриша на победу, умало да нас својим поготком у 87. минути "у црно завије" један Крагујевчанин, доскора омиљен на "Чика Дачи". Наине, сада у улози нападача Јавора, Станимир Милошковић је учинио оно што је радио толико пута на овом стадиону, направио праву вратоломију кроз противничке одбрамбене редове и матирао голмана. До "јуче" свог, Чанчаревића.

Срећом, узвратио је Адамовић и спасао нас пораза.

В. У. К.

бесни 20, Кременац 17 бодова.

25. коло: 21. октобар - Хајдук (субота, 16.30), Кушлово - Шумадија 1934, Засићава - Борац, Сељак (Ц) - Слоја (Л), Младосић Теферич - Кошутњак, Бошунје - Кременац, Младосић - Жежељ (недеља, 16.30). Слобода је Азбест.

Трећа трагска лига, 9. коло: Дивосићин - Борац (НМ) 3:1, Студенац - Велика Сутобина 3:1. Слободни су били Ђурислеац и Шумарице 2008.

Табела: Студенац 15, Шумарице 2008 12, Дивосићин 10, Велика Сутобина 5, Борац (НМ) 4, Ђурислеац 0 бодова.

10. коло (недеља, 16.30): Ђурислеац - Студенац, Велика Сутобина - Дивосићин, Борац (НМ) - Шумарице 2008.

Табела: Борац (Д) 47, Младосић 43, Хајдук 43, Слоја (Л) 42, Кушлово 40, Бошунје 35, Сељак (Ц) 32, Жежељ 31, Засићава 28, Шумадија 1934 27, 21. октобар 24, Кошутњак 24, Младосић Теферич 20, Аз-

СТРЕЉАШТВО

Сви путују за Нови Сад

СТРЕЛЦИ свих узрасних категорија, у мушкој и женској конкуренцији, па и чланови "Чика Мате", учествоваће овог викенда у Новом Саду на другом колу Купа Стрелачког савеза у гађању малокалибарским оружјем.

На програму су дисциплине 60 метака лежећи и три пута 40 метака за сениоре, односно три пута 20 метака за даме и млађе категорије стрелаца.

С. М. С.

РВАЊЕ

Злато Милану

У КАТЕГОРИЈИ до 80 килограма на другом сениорском шампионату, одржаном у Суботици, крагујевачки рвач Милан Тодоровић освојио је златну медаљу.

Поред њега, одличјем, и то бронзаним, окитио се и Перича Димитријевић у категорији до 66 килограма.

На овом такмичењу учествовало је око 70 такмичара из свих клубова Србије.

Леп успех пионира

МЛАДИ такмичари Рвачког клуба Раднички, освојили су три медаље прошле недеље на првенству Србије за старије пионире у Сомбору, а на коме је наступило преко 100 учесника.

Милутин Малешевић узео је сребрно, док су се Лука Вукадиновић и Петар Смаљанић изборили за бронзано одличје.

Домаћини најмлађима

РВАЧКИ клуб Раднички, овог викенда, домаћин је првенства Србије за пионире. Најављен је долазак око 80 такмичара из Србије, а Крагујевчани ће имати седморицу представника.

Првенство се организује у суботу, у спортској хали „Језеро“, са почетком од 11 сати.

С. М. С.

БОКС

На реду Чачак

ОВОГОДИШЊЕ регионално такмичење клубова који припадају Босерском савезу Шумадије, предвиђено је да се настави у недељу у Чачку.

На програму је четврто коло, а организатор очекује учешће бораца из више од 10 клубова. Свакако, ту ће бити и представници два крагујевачка састава, Радничког и БК КГ.

М. М.

ОД ЧЕТВРТКА ДО ЧЕТВРТКА

СУБОТА

РВАЊЕ: Пионирско првенство Србије, хала „Језеро“ (11.00)

НЕДЕЉА

ФУТБАЛ: Раднички 1923 - Јагодина, стадион „Чика Дача“ (17.00)

СРЕДА

КОШАРКА: Раднички - Црвена звезда (Београд), хала „Језеро“ (19.00)

БИЦИКЛИЗАМ

Гости Никшића

НА позив никшићког клуба Перун, Бициклически клуб Раднички учествовао је прошле недеље на брдској трци и забележили половичан учинак. Никола Гвозденовић освојио је четврто место у конкуренцији кадета, док је ветеран Александар Марић тријумфовао код мастера.

На трци се опробао и „друмаш“ Марко Станковић, који је солидно возио, али је због дефекта на бициклу морао да одустане.

Одлазак на ово такмичење, како кажу у клубу, имао је за циљ да се такмичари Радничког што боље припреме за предстојећа искушења у планинском бициклизму, која су на програму током маја и јуна.

Врли Ђука

ДЕСЕТОСТРУКИ првак Србије, маунтин бајкер Радничког Бојан Ђурђић, освојио је прво место прошле недеље на другој трци за Куп Србије, који се ове године вози уместо лиге.

Солидан резултат забележили су и пионир Лука Гвозденовић и кадет Никола Гвозденовић, јер су у својим категоријама заузели пета места.

Иначе, с обзиром да је ова трка имала и међународни карактер, поред бодовања за домаћи Куп, Ђурђић је у укупном пласману био други, иза хрватског бицикliste.

Марко крстари Европом

„ДРУМАШ“ крагујевачког Радничког Марко Станковић, учествовао ове недеље на серији међународних трка које ће се возити у Чешкој, Словачкој, Пољској и Мађарској.

И то као члан репрезентације Србије.

С. М. С.

ОДБОЈКА

По медаље у Пожаревац

НАРЕДНОГ викенда игра се финални турнир националног шампионата за мушкарце у категорији јуниора. Домаћин тродневног такмичења је Пожаревац, а учествују победници четири полуфинална турнира: Раднички, Црвена звезда, Војводина и Млади радник.

У петак ће Крагујевчани поделити меџдан са Новосађанима, сутрадан са београдским „црвено-белима“, док у недељу првенство затварају у мечу против домаћина.

М. М.

ВАТЕРПОЛО

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА - РАДНИЧКИ КОН ТИКИ 12:7

Ништа од титуле

ОБА домаћа трофеја на које Раднички Кон Тики у овој сезони „рачунао“, припала су ватерполистима Црвене звезде. Дакле, после пораза од „црвено-белих“ у финалу Купа, крајем јануара, Крагујевчани су у суботу морали да им честитају и на одбрани титуле, пошто су у финалној серији славили трећи пут за редом, сада најубедљивије - 12:7.

Велики хендикеп по наш тим

био је изостанак прва два центра, Бориса Злоковића и Милоша Корије, који је уз, у најмању руку дискутабилно суђење, одлучио да се борба за првака државе оконча београдским дуелом. Такође, и нервоза је учинила своје, па је у финалу друге четвртине, после досуђеног петерца за Звезду, дошло до разочарувања песницама у базену, што је Ђорђа Филиповића, услед искључења без права за-

БЕОГРАД - Базен: „Ташмајдан“. Гледалаца: 2.000. Судије: Пушниковић и Балажевић (Београд). Играч више: Црвена звезда 11 (2), Раднички 8 (3). Два играча више: Црвена звезда 1 (0). Петерци: Црвена звезда 2/2, Раднички 1/1. Најбољи током четвртина после искључења без права замене: Црвена звезда 6 (2). Резултат по четвртинама: 2:1, 4:4, 3:1, 3:1.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Шефик, С. Рашовић, Рађен 3, Ивошевић, Љајевић 1, Вукчевић, Аврамовић, В. Рашовић, Рањеловић, Вајенски 3, Прлаиновић 5, Ман, Драксимовић, Милићевић.

РАДНИЧКИ КОН ТИКИ: Рађић, Бурић 2, Б. Појковић, Вуксановић 2, Ђирковић, Миличић, Ђирић, Басара, Шормаз, Ф. Филиповић 2, Марковић, Ђ. Филиповић 1, С. Појковић, Мијајковић.

мене, одвојило од базена до краја сусрета. И то баш у моментима када се резултат ломио, односно гласио 5:5.

Е, како су домаћи у наредна четири минута имали играча више у базену, успели су да одмакну на два разлике, а потође искључење Дамира Бурића, па затим и Александра Ђирића, и то по трећи пут, што је значило да ни он више не може у игру, широм је отворило

пут Београђанима ка победи. Нису то пропустили, и стигли су до титуле лакше него што је било ко очекивао, па и они сами.

С обзиром да је плеј-оф завршен прерано, до последње овогодешње такмичарске обавезе, наступа на завршном турниру Лиге шампиона, крајем маја у Барселони, Крагујевчанима остаје двонедељно ишчекивање.

В. У. К.

ФУТСАЛ

ЕКОНОМАЦ - БЕЧЕЈ 5:0

Кукавички

ОДАВНО је познато да ствари у Футсал савезу Србије не функционишу најбоље, најблаже речено, па отуда не чуди фарса у завршници првенства Србије, којој је допринео клуб малог фудбала из Бечеја.

Наиме, они су одустали од реванш утакмице у Крагујевцу, процењујући да немају шансе (јер је у првој утакмици било 6:1 за Економац), што је далеко од спортског и фер плеј размишљања, па су непосредно уочи утакмице о томе обавестили Савез, а ови Економац. У образложењу, како су навели, каже се да нису у могућности да обезбеде новац за пут у Крагујевац.

У крагујевачком вишеструком прваку разочарани су оваквим потезом, неводећи да то није оправдање, и да су, у крајњем случају, „студенти“ били расположени да им у том делу помогну - финансијском. Овако, како на-

воде у Економацу, омаловажава се Прва футсал лига Србије као и све структуре које воде ову организацију и, што је најгоре, тиме се шаље лоша слика УЕФА уочи првенства Европе 2016. године, чија нам је организација поверена. Епилог свега је највероватније регистрација службеним резултатом 5:0 у корист Економаца.

Међутим, публика је дошла у халу „Језеро“ те вечери, а у крагујевачком шампиону није недостајало воље, а ни играча, па је одлучено да се одигра утакмица између две екипе Економаца, белих и црвених. Прву су чинили Аксентијевић, Сурудић, Коцић, Рајчевић, Де Соуза, Ракић, Бојовић и Николић, а другу Момчиловић, Јањић, Симић, Стојковић, Стефан Ракић, Алексић, Галамић и Танасковић. Први, односно бели, били су успешнији и победили 2:1.

Од ове суботе је на програму и финале. Економац ће одмерити снаге са САС Марбом у Зрењанину, који је захваљујући већем броју голова у гостима био бољи од Коперника - 2:3 (у Нишу) и 2:1 као домаћин. Пошто Савез ни у овом случају није унапред прецизно дефинисао како ће се одвијати борба за титулу, последња информација гласи да ће се играти не на две утакмице, већ на две победе. Зна се једино да је у првој Економац гост.

НЕНАДАНО И „ТИХО“

Отишао Иван Божовић

ПОМАЛО неочекивано пронела се вест у спортским круговима у Крагујевцу, да тренер Економаца Иван Божовић, са којим су „студенти“ остварили заиста импонзантне резултате, пре свега на домаћој, али и на европској сцени, није више шеф струке српског вишеструког шампиона. Уместо њега, екипу ће до даљег предводити бивши играч и тренер друге екипе, Владан Цветановић.

- Не бих ја сада о разлозима одласка, то је одлука клуба. Ја сам ту само радник - кратко је прокоментарисао Иван Божовић.

О свему овоме очекује се и саопштење из клуба, из кога, помало нејасно, још увек нема никаквих званичних информација (бар до закључења нашег листа).

А што се самог Божовића тиче, он ће, по свој прилици, отићи у неки други клуб, највероватније, како сазнајемо, ван Србије.

С. М. С.

САДА ВЕЋ БИВШИ

КОШАРКА

ПАРТИЗАН - РАДНИЧКИ 96:78

Апсолутно немоћни

БЕОГРАД - Хала: „Пионир“. Гледалаца: 1.800. Судије: Белашевић и Арсенијевић (Београд), Стефановић (Краљево). Резултат по деоницама: 26:23, 28:17, 26:18, 16:20.

ПАРТИЗАН: Тојић 17, Ловерњ 11, Павловић 8, Дало 4, Милушиновић, Бојдановић 12, Гајић 6, Мусли 14, Амђушић 5, Безбрадица, Бертрамс 19, Шалић.

РАДНИЧКИ: Новак, Јанковић, Лешић 10, Јовић 8, Млађан 6, Калинић 5, Кајинић 8, Бирчевић 8, Балмазовић 2, Бркић 9, Јевшовић 7, Мариновић 15.

ПАРТИЈА пружена у „Пиониру“ још једном је показала да је Раднички ове сезоне миљама далеко од београдских вечитих, што је свакако корак у назад у односу на претходне сезоне. Екипа је била само „топовско месо“ за сакупљање бодова „црвено-белих“ и ништа више.

Већ у другој деоници, када су стегли одбрану довољно да отерају испод коша несигурне Крагујевчане и натерају их на шутеве споља, Београђани су направили двоцифрену разлику, коју нису испуштали до краја. Играчи Радничког су се већ тада предали, па је утакмица до краја више личила на ревијалну, него на дерби осмог кола. Партизан је тежио и успео да игра егзибиционо, Вујошевић је чак стигао да одмара главне носиоце игре, док је са друге стране виђено само успешно тројкашко вече, док од осталих сегмената игре није било много тога. Промашивана су слободна бацања, зицери, о грађењу коша и скоковима, однос 15-39, ни речи, све у свему недовољно за позитиван утисак.

Пораз је, наравно, био највероватнији исход, но да Партизановци нису „стали“ на плус 28, била би то још једна београдска катастрофа, ако и овако већ није. Ништа, остаје нам да се сакупе снаге, јер следи најтежи период такмичења, у коме се решава судбина за наредну сезону. Синоћ је у „Језеру“ била Црнокоса, следи веома битно гостовање Металцу у Ваљево, а у среду стиже лидер, Црвена звезда.

М. М.

„ЦРВЕНИ“ ОЧАЈНИ ПОД КОШЕМ

СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ

7. КОЛО: Раднички - Борац 86:67, Партизан - Мега Визура 93:82, Црнокоса - ФМП 71:64, Металац - Црвена звезда 66:85.

8. КОЛО: Партизан - Раднички 96:78, Борац - Црвена звезда 70:78, Металац - ФМП 64:63, Црнокоса - Мега Визура 81:97.

Утакмице 9. кола одигране су јуче.

Црвена звезда	8	8	0	686:544	16
Партизан	8	7	1	683:580	15
Мега Визура	8	5	3	703:649	13
Раднички	8	4	4	637:609	12
Металац	8	3	5	544:616	11
ФМП	8	2	6	535:597	10
Црнокоса	8	2	6	599:706	10
Борац	8	1	7	564:650	9

10. КОЛО: Металац - Раднички, Борац - ФМП, Црвена звезда - Мега Визура, Црнокоса - Партизан.

11. КОЛО (20/21. мај): Раднички - Црвена звезда, Црнокоса - Борац, Партизан - Металац, Мега Визура - ФМП.

А СА БОРЦЕМ - 86:67

Добили кога могу

ОЧЕКИВАНА победа, али са неочекивано пуно осцилација у игри.

Крагујевчани су држали конце игре више од пола сата, али су онда лошим приступом умало дозволили преокрет. Ипак, после Николићевог тајм-аута, играчи су се тргли и повратили разлику.

ПАМТИЋЕ СЕ 2014.

РУКОМЕТ

(Ж) РАДНИЧКИ - КИКИНДА 32:23

Шампионски њлес са звездама

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: "Језеро". Гледалаца: 300. Судије: Живић (Крагујевац), Стаменић (Аранђеловац). Седмерци: Раднички 2/2, Кикинда 7/3. Исклучења: Раднички 14, Кикинда 6 минута.

РАДНИЧКИ: Дабовић, Јовановић, Пријовић 1, Танић 1, Стейановић 2, Радовановић 6, Чаировић 1, Милошевић 5, Тошовић, Балаћ, Кукић Радојичић 5, Рисовић, Дукић 6, Обућина 3, Даниловић 2.

КИКИНДА: Алексић, Солеша, Живков 1, Вукајловић 11, Голушин 3, Вељковић 8, Абаба, Вучешић, Ардала, Бурашиновић, Стейановић, Михајлов, Младеновић, Рисовић.

РЕЗУЛТАТСКИ потпуно небитна утакмица последњег кола Супер лиге против екипе Кикинде, ипак је изнедрила нову победу рукометашица Радничког 32:23 (17:9), које су тако потврдиле апсолутну доминацију у овогодишњем првенству и освојиле титулу првака државе.

Далеко квалитетније, иако без претераних мотива, Крагујевчанке су довољно снажно одиграле и тиме "потиснуле" наду гошћи у какво изненађење. Прилику да се разиграју добиле су све домаће играчице, те се као ретко кад у листу стрелаца уписало чак њих десет. Посебно видан био је учинак Јоване Дукић, али и бриљантног репрезентативног голмана Јоване Рисовић.

V. У. К.

СУПЕР ЛИГА (Ж)

22. (последње) КОЛО: Раднички (К) - Кикинда 32:23, Макс спорт - Црвена звезда 27:36, Миленијум - Железничар 31:31, Књаз Милош - Војводина 32:29, Наиса - Раднички (С) 25:25, Јуниор - Јагодина 19:30.

Раднички (К)	22	20	0	2 664:49240
Јагодина	22	19	0	3 714:46838
Миленијум	22	16	1	5 694:56833
Наиса	22	13	2	7 627:57628
Књаз Милош	22	12	1	9 554:55425
Црвена звезда	22	10	0	12 613:66220
Раднички (С)	22	8	2	12 546:58018
Војводина	22	8	2	12 629:67518
Кикинда	22	6	1	15 471:57413
Железничар	22	5	3	14 528:66713
Јуниор	22	5	1	16 538:63611
Макс спорт	22	3	1	18 511:637 7

РАДНИЧКИ

- ПАРТИЗАН 25:21

Нема стајања

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: "Језеро". Гледалаца: 200. Судије: Кнежевић и Лончаревић (Београд). Седмерци: Раднички 3/3, Партизан 2/2. Исклучења: Раднички 2, Партизан 6 минута.

РАДНИЧКИ: Рисовић, Милошевић 5, Жељарац, Сисаић 3, Пралица 2, Босић 3, Јанићијевић, Гуљетић 5, Лекић, Грбовић 3, Пејровић, Милинчић, Јаћимовић, Томић 1, Шмић 2, Рајићевић 1.

ПАРТИЗАН: Васић, Живковић 3, Јовановић 1, Мил. Радовановић, Вуковић 4, Мих. Радовановић, Матишић 3, А. Радовановић 3, Костићковић, Беочанин, Рашић, Маркићевић 2, Марсенић 4, Минић, Срећковић 1, Ристићковић.

НАСТАВИЛИ су победничку серију рукометашица Радничког и при гостовању београдског Партизана, који је у недељу поражен са 25:21.

Истина, на почетку сусрета би-

ло је повуци-потегни, јер су Београђани повели са 5:2, али како су минути пролазили, тако је домаћин добијао на ритму и уз појачану одбрану до одмора полако превео резултат на своју страну - 11:9. У другом полувремену никаквих недоумица није било. Крагујевчани су владали тереном, десетак минута пред крај имали шест голова предности (22:16), што су гости успели тек да ублаже.

Сваки наредни меч је елиминациони у борби за титулу. Два пресудна су управо пред нашим тимом, јер се у уторак вече гостовало у Шапцу, док у среду, 21. маја, на мегдан у халу "Језеро" стиже новосадска Војводина.

V. У. К.

СУПЕР ЛИГА (М) - ПЛЕЈ ОФ

7. КОЛО: Раднички - Партизан 25:21, Црвена звезда - Железничар 34:29, Војводина - Металопластика 30:25.

Војводина	7	5	0	2 187:16510
Металопластика	7	5	0	2 190:17510
Раднички	7	5	0	2 184:17110
Ц. звезда	7	3	0	4 198:202 6
Железничар	7	2	0	5 194:204 4
Партизан	7	1	0	6 152:188 2

8. КОЛО: Металопластика - Раднички, Железничар - Војводина, Партизан - Црвена звезда.

9. КОЛО (среда - 21. мај): Раднички - Војводина, Партизан - Железничар, Црвена звезда - Металопластика.

КУП СРБИЈЕ

И мушки стигли до саме завршнице

ИЗУЗЕТНОМ игром у четвртфиналном дуелу са Металопластиком, пре седам дана у Крагујевцу, попут својих колегиња из црвеног табора и рукометаши Радничког изборили су пласман на завршни турнир Купа Србије. Шапчани су врло убедљиво савладани - 27:19 (14:7).

Колико су били добри Крагујевчани на утакмици са, по многим, главним фаворитом за освајање овогодишњег првенства, коме је у стандардној поставци недостајао само временски прослављени ре-

Девојке за Димитровград по нови пехар

ОСВОЈЕНУ титулу у првенству, рукометашице Радничког могу да "удвоструче" предстојећег викенда, када се у Димитровграду одржава финални турнир Купа Србије.

Додуше, од свих учесница Крагујевчанке ће имати најтежи пут до пехара, пошто ће за таква исход, највероватније, морати да савладају друга два најјача српска тима, београдски Миленијум и Јагдину.

Оно што је најважније, јесте чињеница да у нашем тиму нема повређених или суспендованих играчица, а у таквој констелацији снага, већ су показале, "црвене" могу све.

Полуфинала се играју у суботу (Раднички - Миленијум, Књаз Милош - Јагодина), док је финале на програму дан касније.

презентивац Жикица Милосављевић, довољно говори податак да су водили са невероватних 9:0, а госту дозволили да постигне погодак тек пред истек 20. минута игре. После тога, већих резултатских непознаница, наравно, није било.

Крагујевчане у полуфиналу, већ се зна,

очекује Црвена звезда, а стићи до пехара биће знатно лакше уколико се прихвати кандидатура Крагујевца за организатора финалног турнира, који ће се одиграти 31. маја и 1. јуна. Други полуфинални парци новосадска Војводина и Железничар из Ниша.

V. У. К.

M. M.

БОДИ БИЛДИНГ

Олимпија влада и Балканом

НИ највећи до сада окупљени број такмичара на једном Балканском првенству, чак 131, није омео представнике крагујевачке Олимпије да наступајући за репрезентацију Србије остваре запажене резултате и освоје пет медаља. Тиме је уједно дат велики допринос и заузимању првог места селекције Србије на 23. Балканском првенству, које се одиграло минулог викенда у Зајечару.

Доминацију међу српским клубовима, Олимпији су потврдили златним одличјима Бранислава Јовановић (женски боди билдинг) и Александар Савић (олимпијски боди билдинг), као и освајачи бронзане медаље: Ивана Димитријевић (боди фитнес), Предраг Павловић (боди билдинг до 80 кг) и Александар Цветковић (јуниори до 75кг).

АЛЕКСАНДАР САВИЋ

олимпијски боди билдинг до 175 цм), Тамара Богдановић (6. место, јуниорке бикини фитнес) и Милица Калинић (8. место, јуниорке бикини фитнес). Од јуче до 20. маја у Шпанији се одржава Европско првенство, где ће нашу земљу, међу четворо такмичара, представљати и две чланице Олимпије, Ивана Димитријевић и Бранислава Јовановић.

V. У. К.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

ДИВЉИ ВЕПРОВИ - ВОЈВОДЕ 27:33

Новосадски њревраи

ТАМАН када су ушли у серију добрих игара, савладали чак и шампиона, додуше у ЦЕФЛ купу, Вепрови су добили врућ шамар на свом терену. Одлична екипа из Новог Сада, свесна да се игра до последњег судијског звиждука, успела је у финалу меча да сустигне домаћина, а затим, после два продужетка и слави. Резултат по деоницама био је 7:0, 0:0, 7:0, 6:20 7:7, 0:6.

Два пута су Крагујевчани испустили победу, најпре у регуларном делу, а затим и у првом продужетку, када су повели са 27:20. Ипак, снаге ни концентрације није било довољно, те су гости, предвођени репрезентативним квотербеком Растком Јоксимом добили дерби.

Ајк Витакер три пута је ушао у Н зону ривала, Алекса Стевановић једном, док је Срђан Ружић искористио три од четири ПАТ-а.

Следећи меч Супер лиге Србије игра се 24. маја у Београду са Плавим Змајевима, „феђерашем“ после четири одиграна кола.

Велико појачање

ТОКОМ сезоне, што у овом спорту, барем у Србији, није уобичајено, пукла је „бомба“. Играч београдских Вукова, важећег државног шампиона, Филип Стојановић прешао је у редове крагујевачког клуба.

Вепрови су доласком талентованог двадесетогодишњака доби- велико појачање на месту ривалиста, те ће у предстојеће окршаје ући прилично ојачани.